

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Báró Fejérváry Géza.

Budapest, augusztus 14.

(K.) Némely általános igazságokra csudálatosan rácafol báró Fejérváry Géza jubileuma. Ilyen általános igazság, legalább a magyar glóbuson, hogy a katonai ünnepek sohasem nemzeti ünnepek. Ilyen általános igazság továbbá, de ez már nagyobb darab földön is, hogy két urnak egyszerre szolgálni nem lehet s a királyok kedvencei nem lehetnek a nemzetek kedvencei. Hasonlóképpen általános igazság, hogy mikor egy miniszternek a katonai, vagy egy katonának a miniszteri jubileumát ülik meg, akkor az illető vagy katonának vagy miniszternek fogatékos. A báró Fejérváry Géza dicsőségének illik tehát tudni, hogy a jubileum napján ezekhez az általános igazságokhoz először férközik a kétség árnyéka. De több is. Mindenki érzi, hogy ezek az általános igazságok a jubilánusra nem állanak. Az ő katonai jubileumán a nemzet szíve is hangosabban dobog. Ő tud két urnak egyszerre szolgálni és jól szolgálni. Az urakodó kedvence a nemzetnek is kedvence. Jubileumának jellege pedig szinte elmosódik: lehet, hogy a katonát ünneplik, de bizonyos, hogy a minisztert is gondolják.

A katonai jubileum mellett igazán nem is szól egyéb, mint az idő. Az is nagy sor s félszázados szolgálati idővel a tarsolyában, a legelső katonák közt állani, egyenesen, büszkén és délcegen: Istentől kedvezés, a férfitől dicsőség. Illik megünnepelni. De ezt az ünnepet talán már a solferinói ceata után különösebb vakmerőség nélkül is meg lehetett volna jósolni. Azt is, hogy Fejérváry megéri az ünnepség napját, mert tetejéze mért a Mindenható ennek az embernek férfias erőből, egészségéből és munkabírásból; azt is, hogy magas polcon fogja megérni, mert hiszen csak százados és szinte gyermek volt és már Benedek altábornagy becsületére

vallotta, hogy megérdemli a Mária Terézia-rend lovagkeresztjét. A katonai karrierje bizonyos volt és szinte a jubileuma is. De hogy az ő katonai jubileumához szíve szerint is valamelyes köze legyen a magyar nemzetnek: az csöppet sem volt bizonyos. Még valószínű se. Az a kemény katona, akinek akkor is mutatkozott, mikor politikai szolgálatba lépett, ilyen valószínűséget kisarjadzani nem engedett. Inkább gyanakodva nézték, mint bizalommal. Inkább aggódva, mint szeretettel. Katonás egyénisége sem volt a parlamentben rokonszenves. Mintha gyalog is lóháton járna. Mintha nem beszélne, hanem trombitálna. Mintha felvilágosítás helyett parancsokat osztogatna. Mintha a miniszteri székben is katona volna. Magyar miniszteri székben osztrák katona. S ebben a tekintetben a féltékeny nemzeti érzés azt se taksálta tulnagya, hogy a magyar honvédség fejlesztése körül igazi szeretettel buzgókodott. Hiszen magyar honvédelmi miniszter! S még ennyit se tegyen? Ellenben a hibáit tulozva is látták. De minek azt részletezni a félreértések után, amire mindenki emlékezik? Ugy állott akkor báró Fejérváry Géza a nemzet előtt, mint aki egy kicsit könnyen is tudna választani a hadsereg és a nemzet érdeke között. A véderővita emlékezetes idején pedig belekerült neve a népdalba is, nem éppen akkora tisztelettel, mint ahogy hősokeket szokott a nép dalaiba foglalni.

S ezt a töretlenebb, ezt a nehezebb, ezt a lehetetlenebb utat, a gyűlölködő népdalból a nemzet szívének legbensőbb szentélyébe: ezt az utat báró Fejérváry Géza gyorsabban is, meglepőbben is futotta meg, mint katonai karrierjét. Ezen az uton a katonából miniszter, a miniszterből hajthatatlan politikus, a politikusból szükséges államférfiu s az államférfiuból a nemzet igazi kedvence lett. S mint a mese elátkozott emberéről a királyleány minden csókjára lemállott valami az idegen burokból, míg lassankint látható lett teljes

szépségében és igazi alakjában: úgy bontakozott ki báró Fejérváry Géza lassankint a rossz híreből, amivel a féltékenység, az aggodás, a gyanu és a félreértés betakarta. Egyszerre egészen új Fejérváry állott a nemzet előtt s csak retrospektív kritikával lehetett megállapítani, hogy nem Fejérváry változott meg, csak a mi véleményünk róla. Ez a Fejérváry ugyanis, akit a politika szerencsés fordulatai közvetlenebb érintkezésbe hoztak a nemzet óhajtaival, egyszerre beigazolta, hogy teljes szívvel hajlandó a nemzeti óhajtasokat a trón zsámolyánál közvetíteni. Amit az egyházi politikai harcok legválságosabb napjaiban tett, amit később a magyar katonai oktatás megvalósítása érdekében kivitt, amit csak nemrég a veszedelemben jutott alkotmányosság megmentése körül csinált: az mind napnál világosabban igazolta, hogy báró Fejérváry Géza mindig és mindenkor hű maradt a saját mottójához, melyvel politikai szolgálatba lépésekor minisztériumába köszöntött: mindent a királyért és a hazáért! Egyszerre világosan látszott, hogy a királyt azért szolgálhatta eleinte szerencsésebben mint a nemzetet, mert a király óhajtasát mindig ismerte, a nemzetét csak lassankint engedték megismernie. De ez nem rajta mult s nem az ő egyenes szándékán, hanem azokon a politikusokon, akik neki a nemzet óhajtasát a saját kicsi lelkük és kicsi céljuk szerint rajzolták. Ő akkor is azt hitte, hogy a nemzetet szolgálja, pedig csak egyes politikusok célját szolgálta. De mihelyt frissebb forrásból kapta információit, mihelyt közvetlenül tapinthatta ki a nemzet szívének vágyait, mihelyt egyenesebb politikusok voltak szomszédságában: egy percig sem késelt befolyását a nemzet vágyai szerint érvényesíteni. Ekkor már úgy szolgálta királyt és nemzetét, hogy mindkettőnek nagyságát és nemességét egyaránt ismervén, egymáshoz közelebb is hozta. S így formálódott ki a báró Fejérváry Géza tiszta politikai alakja: a sza-

T Á R C A.

Myriam.

Mosolygott mindig. Mélabús mosoly,
Melyben sugár s könny lágyan összefoly.

Jól tudtam, hogy nagy, nagy bánatja volt.
Nem láttam mégse bájosabb mosolyt.

Fakgattam, kértem: Nos, mi bántja hát?
De mást nem láttam, csak szép mosolyát.

Rajtam pihent a könny-áztatta szem,
S mosolyival mondta: Nem fáj semmi sem!

Mint vándor-angyal járt e bús világban.
Ha égre nézett, mosolyogni láttam.

Úgy tetszett nékem: a magasba fönt
Mosolygó szemmel társakat köszönt.

Utólszer láttam. Sirtak körülötte.
És ő mosolygott. Némán. Mindörökre!

Abonyi Emlé.

Esküvő után.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Abonyi Árpád.

A minisztérium 42-ik száma hivatali helyiségében (második emelet, jobbra) legendákat beszélték a kis „Jakab mester“ csodálatos pontosságáról, rendszeretéről, munkabírásáról, szerénységéről és más egyéb kitűnő érdemeiről, melyeknek — ugymond a fáma — semmiféle más minisztériumban hasonló tőkélyét egy mindenképpen egyszeri irodatisztben esodálni nem lehetett. A miniszter, az államtitkárok, a tanácsos urak, sőt még a nagyságos titkár urak is természetesen mind igen makula nélkül való, fényes természeti tünemények voltak, — egy szegény, ötvenkét éves irodatiszt odafenn a 42-ben (második emelet, jobbra) azonban bizonynyal nagyon megoldozott azért a tisztességért, hogy a minisztérium megbámulja, s a nem egészen szittya hangzású Szkublik Jakab helyett, hízeltől kedveskedéssel a becéző Jakab mester néven szólítsassa.

Mert így szólította a kis természet, vézna irodatisztet a minisztérium rengeteg palotájában, bezárólag a fogalmazóig, jóformán minden ember. A nagyságos titkár urak persze már meg Szkublik urazták, de tudjuk, hogy ezen nagyságos urak immáron nem az emberek, hanem a minisztériumbeli félistenek pompás magasságába tartoznak, hol örökös a napfény s az észak valamely szánandó gyöngéje épp oly ismeretlen, miként a „sánta“ váltó. Ott nagy eszek, ott nagy váltók, ott nagy erények tündökölnék. Mellékes, hogy a nagy eszeket három-négy kegyelmes protektor, a

nagy váltókat három-négy „jóhangzású“ támaszték-karó, a nagy erényeket három-négy édes beszédű stréber hirdeti, terjeszti és támogatja. Mellékes az is, hogy — ennyit érnek.

Jakab mestert ugyan soha senki sem támogatta hivatali emelkedésének szerény számárlétráskáján, míg az irodatiszt rangoskát, s a vele járó középfinom salláriumocskát, negyven esztendő kora kezdetének méla meggyéjén végre el tudta érni. Nem is misztot előre a derék ember, hanem csak úgy rucantott egyet-egyet, — minden tíz évben egyszer emelkedvén ama híres kétszáz forintos fizetés-emelés kéje felé, míg — mondom — végül azon középfinom 1200 forintnyi gázi gyönyöreitől elborithatta szívét a mámor.

Ide s tova ennek is tizenkét esztendeje, de halljunk esodát, uraim, mert ez még a Krakatoa vulkán kitörésének félelmes nagyszerűségénél is nagyobb dolog: Jakab mester úgy érkezett el élete ötvenkettedik esztendejéhez, hogy egy rongyos garas adóssága sem volt — ellenben a takarékpénztárban volt 6000, azaz haterzer forint megtakarított pénze.

Oh, mi kicsi birtok az odalenn a minisztérium első emeletén, hol nagy eszek és nagy váltók ragyognak a firmamentumon, s nincs tekintély — gondolom — egy sem, ki a nemes Mummál, vagy a tiszteletreméltó Cliquot özveggyével vér szerint való rokonságot ne tartana, — de oh, be rettentően nagy dolog odafenn a Nro. 42-ben (második emelet, jobbra), hol szegény emberek gubbasztanak a restanciák kazalai mögött, akiknek gyakorta még a tejhordó sváb milimári is magyarul mondogatja oda az igazságot. Miért? Szegény ide irni. A Nro. 42-ben, meg a többi hivatali ketrecben amugy is tudják.

badelvü, magyar, egyenes, királyhoz és nemzethez egyaránt hűséges politikus alakja. S így szerette meg a nemzet is, akit a király mindenkor szeretett. S így lett a király kedvencéből a nemzet kedvence.

Hogy sikerekkel kirakott pályája ezzel a legszebb, mert legnehezebb sikerrel is gazdagodott: ez teszi a Fejérvári jubileumát teljesebbé. A katonák mellett, akik a holnapi jubileum ötletéből szeretettel és rajongással néznek fel hozzá, az ünneplők közt van a nemzet szabadelvü többsége is. Az ő szeretük és rajongásuk talán még hevesebb, mert kárpótlás van benne az elmult félreértések nyomán támadt hidegséget. S mintha a gondviselés azt az egyetlen félreértést is el akarta volna oszlatni, hogy ez a kései szeretet talán egy kicsit mesterséges s csak a királyi szeretetben tündöklő miniszternek szól: a jubileum előtt is megadta az alkalmat, hogy a nemzet kimutathassa szívét báró Fejérvári Géza iránt. Csak az imént volt, hogy súlyos betegségében félteli kellett a honvédelmi miniszter életét s a nemzet igazi érzése akkor minden befolyásolás, minden ünnepi alkalom nélkül is olyan fűszerezen nyilatkozott meg, hogy Fejérvári most az ünneplő érzés őszinteségében nem kételkedhetik. Nem szabad és nem lehet kételkednie. Akik ünneplik, azok igazán szeretik s akik némán ünneplik csak úgy szeretik. A honvédség lelkét, a király és a nemzet hűséges szolgáját, a hajhatalan magyar katonát, a szabadelvűség kipróbált emberét, a sokáig félreismert, de egész egyenességében kibontakozott magyar minisztert, a szeretetreméltó és lovagias férfit: — ezt tiszteli ma báró Fejérvári Gézában a szabadelvü magyar nemzet és ezt ünnepli benne holnap és mindenkor. Kijutott neki a multban sok tövis: nem bántotta. Kijut nekik most sok babér: ez sem fogja megváltoztatni. Talán hevesebben ver szíve az örömtől, hogy a nemzetet jobban megismerhette és jobban szolgálhatta, de megmarad az öntudata, hogy mindenkor így akarta szolgálni. A királyt is, a hazát is: — ahogy sok-sok esztendővel ezelőtt ígerte s ahogy Isten kegyelméből, a király és a nemzet javára immár beváltania sikerült. S amit egy irigylésre méltó pálya kezdetén Benedek altábornagy mondott a fiatal századosról, ma az egész magyar nemzet ismételheti az öreg katonáról:

— Becsületesem vallom, a szeretet és ünneplés minden kitüntetését megérdemli. A királytól is, a nemzetől is...

Hát e szerint a bánatos mérték szerint tessék illően megcsodálni a kis irodatiszt megspórolt 6000 forintját, amelynek létezése egyszerűen érthetetlen. Nem is érteite fenn a második emeleten teremtett ember fia, hogy miként és miből gyűlt össze ez a roppant summa pénz... miből, szerelmes Jézuskával midőn úgy igaz, mint a szentírás, hogy a hónap közepe táján öreg és fiatal, családos és nőlen állami tisztviselőt bátran meg lehetett volna fordítani fejfelé: nem potyogott volna ki zsebeikből pénzfelé, semmi. Egy némely fillérek talán... egy-két árva forintocská, amit B. betűs pipadőnyára, vagy „hosszu“ szivarra hagyott náluk az asszony — de hateraz fenséges forint egy csomóban! Óh, be otromba álom! Be gaz varázslat!

Valóság volt biz az a Jakab mester birtokában, nem varázslat. S valóság volt nemkülönben az is, hogy az immár jócskán kopaszodó, esendes kis Jakab mester egy szép napon, bár habozva, s egy kicsit tán szégyenkezve is, de mégis csak tudat adta barátainak, hogy meg fog házasodni. Nőül veszi a tiszteletreméltó és erényes Müller Krisztina kisasszonyt, ki élete egyetlen ideálja volt, s akinek már huszonkét esztendővel ezelőtt ünnepélyesen megígérte, hogy mihielyt a körülmények megengedik, azonnal nőül fogja venni.

Sajnos, a körülmények nehezen engedtek a negyvennyolcól s az „azonnal“-ra hajl... éppen huszonkét esztendőig kellett várni, de végre is itt az idő. Most már teheti. Most már, ha esendeskén is, de meglesznek tisztességgel. Megtakarított vagyonkájának kamatai, meg a gázsija kifutják a háztartás költségeit. S végre is, nem jó az embernek egyedül lenni.

— Mind igaz, Jakab — felelte egyik öreg barátja és társa a Nr. 42 tintapecses íróasztalai

BELFÖLD.

Az igazságügyminiszter ünneplése. Pócs Sándor igazságügyminisztert Ujpesti község képviselőtestülete a község felvirágoztatása körül szerzett érdemeiért tudvánvölég díszpolgárrá választotta. Ma délelőtt 11 órakor Wolfner Tivadár országgyűlési képviselő vezetésével nagyszámu küldöttség nyújtotta át a gyönyörű kiállítás díszpolgári oklevelét. A küldöttség nevében dr. Kiss Sándor ügyvéd intézett üdvözlő beszédet a miniszterhez, aki régi újpesti visszaemlékezései kapcsán, a község áldozatkészségének kiemelése mellett, meghatárolt köszönte meg a megtisztelést, s végül bemutatatta magának a küldöttség valamennyi tagját, akikkel hosszabb ideig szívélyesen társalgott. A következők vettek részt a küldöttségben: Illek Vince esperes-plébános, Mady Lajos ref. lelkész, Weisz Mór hitközségi elnök, Oserba Ferenc táblabíró, dr. Héderváry Soma községi orvos, Lindt János bíró, Zsoldos János főjegyző, Bakস্য Sándor anyakönyveztető, Csepregy Pál iparhatósági biztos, Farnathy István iparistületi elnök, dr. Kiss Sándor ügyvéd dr. Führer Simon a közmivelődési kör elnöke, dr. Kálmán Odón, Pressler Samu, a vendéglősök iparistületének titkára, dr. Arady Béla ügyvéd, Csapó József, Baráth Lajos, Bauer F., Máté Ambrus, Gerő Zsigmond, Weisz Adolf gyáros, Brankovics György szerkesztő, Kárpáthy József községi, Busly István, Winteritz Gyula, Pótz Mihály, Radics Dávid, Brackó Imre stb.

Két beszámoló. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják Tisza Kálmán és Horvánszky Nándor beszámolóját. Az utóbbi e hó 26-ikán jelenik meg szépséi választói előtt, míg Tisza csak a jövő hó 4-én hallhatja nagysulyu szavát a politikai helyzetről. Ugy Tiszát, mint Horvánszkyt nagy ovációban szándékoznak részösíteni választóik. A nagyváradi szabadelvűpárt legközelebb érkezőket fog tartani, melyen a beszámoló pontos idejét s részleteit fogják megállapítani.

A választások előtt. Gróf Tisza István vasárnap köröstarjáni választói előtt számolt be a lefolyt év politikai eseményeiről. A környékből sokan gyűltek össze a képviselő tárgyalgatására. Kit hosszú kocsisorral s hatvan tagból álló lovasbandériummal fogadtak a község határán levő ácsi pusztán. Gróf Tisza István Kőszeghy Imre körjegyző üdvözölte rövid beszéddel, mely után a legmelegebb ovációk között kísérték a község háza udvarára. Itt egy fehérbe öltözött leánya nagy bokréta nyújtott át a képviselőnek, aki dr. Tóth László fővárosi ügyvéd megnyitotta beszéde után elmondta beszámolóját. Gróf Tisza István beszédében ismételt hangoztatta, hogy a szabadelvűpárt kitűzött célja felé, hogy a nép, kivált a szegényebb néposztály helyzete javíttassék, áldozatok árán is közeledik. A törvényhozás sok mindent megtehet az elégtelenség megszüntetésére s örömmel utalt arra, hogy a szociális mozgalom megszűnt. Beszédében foglalkozott a gazdasági eseléd-pénztár üdvös intézményével s szót a hitelszövetkezeti törvényről, amelyek a nép elégtelenségének

mellett — de ha már eddig megváltál egyedül, el lehetsz ezután is.

— Nem tehetem, barátom, — ránta fejét a kis ember s szürke szemében megjelent valami homályos, bagyadt fénye a boldogságnak — megígértem Krisztinának, hogy nőül veszem.

— Hja, persze, persze... Aztán izé — hogy mondjam — hány éves is most már a kisasszony? — Kérdezte a jóbarát és félre nézett.

Jakab mester is félrefordult s egy cseppet mintha el is borult volna szakálatlan, öreges arca, midőn kimondotta a szomorú ígét:

— Krisztinám fiatalabb, mint én...

— Mennyivel?

— Hát úgy... két esztendővel...

— E szerint ötven éves?

— Hát úgy... annyival... De a szíve arany, szinarany! Lelke nemes és jó és becsületes.

— Mennyi hozománya van? — szakította félbe kegyetlenül a jóbarát.

Jakab mester beszívta keskeny, vértelen ajkait, behuza fejét a vállá közé és távolabb húzódott a peaces íróasztal mellől, a kályha felé.

— Hozománya nincs — felelte szárazon, bosszankodva — de ehhez senkinek semmi köze. Ez az én dolgom.

A jóbarátot felpaprikázta a rendreutasítás.

— Csak nem teszed fel rólam, — pattant fel gunyosan és jól megnyomta a tövist, amit barátja szívébe döfött — hogy meg tudnék sérteni egy vén kisasszonyt?

Jakab mester fölszisszent, de nem válaszolt. Általában többé egy szót sem szólott házasságáról, csak jól megjegyezte magának az esetet és titokban erősen elhatározta, hogy az esküvőre senkit sem fog meghívni. Majd úgy intézi a dolgot, hogy sem a Nr. 42, sem a második emelet

megnyugtatására előznak. Foglalkozott továbbá a magyar tisztképzés és kurali bíráskodás dolgával. A hallgatóság élénk tetszéssel fogadta a beszámoló minden egyes pontját s végül hosszan, lelkesen megajeneste a képviselőt. A beszédet Rozsa Miklós görögkeleti esperes román nyelven tolmácsolta. A beszámoló után banket volt, amelyen ötvenhárom vettek részt. Az első pohárkászöntőt Macskovits Antal, az ugrai kerület pártelnöke mondta, életve a képviselőt, majd dr. Tóth László ügyvéd s Kőszeghy Imre körjegyző ürített poharat gróf Tisza István egészségére, biztosítva a képviselőt a kerület változatlan szeretetéről. A banket után gróf Tisza István visszautazott Gesztré.

Gróf Tisza István ma Budapestre érkezett és meglátogatta báró Fejérvári Géza honvédelmi minisztert, üdvözölve őt holnapi jubileuma alkalmából. A gróf az esti vonattal már el is utazott a fővárosból.

A temesrékai szabadelvü választók ma népes gyűlést tartottak, amelyen ura Jamicsáry Sándort jelölték. Határozatakról értesítették báró Podmaniczky Frigyeszt, az országgyűlési szabadelvűpárt elnökét, aki erre a következő távirattal válaszolt:

Öszinte örömmel vettem híret régi, hű elvtársunk, a Ház több ízben volt jeles korábbi. Jamicsáry Sándor újabb jelöltetésének. Szívélyes üdvözlőket melegen viszonzozza

Podmaniczky, pártelnök.

Selmecz- és Bélabánya országgyűlési képviselőjének, Farbak Istvánnak beszámolója alkalmából össze gyűlték Farbak-párti választók üdvözítő táviratokat küldtek a kormány több tagjának és báró Podmaniczky Frigyesnek, az országos szabadelvü párt elnökének. Széll Kálmán miniszterelnök így felelt: „Fogadják őszinte köszönetemet szives táviratukért. Ragaszkodásuk, bizalmuk örömmel tölt el. Üdvözlőket melegen viszonzom.”

Meleghangú táviratban köszönték meg az üdvözlőt Darányi, Fejérvári, Lukács és Hegedüs miniszterek, valamint Podmaniczky pártelnök is.

A Fejérvári-jubileum.

Budapest, augusztus 14.

Egy dicsőséges, munkás és tiszta életnek kimagasló évfordulóján szeretettel és tisztelettel ünnepli holnap báró Fejérvári Gézá a nemzet és a hadsereg. Es nemzete élén és a hadsereg élén első az ünneplésben maga a legelső magyar ember és a legelső katona: a király. Ferencz József király már ma sietett elküldeni üdvözlőt az ő hűséges öreg szolgájának, nemes és méltó bajtársának. Elküldötte egy igazán bajtársi hangú, meleg szeretettől áradó levélben; s hozzáadta azt a legnagyobb kitüntetést, amely katonának juthat: a *Mária Terézia-rend nagykeresztjét*.

Holnap pedig meg fognak jelenni az ősz katona és még mindig munkás miniszter előtt a katonai és polgári testületek kiküldöttjei, hogy leróják a tisztelet és szeretet adóját iránt, aki mind a kettőre busás érdemeket szerzett. Szép ünnep ez, szép már azért is, mert nagyon ritka. Közös hadseregbeli generálist ünnepelnek, aki kedves a magyar nemzetnek is. Közös ünneplés-

többi hivatalos odai ne is sejtsek, hogy mikor, mely napon váltja be Müller Krisztina kisasszonynak a huszonkét esztendő előtt tett ígérteit.

Almodozott-e, nem-e arról az ígérteiről, — szent fogadalomnak tartotta-e lelkének mélyén, vagy csak valami érzélgős becsületérzés diktálta neki, hogy azt az egyetlen női lényt, kit életében meg merésztel eskölni, s aki ezt a tökéletlen, gyáva esköcsköt visszaadta... mert isten bizony visszaadta! — ha nem is a szerelem lángvéri paradicsomába, de legalább a nyugalmas polgári megelégedés karosszékebe vezérelje, hol ebéd után... jó és bő ebéd után, félliter borocskával, fekete kávécskával... esendeskén elszenderedjenek és békésen eszeszenek — nem lehet tudni. Amint nem lehet tudni, hogy ennek a közmondatnak hol az eleje és hol a vége: azonképpen homályos vala szörnyűképpen az ő gondolatainak rendszere is.

A vége azonban kibújt néhány hét múlva a homályból: június tizedikén csakugyan nőül vette Müller Krisztina kisasszonyt, s a miniszteriumban arról az esküvőről csakugyan nem tudtak semmit.

Nem igen tudni egyébiránt azt sem, vajjon bizonyos gyöngéd célzattal szándékosan váltotta-e be ígérteit júniusban, a rózsanyilás illatos hónapjában, de ha szándékosan tette, akkor bizony éppen a legrosszabb napot választotta. Az égből homályosszürke, barátságatlan, ködös volt ezen a napon. A lomlán tova uszó fellegekkel már korán reggel megeredt az eső, s esett szakadatlanul egész nap.

Jakab mester, midőn délután három óra körül öltözködni kezdett, hogy menyasszonyát, ki a régi templom-utca 126. száma alatt egy hetven-

ben, közös szeretetben és elismerésben egybeforadnak a nemzet és a hadsereg érzelmei.

(A király Fejérváryhoz.)

Ö felsége báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszterhez, ötven évi közszolgálatának betöltése alkalmából legfelsőbb kéziratot intéztem, amely kéziratot a király katonai irodájába beosztott Mallász Gusztáv cs. és kir. őrnagy adta át a jubilánsnak, aki tegnap hazaérkezett és mindjárt meg is kezdte hivatalos munkáját. A legfelsőbb kézirat így szól:

Kedves báró Fejérváry tábornagya. Midőn immár felépülve azon napot üli meg, melyen szolgálatai idejének 50. évét betölti, az érdemek- és sikerekben gazdag multjára való visszapiantás Önre nézve bizonyára épp oly lélekemelő hatással lesz, amint az Engem és a hazát, mely Önt legjobbjai közé számítja, kiváló örömmel tölti el.

Aminőnek a fiatal, talpraesett katonatiszt lenni ígért, ki a legnagyobb katonai kitüntetés a csataterén szerezte meg magának, azt Ön pályafutásának minden mozzanatában fényesen be is váltotta.

Észszel és szívvvel működött és alkotott Ön mindenkoron s magyar honvédségem fejlesztése és sikeres kifejlődése oly alkotás, mely az Ön sokoldalú és kiterjedt tevékenységének köszönhető. Teljes szívből kívánok Önnek ehhez szerencsét s bízva a Gondviselés jószágában, reményelem, hogy testi és szellemi erőben Önt még sokáig meg fogja tartani: Nekem és magyar honvédségemnek, mely Önnek Velem együtt, tanúsított odaadásáért és minden irányban való gondoskodásáért hálás köszönetet mond.

Örömmel adományozom Önnek Szent-István rendem nagykeresztjét.

Kelt Eisenrzenben, 1901. évi augusztus hó 12-én.

Ferencz József s. k.

A legfelső kézirattal együtt egy finom művi kis szelencében átadta az ünnepeltnek a Szent-István-rend nagykeresztjét is.

A kitüntetésnek hamar híre terjedt a minisztériumban, s egymást érték a miniszternél a gratulációk, akiknek sorát Gromon Dezső államtitkár nyitotta volt meg. A gratuláló táviratok és levelek is százszámra érkeztek már ma délfél.

(A miniszterelnök üdvözlöte.)

Szék Kálmán miniszterelnök Rátótról a következő táviratot intézte báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszterhez:

A sors kedvező kegye megadta neked, amit kevés kiválasztottjának ad meg. Fényes, díszteljes, érdemekben gazdag nagy pályafutásod félszázados mérőföldkövét érted el. És elérted helyreállott egészségben, teljes erőben. És elérted azoknak teljes elismerésével, hálájával és szeretetével koronázva, akiket szolgálaltál és szolgál: a király és a nemzet háláját és szeretetét nyújtja ma feléd.

Mintha az isteni Gondviselés azért látogatott volna meg azzal a nagy betegséggel, amelynek lefolyása alatt rettegtünk éleddel, hogy átérzed százszorosan és mindennap, amikor érted aggódtunk, mi vagy te nekünk, átérzedük a te nagy értékedet és a te elévülhetetlen érdemeidet, amiket a trón és a haza körül szereltél és hogy megmutassa neked, mennyire szeret a nemzet és mennyire szeretünk mi, akik közel állunk hozzád.

Az én érzelmeimet ismered. Nem mai keletűek azok. Már akkor, évtizedek előtt, annak tartottalak, ami vagy.

Végtelemül sajnálom, hogy személyesen nem fejezhettem ki üdvözlőnőimet. Teszem ez uton, míg pár nap mulva élő szóval ismételhetem.

Szék Kálmán.

(A tisztelegések.)

Délben állapították meg véglegesen a holnapi tisztelegések sorrendjét, a mely a következő: A miniszterium és a honvédség küldöttsége 10 órakor. A hadsereg küldöttsége 10 $\frac{1}{4}$ órakor. A 46-ik gyalogezred küldöttsége 11 órakor. A képviselőház elnöke és alelnökei 11 $\frac{1}{4}$ órakor. A véderő-bizottság 11 $\frac{1}{2}$ órakor. A székes főváros küldöttsége 11 $\frac{3}{4}$ órakor. Baranyamegye küldöttsége 12 órakor. Temesvár küldöttsége 12 $\frac{1}{4}$ órakor. Pécs város küldöttsége 12 $\frac{1}{2}$ órakor. Szatmár város küldöttsége 12 $\frac{3}{4}$ órakor. A honvédmenedékház felügyelő bizottsága, ezután pedig a menedékház tagjai 1 órakor. A tornaegyletek küldöttei 1 $\frac{1}{4}$ órakor. A lövészegylet deputációja 1 $\frac{1}{2}$ órakor.

A szabadalvüpartban ma este a véderő-bizottság szabadalvüparti tagjai megbeszélést tartottak a tisztelegések dolgában. Minthogy a jubiláris ünnepség inkább katonai jellegű és mert a véderő-bizottságnak függetlenségi párti tagjai értesítették a bizottság elnökségét, hogy bármily tisztelettel is vannak Fejérváry személye iránt, a deputációban még se vehetnek részt: elhatározták, hogy a véderő-bizottságnak csupán szabadalvüparti tagjai fognak tisztelegni, akikhez valószínűleg Szabó István néppárti tag is csatlakozni fog. Minthogy az ünneplés inkább katonai jellegű, a képviselőház elnöke és két alelnöke sem fog hivatalosan tisztelegni, amihez különben a Ház engedelmé is szükséges lett volna.

(A főváros.)

Holnap adák át báró Fejérváry Géza honvédelmiügyi miniszternek a székesővárosi diszpolgárvá történi megválasztásáról szóló oklevelet. A küldöttség, amelyet Márkus József főpolgármester vezet a miniszterhez, déli 12 órakor gyülekezik össze a központi városbáza tanácstermében.

A díszoklevél a régi Korvina-stílusban készült. Az első betűt Budapest miniatűr látképe díszíti. Az

okirat kiállítására izléses, szép s határozott művészi értéke is van. Az aranyozott ezüstből készült keret gazdagon van díszítve régi magyar zománc és filigrán munkával s számos rubinkövel s gyönggyel van kirakva. A négy sarkot hatalmas gyémántok díszíti. A keret felső oldalain arany sugarak árnyékában húzódik meg a főváros címere, alsó oldalán pedig vörös emailban az évszám. Az okirat szövege a következő:

Mi, Budapest székesővárosi közönsége adjuk tudtára mindazoknak, akiket illet, miszerint mai napon tartott közgyűlésünkön azon indítványt terjesztett elénk, hogy Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter ur. azon elévülhetetlen szolgálataira való tekintettel, melyeket ő a trónnak és nemzetnek háboruban és békében egyaránt tett, valamint tekintettel azokra a maradó érdemekre, melyeket ő a honvédség újalkotása, a katonai nevelés terén táplált nemzeti óhajoknak megvalósítása körül szerzett: Budapest székesővárosi diszpolgárvá megválasztassék.

Ezen indítványt közgyűlésünk lelkes örömmel fogadva, ahhoz képest báró Fejérváry Géza urat, az irányában táplált hálás tisztelet és őszinte ragaszkodás bizonyosságával Budapest székesővárosi diszpolgárvá megválasztotta; s ezen oklevél erejénél fogva mindazon jogokat, melyekkel Budapest székesőváros polgárai birnak, részére megadta, főkérve hazánk köztörvényhatóságait, hogy báró Fejérváry Géza urat mindenkor és mindenütt Budapest székesővárosi diszpolgárvá elismerni méltóztassanak. Kelt Budapestben, a székesővárosi törvényhatósági bizottságunk 1901. évi június hónap 17-én és folytatva 18-án tartott közgyűléséből. Márkus József főpolgármester, Halmos János polgármester, Rényi Dezső főjegyző.

(Az üdvözlő vidék.)

Esztergom, augusztus 14.

Esztergom vármegyei törvényhatósága mai közgyűléséből a főispán indítványára a következő táviratot intézte báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszterhez:

Esztergom vármegyei törvényhatósága abban a szerencsés helyzetben van, hogy Excellenciádat a holnap bekövetkező magasztos ünnep alkalmából mai rendkívüli közgyűléséből üdvözölheti. Az az ötven év, amelylyel Excellenciád eddigi munkás és hazafias életműködésének időszaka egybe van törve szép hazánk történelmének legszebb korszakával, amely korszak megalakulásában Excellenciádnak elévülhetetlen érdemei vannak. Ezen érdemek alapján kézzel csatlakozik Esztergom vármegye azoknak nagy számához, akik Excellenciádat holnapi jubileuma alkalmából szívük melegével üdvözlik.

Veszprém, augusztus 14.

Veszprém vármegyei közigazgatási bizottsága Fenyvessy Ferenc főispán indítványára felirattal üdvözölte báró Fejérváry Géza honvédelmi minisztert ötvenéves szolgálati jubileuma alkalmából.

Mármarosváros, augusztus 14.

Mármarosvármegyei törvényhatósága ma rendkívüli közgyűlést tartott báró Roszner Ervin főispán elnöke alatt. Mihályi Péter országgyűlési képviselő számos törvényhatósági bizottsági tag nevében indítványt adott be, hogy Fejérváry Géza honvédelmi miniszter ötvenéves szolgálati jubileuma alkalmából

esztendősi tantejének földszintes „saját ház”-ában lakott, pontban négy órakor az anyakönyvi hivatalba s onnan a józsefvárosi plébánia-templomba vezesse: gyakorta megborzosongott. Itt — kínos tévedések elkerülése végett — természetesen azonban ki kell jelenteni, hogy nem a közeli esküvő borzongatta össze, hanem a hűvös levegő, mely ellen simára vasalt ünnepi inge alá kénytelen volt jó meleg trikót húzni sovány tagjaira, nehogy meghűljön és akkora katarust kapjon, mint — a kölni dóm. (Ennek a hasonlatnak ugyan semmi értelme, de mert a minap Akadémiánk egyik nagytekintélyű főmberétől hallottam, hát ideimor. Hátha mégis csak ki talál sülni, hogy de bizony pazarul szikrázik Akadémiánk az ötletes hasonlatok mezején is.)

Főlnegy órakor még egyszer körülnézett ujon berendezett, két szobás lakásában, mely jövendőbeli hitvesének azután otthona lesz, azután bezárta az ajtót, a kulesot gondosan zsebébe tette, s eltávozott hazulról. A háromemeletes óriási bérházban az emberek jöttek-mentek, de senki sem sejtette, hogy a lépcsőkön most egy lovagias, derék férfi halad lefelé, ki a középkor oemes Rittereinek példáját követvén, imhol azért mégyen, hogy beváltson egy huszonkét esztendősi legéretet.

Egy óra alatt minden megtörtént. Egyenyed hat órakor már megállt lenn a kapu előtt a bérkeosi, mely a zuhógó esőben az új párt haza hozta.

Jakab mester szállt ki elsőnek. Arca valamivel sápadtabb volt a rendesnél, egyéb külső jelenségekben azonban nehezen lehetett volna kitalálni, hogy szavának, igenis, ura maradt, s úgy az anyakönyvi hivatalban, valamint a templomban csakugyan elkövette a tettet... Müller

Krisztina kisasszonyt háromnegyed óra óta isten és ember előtt törvény szerint megilleti a Szukublik Jakabné címzés. Hitvese lett a kis embernek. Házának (éves lakás) asszonya és szívének jog szerint való királynéja.

A bérkeosi két forint borraalót kapott. Megnézte, azután köszönet nélkül elhajtott. Még félre is húzta száját a paraszt, midőn lenézett vállán keresztül az új asszonyra, s lovai közé csapott.

Ugyeljen Krisztina a ruhájára. — mondotta a kis ember, midőn a kapu alá érve udvariasan karját nyújtotta hitvesének.

Karinfogva haladtak fölfelé.

Most már figyelmes lett néhány ember a házban. Találgatták, hogy kit vezet vajjon a „csepp öreg ur” oly ünnepélyes arccal lakása felé? Az asszonyág nem hasonlít a csepp öreg urhoz, — jó egy fejfel magasabb, mint ő, arca kissé fonyadt, de haratságos, szelíd, szinte álmos. Bizonyosan a vasutról érkezik, hogy ilyen álmos és törődött, mint aki husz órát utazik egyfolytában... Az ám, de hol van a táská, hol a kalapdobozok, meg az a bizonyos kilene csomag?

Mindebből ninosen semmi. Tehát még sem a vasutról jön.

Jakab mester bevezette feleségét a lakásba, s azonnal odatolta az egyik párnás karosszéket az ablak mellé, hogy foglaljon helyet az asszony és tekintsen ki az ablakon: gyönyörködjék a panorámában, mely innen szeméi elé tárul. Látni az egész fejedelmi Dunát, a pesti oldal palotaisorait stb. Nincs párja az ilyen budai lakásnak — főleg itt fenn a harmadik emeleten.

Az új asszony letette kalapját, felöltöztét, lehozta keztyűit, azután körülnézett a lakásban. Vértelen, finom ajkain, mintha e közben némi sápadt mosoly is megjelent volna.

Az új férj is kényelembe helyezkedett. Eltette a fekete köntöst, házi kabátot húzott s miatt az asztal mellé telepedve, vékony cigarettát sodort magának, így szólott:

— A cseléd csak holnap áll be, Krisztina. Ma lemegyünk vacsorálni ide a Zöld oroszlán-ba. Nem nagy helyiség, de jól főznek. És olcsón. Egy adag kettőn márhapesceny, vad szőszszal, vagy zsirban kirántott burgonyával, negyven krajcárba kerül, — egy adag borjusult harmincötbe... Nos, ugy-e szép kilátásunk van?

— Szép, — intett fejével az asszony, — csak kár, hogy esik az eső.

— Biz ez kár, — dunnogyta helyeslőleg a kis ember s maga is áttette főhadiszállását az ablak mellé. — Ha szép idő van, remek a kilátás. Persze, ebben a csunya, ködös időben... Ugy látzik, ma nem is fog elállni ez az eső.

— Esni fog egész éjjel, — biccentett fejével az asszony.

— Vigye a macska... Holnapra tán kiderül.

— Azt hiszem, igen. Elhallgattak. Az asszony kezefejére nyugtatta örege, sápadt fejét s kinezett az ablakon. Az új férj is azt ecelekedte egyideig, azután átcsozogott a másik ablakhoz s azon is kitekin-tett. Odakünn bizony minden csupa köd, csupa homály, csupa nedvesség. Az eső oda-odacsapódott az ablaküveghez és megzörgött.

Jakab mester elmélázva bámult kifelé s miközben némi fáradt és lágy melankóliával arra gondolt, hogy ime végre mégis csak esküvő után vannak — úgy tetszett neki, mintha a másik ablak mellől is elszállt volna a levegőbe egy halk sóhajlás...

feliratban üdvözöltessék. Mihályi Péter lendületes beszédében méltatta a honvédelmi miniszter érdemeit s a nagy számban egybegyűlt bizottsági tagok nagy lelkesedéssel egyhangulag határozták el az üdvözlő felirat felterjesztését.

(Bécsi hang Fejérváryról.)

Báró Fejérváry Géza jubileumáról a N. W. T. mai száma a következőkben emlékezik meg:

Ritka ünnepet ül holnap báró Fejérváry Géza: ötvenéves aktív tisztí jubileumát. E jubileum rendkívül jelentősége igazolja az ama ovációkat, amelyeknek részese lesz. Magyarország 6 benne honvédelmi seregének organizátorát tiszteli, továbbá a minden téren kiváló politikust és államférfit. A katonatisztből, aki harmincéves korában a legmagasabb katonai kitüntetésért el a parlamenti téren is kitűnő harcos lett, aki tántoríthatatlanul kitartott a haladás és szabadság mellett. Mint meggyőződéséhez hű, bátor harcosa elveinek elérte azt, hogy ellenfelei is nagyra becsülik. Báró Fejérváry soha sem kereste a pillanatnyi hatásokat a népszerűséget sem hajhászta életében és neve mégis a legszebben hangzó nevek közé tartozik a mai Magyarországon, érdemeit senki sem vitatja el. Gyakran erőlyesen helyt állt ő amidőn a két állami közös intézményeit kellett megvédelmeznie. Nyit, katonás teltépe soha sem tévesztette el a hatást. Kéves embernek jutott osztályrészül aktív szolgálataiban olyan jubileumot ünnepelni, mint amilyen a Fejérváry báróé. még ritkább eset olyan általános, ellenmondás nélküli elismerése az érdemeknek, mint a minő a jubiláris ünnepély alkalmából nyilvánul.

Az *Adria* tengerhajózási társaság azzal ünnepi honvédelmi miniszterünk jubileumát, hogy legutóbb épült nagy hajóját báró Fejérváry Géza nevére kereszteli el. *Hege* Sándor kereskedelmi miniszter már jóváhagyta a társaság e rokonszenves határozatát.

KÜLFÖLD.

Ferenc József és Károly király találkozásá. Bukarestből jelentik, hogy ott elterjedt hírek szerint *Ferenc József király legközelebb találkozni fog Károly román királlyal.*

Waldersee, az alkirály. Gróf Waldersee, aki az imént mint „győzelmes hadvezér“ jött vissza Kínából, nem mindenütt talált barátságos fogadtatást. Egyes lapok kikélnék a *Waldersee-kultusz ellen* és rejtett célzásokban hibáztatják Vilmos császárt is, hogy oly rendkívül módon ünnepli egykori nevelőjét. A *Vossische Zeitung* egy történeti reminiscenciát eleveit fel s szurós megjegyzéseket tűz hozzá. A cikk e része így szól: *Frigyes császárné temetésén Waldersee a királyi koronát vitte. Ez megfelelt az udvari szortartásnak, de azoknak az érzelmeknek, melyeket az elhunyt császárné Waldersee iránt táplált, bizonyára nem felel meg, mert Waldersee politikai és vallási nézetei a császár és a császárné nézeteivel megegyeztében álltak. Mi ezt biztosan tudjuk, mert a trónörökös párt San-Remóból a *Vossische Zeitungot* színté közlése kérte fel arról a benyomásról, melyet a Walderseennél annak idején megtartott gyűlés a berlini lakosságra tett és a lap ekkor véleményét nem is palástolta. Frigyes császár és neje sohasem tartották szerencsésnek azt a nagy befolyást, melyet Waldersee Vilmos hercegre gyakorolt, újabb azonban Waldersee barátai, akikkel a sajtóban nem kis számmal rendelkezik, olyan hangon beszélnek, mintha 6 *affle alkirály* vagy még ennél is több volna és csaknem azt lehetne hinni, hogy *magya Waldersee is ennek tartja magát.* Minek mond a német aítábornagy egyáltalán politikai beszédeket, amelyek más kormányok féltékenységét szűkségtelenül fölébresztik és a diplomácia köréit megzavarhatják, miért nem engedni át a politikát azoknak? De, ugy látszik, mégis *birodalmi koncellár akar lenni* s államférfiúi képességét akarja beszédeivel bizonyítani. Waldersee egyszer már, amikor Engelsbergben egy tudósítót fogadott, egészen közel hitte magát a célhoz és nem lehet tudni, hogy ezután még mi következik.*

Berlin, augusztus 14.

Az orosz cár gróf Walderseenak, a kínai csapok főparancsnokának a Szt.-András-rend gyémántokkal és karddal díszített keresztjét adományozta. Ez a rendkívüli kitüntetés eddig csak két esetben ért európai embert s politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak a cár rendjeladományának.

A pekingi békekötés. A *Times* pekingi távirata szerint a követek tegnapi értekezletükön magukévá tették az angol követnek a nemzetközi bizottság természeténél fogva nehézkes intézménye ellen való ítélszólását. Elhatározták, hogy a jegyzőkönyvbe nem veszik föl a nemzetközi bizottság kiküldéséről szóló rendelkezést, csak azt a záradékot vették föl a jegyzőkönyvbe, hogy az értékvámok mielőbb sulyvámokra változtatandók. Elhatározták továbbá, hogy a vá-

mentes tárgyak közé fölveszik a vert és veretlen aranyat és ezüstöt, továbbá a külföldi gabonaműveket, a rizst és a lisztet. A békejegyzőkönyvet különben már kiadták a kínai meghatalmazottaknak. Azt hiszik, hogy a kínai meghatalmazottak csütörtökön fogják aláírni.

Fölmentés. A szófiai bíróság ma az esküdtek egyhangú verdiktje alapján *Szaráfot* és a többi vádlottat fölmentette. A bolgár közvélemény tüntetésével szemben nem lehetett kétség aziránt, hogy a híres bűnpör fölmentéssel fog végződni. A bolgár kormány az államügyesség révén úgy járt el, mintha csakugyan elégtételt akart volna szolgáltatni a román kormánynak a bukaresti gyilkosságért, de bizonyára volt rá oka, hogy semmiféle presszióval magára ne zúdítsa a közvélemény haragját. Romániában aligha fognak nagy örülni ennek az ítéletnek és el lehetünk rá készülve, hogy még sok tinta fog folyni a szófiai esküdtszék tüntető verdiktje miatt.

A német vámtarifajavaslat sorsa. A *Köln Ztg.* egy nyilván sugalmazott cikke foglalkozik az agráriusok fenyegetésével, hogy nem szavazzák meg a védővámokat, ha a mezőgazdasági vámkot nem szabják meg úgy, hogy bizonyos összegnél kisebbek nem lehetnek. A lap azt írja, hogy az ilyen fenyegetésnek nem lehet komoly jelentőséget tulajdonítani. Ha az agráriusok csakugyan zavart csinálnak a parlamentben, akkor *vámtarifareformról több szó sem lehet* s a kormány egyszerűen meg fogja hosszabbítani a fennálló kereskedelmi szerződéseket.

A délafrikai szabadságharó. A *Times* párisi levelezője megnyugtatón iparkodik London, hogy nem nagy a baj Délafrikában. Ő ugyanis beszélgetett egy francia emberrel, aki *Krügerrel* beszélgetett s aki azt mondta, hogy *Krüger* azt mondta, hogy neki azt mondták stb. Szóval, a *Times* párisi levelezője nagyon megbízható és nagyon közvetlen forrásból merítette „megnyugtató“ értesüléseit, amelyek rövid tartalma ez:

Krüger, mondotta a francia, az egyetlen, aki még makacsul ragaszkodik ahhoz, hogy a háborút folytatni kell. A többiek, közöttük *Leyds* elveszítettnek tartják a háborút. *Botháné* ugyanis elmondotta, hogy a harcban álló boer kommandók helyzete reménytelen. Minden további ellenállás hiábavaló. *Botháné* most szigorúan szemmel tartják, hogy semmit el ne áruljon a boerok helyzetéről. *Leyds* nagyon el van keseredve a miatt, hogy a külföldi sajtó, amely azelőtt rajongott a boerokért, most már csak nagyon rezerváltan foglalkozik velük és szenzációs leleplezésekkel fenyegetőzik.

Ezt az alapos értesülést Londonban sem veszik komolyan. Ugyancsak ilyes hangulatu hírek érkeztek a *Standard*-hoz, állítólag brüsszeli boer körökből. Szerintük *Kitchener* proklamációja boer körökben nagyon kellemetlen hatást keltett, minek folytán *legközelebb több boer vezér leteszi a fegyvert.* A brüsszeli transvaali követség a hatalmaknak *Kitchener* proklamációja ellen irányuló tiltakozó-jegyzéket küldött. Azt hiszik, hogy *Botha* most már *represszáliákkal fog élni.*

Ugyancsak a *Standard* levelet kapott a harctérről, amely szerint *Beyer boer parancsnok nemrég egy útközben elyosan megsebesült* és aligha épül föl. A levelet azt mondja továbbá, hogy a *Montose* szállítógézős kilencszáz fogoly boerral Bermuda ment.

Brüsszel, augusztus 14.

A *Petit Bleu* Hilversumból tegnapi kelettel táviratot kapott *Krüger* orvosától, dr. *Heymantól*, amelyben az orvos aaptalannak mondta azt a hírt, hogy *Krüger* megbetegedett. *Krüger teljesen egészséges.*

Berlin, augusztus 14.

A *National Ztg.* szintén megcáfolja azt a jelentést, hogy az angol kormány lépéseket tett az európai hatalmaknál, hogy a boerokat ne ismerjék el hadviselő félnek. A lap kijelenti, hogy a német kormány nem kapott erre vonatkozó jegyzéket az angol kormánytól.

London, augusztus 14.

Bornemuthban egy angol tisztet tartóztattak le, mert alapos gyanúok merültek fel ellene, hogy a boeroknak titkos kémfőszolgálatot teljesít. Az elgott katonatisztet erős kézvel alatt Pretóriába vitték s a haditörvényszék elé állították.

London, augusztus 14.

A *Reuter*-ügynökség jelenti *Jagersfontein*-randból tegnapi kelettel: *Fretorius* boer parancsnok, akinek néhány héttel ezelőtt kilőtték a szemét, meghalt.

Middleburg, augusztus 14.

Trobell 300 lönyfi hadoszlopa e hó 9-én *Fishriver* mellett körülbelül ugyanolyan erejű boer csapatra

bukkant. A boerok ellentáltak ugyan, de az angolok négy órai harc után kopjérol-kopjére üzték őket. Angol részről elesett egy tiszt és egy ember. Hét ember megsebesült.

HIREK.

Budapest, augusztus 14.

— **BUDAPESTI NAPLO.** Augusztus 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Az abruzzói herceg a Mont-Blanc.** Az abruzzói herceg a minap megmászta a Mont-Blanc hegység egyik csucát, ahol előtte még nem járt senki. Ez a csucs az úgynevezett *Dames anglaises* hegyek egyike, amelyek közül az északi 3604, a déli 3598 méter magas s a kettő között a *Brenva-gecser* van. A herceg most hétón három vezetővel, akik északi utjára is elkísérték, Courmayeurból a *Brenva-gecserre* ment. Ott a magukkal vitt sátrakban megháta. Kedden reggel megpróbálták az északi csucs megmászását, de ez nem sikerült, mert tiz méternyire a csucstól sehoggy sem tudtak tovább jutni. Erre visszatértek a *Brenva-gecserre* s a déli csucscsal próbálták szerencsét ami sok nehézséggel végre sikerült. A herceg a csucstól az olasz király leányának nevével *Jolandacsucsnak* keresztelte el. A turisták a következő éjszakát is a *gecseren* töltötték s azután visszatértek Courmayeurbe, ahol a lakosság nagy örömmel üdvözölte a herceget.

— **A leszavazott magyar nyelv.** A Sopron mellett lévő *Német-Keresztur* nagyközség képviselőtestülete *Graduoch* bognármester indítványára elhatározta, hogy eddig magyarul vezetett jegyzőkönyveit ezentul németül iratja. Dr. *Zettl* járási orvos felszólat az indítvány ellen, de a többség mégis mellette szavazott. Sopron vármegye törvényhatósága e hazafiatlan határozattal szemben bizonyára tudni fogja kötelességét és nem fogja tűrni a magyar állam hivatalos nyelvének ilyen megsértését. A törvény egyenes megkerülése a határozattá emelt bognármesteri indítvány. A törvény igenis megengedi bizonyos esetekben a községi vagy megyei testületek jegyzőkönyveinek vezetését német, szerb, oláh és egyéb nyelven is, de az alkotmányos élet 34-ik esztendejében valóságos renitencia a nemzeti fejlődés ellen, hogy a magyar állami nyelvet évtizedes használat után egy idegen nyelv kiszorítsa a községi házból. A német-kereszturinak mintha átáldták volna az utolsó 34 esztendőt és azért jól lesz őket felrázni, csak aztán ne tulságos gyengédséggel, különben még egyszer el találak aludni.

— **Orosz főerdőtanácsos Magyarországon.** Az orosz kormány a magyar erdészeti tanulmányozására kiküldte *Wladimir Nikolajevics Kozóint*, a krimi félsziget *Cherson* kormányzósági főerdőtanácsosát, aki már egypár hét óta Magyarországon utazik. A földmívelési minisztérium *Schmidt* Károly központi erdőmestert rendelte ki az orosz vendég mellé, akinek kalauzálása mellett először a selmeobányai akadémiát tanulmányozta. Onnan a fővárosra átutazva, a mezőhegyesi állami gazdaságot tekintette meg, hol különösen a 16-és szarvasmarhaállományát dicsérette meg. Innen a párisi kiállítás óta jó hírnevet szerzett *lippi erdészeti hivatal* látogatására indult, hol *Barlay* Sándor főerdőmester, *Röhrich* Márton főerdész és *Molcsányi* családai erdőgazdónok társaságában háromnapon át a glogováci, mondorlaci, csicséri és családai erdőket járták be és az itt tapasztaltak fölött az orosz főtiszt, ki kiváló szakismerettel tanusított, teljes elismerését lejezte ki. Különösen el volt ragadtatva a magyar vendégszeretet által, melylyel őt mindenütt fogadták, úgy hogy midőn e hó 12-én Aradon kisérőtől elbucsuzott, hálás elismerésének adott kifejezést, kijelentve, hogy a hazánkban töltött időt élete legszebb és legtanulságosabb napjainak tekintti és hogy a magyar nemzet kulturális viszonyairól oly látókört nyert, amiről eddig halvány fogalma sem volt.

— **Elismerés Thoroczkaynak.** *Hódmezővásárhely* város törvényhatóságának mai közgyűlésén mutatták be a báró *Thoroczkay* Viktor főispánnak elmentésére és *Lukács* Györgynek főispánná való kinevezésére vonatkozó belügyminiszeri leiratot. *Garzó* Imre ebből az alkalomból ismét támadást intézett *Thoroczkay* ellen és beszédét a közgyűlés többsége állandó közbeszólásokkal kísérte. A közgyűlés azután 90 szavazattal 26 ellenében elismerését lejezte ki *Thoroczkay* iránt három évi főispáni működéséért. — A közgyűlés *Lukács* György kinevezését tiszteletteljes bizalommal fogadta és utasította a tanácsot, hogy a beiktatás iránt a szükséges intézkedéseket tegye meg.

— **Aratnak a katonák.** Az általános katonakötelezettségnek egyik legnagyobb hátránya a gazdasági életre nézve az, hogy elvonja a munkától a népet éppen abban a korában, amikor megkezdődik a férfikora és azzal a munkára való rátermettsége is megnövekedik. Míg a legénynép a kaszárnyákban a kánikulai melegben amúgy is lankadtan fogyorforgatást tanul, otthon a falukban nagyon érzi a hiányát a család. Vagy pénzben fogadott munkaerővel kell pótolni a helyét az érett buzatáblán, vagy pedig jól-rosszul elvégzik az ő rá eső munkát is, de a férfi hiányát meg-sinyl a gazdaság. Hogy a katonáskodás három esztendeje ne okozzon a szegény földműves népek igen nagy kárt, a miniszterek végre engedtek abból a militaris negyvennyolcból, hogy a katonának a kaszárnyában a helye. A honvédelmi miniszter egyetértve a közös hadügyminiszterrel elhatározta, hogy a jövő esztendődtől kezdve hazabocsátja a katonákat az aratásra. Augusztus első-jelől tizenötödikéig hazamehet az a katonasági munkára, aki nem csavarogni megye haza, hanem csakugyan dolgozik is otthon. Ezt az előjárás írásával kell igazolni. A baj ebben az okos rendelkezésben csak az, hogy az aratás néha előbb, néha később kezdődik. Ez az időjárásról függ. Jobb volna tehát, ha nem egyszer s mindenkorra szabnák meg a szabadságolás idejét, hanem évről-évre és vidékenként is másképpen. Ilyenformán megeshetik az, hogy a legény hazamegy segíteni a munkában s vagy már arattak, vagy még nem aratnak.

— **Crispi temetése.** Nápolyból táviratozzák, hogy Crispi ma temették nagy ünnepséggel. A gyászmenet délután 5 órakor indult el Villa Linából. Először szárazföldi- és tengerész-csapatok mentek s köztük egy zászlóalj gyalogság zászlóval és zenekarral. A csapatokat sok szárazföldi- és tengerészcsapat követte. Azután jött a nyolc lovas gyászkocsi. A koporsót borító fekete lepel végeit Palermo, Nápoly, Róma és Ribera (Crispi szülőföldje) polgármesterei, a kamara elnöke, a szenátus alelnöke, Nasi miniszter és más előkelőségek tartották. A halottas kocsi Crispi rokonai, a király hadsegéde, a német konzul, Vilmos császár képviselőiben, a szenátus és a kamara küldöttjei, Baccelli, Morin és Ponsa di San Martino miniszterek, sok tábornok, tengernagy és más hivatalos személyiség, továbbá Crispinek számos barátja, sok intőző és egyesület küldöttsége és végül a Garibaldi-veteránok követték. A menetet egy csapat gyalogság zárta be. A katonaság után temérdek kocsi vitte a koszorukat. A katonaság soraita mögött az egész uton, amerre a menet elhalad, óriási néptömeg gyűlt össze, amely tisztelettel kalapot emelt a halottas kocsi előtt, míg a csapatok tiszteleztek. Az erkélyek és ablakok zsúfolva voltak nézőkkel. A menetet a város nagy részén át, a közönség soraita közt, az Arzenál felé tartott. A koporsót az Arzenálba való megérkezés után fekete posztóval bevonat és jelvényekkel és zászlókkal diszített bárkán a Varese cirkálóhajóra szállították. Az atszállítás a kikötőben horonyzó hajók matrózai kalaplevegő nézték a Varese ha ön Nápoly polgármestere átadta a koporsót a hajóparancsnoknak. A temetés alatt ágyúüveéseket tettek. A halottas kocsin lévő koszorúk között volt Vilmos császár koszorúja is. A Varese hajóra szállt a családnak egy képviselője és az elhunytak néhány benső barátja. A család többi tagjai az Elettrico hajóra szálltak. A Varese éjtelkor indult el. A Marco Polo hajó, melyen Morin és Nasi miniszterek vannak, kíséretet fogja a Vareseit Palermóba.

Azok közt a részvétnyilatkozatok közt, amelyeket Crispi özvegye a világ minden tájáról kapott. Nevezetes Bülow német kancellárét így szól:

Dicsőséges térre elhunytának szomorú híret éppen most közöltem a császár és király ó felszólalásával. Szükségem érzem, hogy teljes részvéte-mel evezzem ki nagy vesztéségre alkalmából. Németország szívből csatlakozik Olaszország gyászához és híven meg fogja őrizni emlékét a kiváló államférfinak, az adózatokész hazafinak. Az a barátság amelyet Francesco Crispi irántam mindig tanusított, legkedvesebb emlékeim közé tartozik.

— **Szerencsétlenség a vadászaton.** Veszprémi levelezőnk végtelen kimeneteli vadászatról ad hírt. Aja község mellett, foglyavadászaton, dr. Löbl Gyula véletlenül meglőtte Puzdor László földbirtokost és fiát. Puzdor László huszonhét sebet kapott, fia pedig szemé világot vesztette el.

— **A Ganz-gyári dalkör egyenruhái.** A kassai országos dalversenyen, amely iránt az egész ország melegen érdeklődik, részt vesz a Ganz-gyári dalkör is, még pedig 120 taggal. A dalkör tagjai elegáns dresszöltönytben jelennek meg a dalversenyen s ezeket az öltönyöket Grossmann S. és fia (Kossuth Lajos-utca 14.) cég szállította a dalkör tagjainak. A pártállanul ízes öltönyök bizonyára éppen olyan érdeklődést fogtak kelteni a dalverseny közönsége előtt, mint maga a jeles dalárda.

— **Félték az angol királyt.** Sipido merénylete óta most utazott először az angol királyi pár a kontinensre. Frigyes oszárnémetetésére. Sipido merénylete még oly élénken él a király környezetének emlékeiben, hogy azóta oly szorgosan őrzik a királyt, akár a muszka cárt. Mostani utazása alkalmából is nemcsak Potsdamban, de Hollandiában is mindenütt erősen őrizték. Vlissingenben egy előkelő hollandi igazságügyi tisztviselő ügyeit a rendőrség óvintézkedéseire. Az angol királyi pár egy óráig tartózkodott Vlissingenben, de ezalatt az idő alatt csak néhány pillanatig volt látható. Potsdamban is a legszigorubb óvintézkedések történtek s az őrségeket mindenütt megerősítették.

— **A koldulás joga.** A koldulás művészetében még a vak meg sánta, meg egy személyben félkezu és pupos individuumnál is nagyobb mester a gyerek. Ha a gyerek nyújtja ki az összegimberedett kis kezét az alamiznáért, nohéz ridegen elfordulni tőle. Ilyen kicsi és már is olyan nagyon szegény... Így esik aztán meg az, hogy az igazi talentumos koldus nemcsak maga gyűjti össze a részvét garasait az egyik utcában, hanem idejekorán belevatja a mestersége titkaiba a gyermekét is és a gyerek, ahelyett, hogy iskolába járna s megszerezze magának az elemet annak a tudásnak, amivel majdan boldogulhat — koldul. S ez a kórság már olyan általános lett, hogy figyelmes lett rá a belügyminisztérium is. Rendeletet küldött szét a hatóságoknak, amiben elrendeli, hogy egy a kolduló gyermekek mint a szülőik szigoruan büntetendők. Professzionátus koldus pedig gyermek egyáltalában nem lehet, mert ezután nem szabad gyerek számára koldulási engedélyt kiadni.

— **A legújabb rekord.** Bécsben különös sportra vállalkozott egy jökevdű fiatalember. Bécsben a köz-uti vasutakon behozták már az egységes tarifarendszert, aminek a behozataláról nálunk is volt már szó, s ennek a rendszernek megfelelő husz filléres jeggyel az említett fiatalember korán reggeltől késő estig az elmúlt vasárnap bejárta Bécs összes közúti vonalait. Körutjáról vidám sportlelben számolt be az egyik lapban. Tizenyolc óra hosszat kocszított így, harminchárom állomáson szállt föl és le, s közben egy lócán talatozott a magával vitt elemőzsiából. Ha közben nem nézett volna szét az állomásokon, írja, sokkal rövidebb idő alatt lett volna készen a köruttal.

— **Nincs hely.** Egy angol ember, aki statisztikai munkával tölti el az üres idejét, kiszámította, hogy nem is egészen háromszáz esztendő alatt ugy megszaporodik a föld népessége, hogy többet már el se férünk rajta. Azt mondja tudniillik az anglus, hogy a föld felületén ötvenkét millió négyzetögmérföld olyan terület van, ami alkalmas arra, hogy megéjen rajta az ember. Egy négyzetögmérföldön körülbelül ezer ember lakhatik, az a pillanat tehát, amelyben kiakasz-szuk a földgömbre a táblát, hogy: — nincs hely, akkor következnek el, amikor ötvenkét millióra növekszik a föld emberlakosságának a summája. Ez az időpont, számításba véve a mai népese-dési szaporodást, kétezerkétszázötvenben következnek el. — Ez a kellemetlenség azonban már nem a mi bajunk, hanem a dedunokaink. Törjék majd rajta ők a fejüket.

— **A parnói tűzvész.** Sátoralja-Ujhelyről táviratozzák: Jablonksky budapesti műépítész Parnóra érkezett, hogy gróf Andrássy Géza leégett kastélyában a kárt lebecsülje. A kár igen nagy, de félmillió koronára nem ruhgat. Megmentették a családi képtárat, a ruhátartat, a butorkat, az ezüstneműeket és a könyvtár nagyobb részét. Odáeggett azonban a kápolna híres oltárképe amely a római Szent Péter-templom oltárképeken kiünő másolata és a porcellán-és maolika-tárgyak. A grófnő ékszerai közül sokat megőrvadt a lapotban találtak meg a romok közt.

— **Meggyalásait emlékszobor.** Máltából táviratozzák: Tegnap este Viktória királynőnek a koronázási jubileum a kalmával állított márványszobrát már öltayadékkal leöntötték. A hatóság még nem tudja, ki volt a tettes.

— **Pincérek országos kongresszusa.** A Budapesti Pincérek Szak- és Munkaközeletti Egyesületének választmányja, mint a kongresszus előkészítő bizottsága szeptember 26., 27. és 28. napára tüzte ki a pincérek első országos kongresszusát. A kongresszus főbb pontjai a szakkepesítés, a munkaközvetítés, a nyelvenessé tétele és az országos szak- és munkaközvetítő-egyesület megalakítása lesz. A vidéki szaktestületek, vagy ahol ilyen nincs, a magánosok, akik a kongresszuson résztvenni óhajtának s e szándékukat ez ideig be nem jelentették, legkésőbb szeptember elsőjéig bejelenthetik a Budapesti Pincérek Szak- és Munkaközvetítő-Egyesülete irodájában, Dohány-utca 40. szám alatt.

— **Kitüntetett adófelügyelő.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Gaszner Pál osztálytanácsosnak, Budapest székesfőváros adófelügyelőjének, valamint törvényes utódainak hü és buzgó szolgálatai elismerésül becseshelyi előnévvel a magyar nemességet adományozta. A kitüntetés, amely érdemes embert ért, őszinte örömet keltett a fővárosban.

— **A pazarló Kakoto.** Kakoto ur, fenséges herceg, ön rossz fiu, aki alapos leckét érdemel. Hát illő dolog az, hogy esztelen pazarlásaival és örökös adósságinálásával a koldusbotra juttatja a szerető nagynénjét, Ranaválót, Madagaszkár királyőjét? Hiszen a fenséges tanti maga is olyan koronásfejű koldus, akinek a ruhájaraválót ugy gyűjtötte össze kizadakozásból egy párisi uszág, mikor néhány héttel ezelőtt meglátogatta a francia kormányt, amely olyan szűken méri neki a civilizált és póthitelit sohasem engedélyez. Ő a maga egyedüli rokona Kakoto és a madagaszkári uszorsók neki prezentálják azokat a váltókat, amelyekre maga mindég a nagynéni nevért írja. A vendéglősök is tőle kéri annak a sok pezsgőnek az árát, amit maga ivott meg és véle fizet-tetik meg a madagaszkári Monaszterlik azokat a drága ruhákat, amelyeket maga azoknak a hölgykének csináltatott, akik segítettek a sok pezsgőt meg-inni. Ez osunya dolog Kakoto ur! A szegény nagy-nénikéje az udvartartását a feléro redukálta, az ékszerait zálogba tette, sőt ugy mondják, hogy legutóbb már csak három tál ételt evett ebédre, s mindezt azért, hogy kifizethesse a maga adósságait. De most már megunta, amint azt az algiri lapok nyíltér rovata mutatja. Ott ugyanis ezt olvassuk:

Figyelmeztetés.

Figyelmeztetek mindenkit, hogy kiskorunoha-űsémnek és gyámfiannak, Kakoto hercegnek ne hitelessen, mert kezettnek adósságait ezental nem fizetem ki.

A lecke alapos, de ön megérdemelte Kakoto herceg, mert ön rossz fiu.

— **Meszlényi Lajos beteg.** Az örök piros székfű derűt tulajdonosa, Meszlényi Lajos, mint Székesfejervárról táviratozzák, súlyosan megbetegedett. Betegsége, mely nem mai keletű, Meszlényi iparkodott leküzdni s mindent elkövetett, hogy gyógyulást találjon. A betegség azonban elhatalmasodott rajta s most veszélyes veséjajárult más egyéb betegségeihez, aminek következmény-képpen vízkór lépett föl. Meszlényi Lajos ma műtétnek vetette alá magát, amely állapotán könnyített ugyan, de azért javulást, sajnos, még nem jelent.

— **Elcsúlyodt asztrák hajó.** Triestből táviratozzák: A Sebenico gőzös ma délután öt órakor innen a rendes utvonalon Sebenicoba ment. A san-bartolomeoi tengeri kórháztól három mértőldnyire talákozott az Oroszország számára épített Mongolia nevű nagy kettős csavaru személyszállító gőzössel, amely most került ki a Stabilimento Tecnico Triestino hajógyárából és éppen próbaútra tett. A Mongolia olyan erővel ment neki a Sebenico hátulsó részének, hogy a Sebenico mindjárt elcsúlyodt. A Sebenico két utasát és tíz löny legénységét megmentették. Egy pincér és a hajó szakácsa könnyű sérülést szenvedett. Az egész hajóból csak az előrések egy darabja és az árboe látszik ki a vízből. A Sebenico tegnap érkezett Triestbe Meukovicból. A hajó a sebenicoi Pio Negri-cég tulajdona. 1898-ban építették Lussinpiccolóban. Bruttó súlya 29 tonna, tisztá súlya 163 tonna. 300 lóerőre van berendezve.

— **Halálozás.** A tegnap elhunyt özv. Weiszbürgné szül. Brody Julia temetése ma ment vége nagy és előkelő közönség jelenlétében. A halottas hazban megjelent a gyalozó családon — köztük Brody Zsigmond örendináj tag és Brody Lajos főszekesztény kivül — Könyvi Manó, Fenyvessy Adolf, Pósa Lajos Szekula Gyula, a kassa-oderbergi vasút fő elügyelője, Beck Dénes dr Brüll Mór városbíró, számos író és hírapíró, az ügyvédi kar képvise ői, a Neues Pester Journal és a Politisches Volksblatt szerkesztősége és kiadóhivatala valamint a Hungaria könyvnyomda személyzete, számos jótékonyvási egy-let s b A halotti szertartást Lazarus tanár vezette a templom kar segédlete mellett Weiszbürg Gyula rabbi meg-eg szavakban méltatta az elhunyt éreneyt mire a menet a kerepesi úti izr. sírkertbe indult. A Neues Pester Journal belmunkatársai valamint a Politisches Volksblatt szerkesztősége külön koszorút helyeztet az elhunyt ravata-ára.

— **Bőséges szárdella-áldás.** A pólai szárdella-halásznok jó fogásuk volt a minap. Egyszeren napon háromszázhatvan ezer szárdellát fogtak ki a tengerből. Ilyen jó napjuk még sohasem volt.

— **Jubileum.** Szép ünnepélyben volt ma része Tiller Mór és Tarsa, cs. és kir udvari egyenruha-szállító cég személyzetének. Ugyanis a cég egyik íd-tisztviselője, Láng József ma ünnepelte a világhírű egyenruházati intézetnél való működésének huszadik évfordulóját. A jublunást a főnök és kartszai, szerez-tetük jelűlűl díszes emléktárggyal lepték meg, és buzgó hasznos tevékenységét méltatva melegnangu szavakkal üdvözölték, amert ő megnatottan mondott köszönetet. Este a Márvány menyasszonyhoz címzett vendégében kedéves vacsorára gyűltek egybe, melynek lenyponja volt, hogy a cég főnöke, Tiller Samu főkonzul, ki személyzetének érdekeit mindig szívén viselt szinten megjelent a banketten. és a személyzet részéről nagy ovációban részeseit. Leikes lelkeszőn-tőkben éltették a népszerű kedvelt cégfőnököt és a jublunást. A kedélyes társaság a legjobb hangulatban a késő éjleli órákig együtt maradt.

— **A B C.** Ez három nagy államférfi nevének a kezdőbetűje s egyszermind a betűsor neve. A három nagy államférfi: *Andrássy, Bismarck és Crispien*. Hogy a volt olasz miniszterelnök meghalt, föllevenitük azt a tréfás szójátékot, hogy a három államférfi képviseli a hármasszövetséget *abc*-jét. Most arról is beszélnek, hogy a három nagy államférfi, aki a hármasszövetséget kovácsolta, betűrendben is halt meg.

— **Az országos dalosünnep Kassán.** Fényesnek, nagyszabásúnak ígérkezik a holnapi kassai dalosünnep, hová a dalosokon kívül számosan rándúlnak fel az érdeklődők is az ország minden részéből. A dalárokat két különvonat fogja szállítani Kassára, melyek egyike 8 óra 20 percek indul 28 dalárdával, mintegy 680 taggal. A második vonat 9 órakor indul 24 dalárdával és a vendégekkel együtt mintegy 670 személylyel. Mindkét vonat a déli órákban Miskolcra vonatik, hol az utasok megebédelnek. Kassára délután fél négykor érkeznek, hol igen nagy ünnepélyességgel fogadják őket. Több dalárdának az elnöke már eleve felutazott, hogy a szükséges teendőket elintézzék.

— **Amerikai anarchisták Umberto-ünnep.** Az amerikai lapok tudják, hogy Európa fogvagyta fogad minden hirt, amely a pattersoni „anarchista-telep”-ről érkezik s azért ebben a nyári időben sűrűn röptenek világgá valódi, hamisítottan pattersoni kacákat. Multkor leirtak egy anarchista-ünnepet, amelyen állítólag ezer és ezer anarchista vett részt s amelyen díjlővést rendeztek európai uralkodókat ábrázoló bábokra. Mindez hajszálpontosan le volt írva. Ma is hasonló hátborsóztató hírek jöttek a félelmetes Pattersonból (ahol hivatalos kimutatás szerint alig létezik egy pár hóboros „anarchista”). A legújabb szenzáció *Umberto* király meggyilkolásának évfordulójához köti vértől cseszögő fonalat. Szépen beadatik a naiv európaiaknak, hogy megint ötszáz (!) anarchista gyűlt egybe a pattersoni nagy nyilvános csarnokban, ahol hangos szóval dicsőítették *Bresci* tettét. Az egyik szónok egész nyíltan kijelentette, hogy annak idején, amikor *Bresci* utra kelt, még két anarchista, névszerint *Quintecavallo* és *Lami* is hajóra szállt, hogy az olasz király ellen merényletet kövessenek el. Ezt a két vértantú — úgy mond a szónok — az olasz hatóság jogtalanul tartja fogságban. Ők szabad amerikai polgárok s ezért az amerikai kormányoknak közbe kellene járni, hogy szabadlábra helyezzzék őket. *Nemsokára ismét megbiznak egyik elvtársunkat, hogy Olaszországba utazék és meggyilkolja a királyt.* Azt kívánom, ugymond a szónok, hogy az, akit a sorshuzás kijelöl erre a földatra, olyan bátor legyen, mint *Bresci* s nem olyan gyáva, mint *Matteo*. A szónok beszéde végén a pattersoni rendőrhatalomnak köszönetet mondott és elismerését fejezte ki, hogy az anarchistáknak az összejövetelet megengedte.

No már azt az ostobaságot senkimen hiszi el, hogy az érdekelteknak ily világosan és körülmenyesen bejelentik, hogy el fognak halálozni tör vagy revolver által. Ugy látszik, valami furfangos orfeumigazgató csinálja mindezeket a dolgokat valamely pattersoni panoptikumban, a cseledek mulattatására s az ő ravasz hirdetéseit telegrafálják át az európai lapoknak.

— **A szegárdi sikkasztás.** *Szegárdról* jelentik, hogy héttől reggel odaérkezett *Weisz* Henrik belügyminiszteri központi számvevő, hogy vizsgálatot tartson az öngyilkossá lett *Antal* Ferenc önkönyvezető sikkasztási ügyében. *Weisz* főkereste *Döry* Pál alispánt és *Nagy* László vármegyei könyvezető segítségével azonnal hozzálátott a vizsgálathoz. Ez a vizsgálat nagy munka lesz, mert a számadásokat husz évre visszamenőleg kell megvizsgálni. Különösen nagy munkát fog adni az óriás mennyiségű könyvek áttekintése, amely nélkül tiszta képet alig lehet alkotni a sikkasztás nagyságáról. A gyámpénztári hiány, a sikkasztó saját ölőjegyzése szerint, 57.000 korona. Tolnamegye közigazgatási bizottsága tegnapelőtt tartotta rendes havi ülését, amelyen bizottságot választottak annak kiderítésére, hogy terhel-e mulasztás az ellenőrző közegek. Ebben a bizottságba beválasztották *Boda* Vilmos országgyűlési képviselőt, *Önffy* Lajos ügyvédet, *Fink* Kálmán pénzügyigazgatót és *Kovács-Sebestyén* Endre nagybíróköt, mint a közigazgatási bizottság tagjait. *Önffy* Lajos nem fogadta el a megbízást, mert az ülésen az alispán elnökölt, aki maga is tagja az ellenőrző bizottságnak. *Kurcs* Vilmos árvászeki elnök megszakította szabadságát s hazajött, mert őt is nagy felelősség terheli. A szegárdi polgári iskolai iskolázott ülést tartott s a kiküldött tagokkal megvizsgáltatta az *Antal* Ferenc által vezetett könyveket és a pénztárt. Itt is kellemetlen fölfedezésre jutottak. Az iskolának egész pénzalapja, 18.794 korona, 193 korona kivételével eltűnt. Ezt az összeget évek óta gyűjtötték építkezésre a fölemelt leckepezekből. Különös, hogy itt is rendszeren és pedig utóljára június 14-én vizsgálták meg a számadásokat s mindent rendszerben találtak. *Antal* Ferenc azzal vezetett félre az

iskolázókat, hogy meghamisította az összes takarékpénztári könyveket, amelyek 18.794 koronáról és 17 fillérről szólnak, holott tényleg csupán 193 korona és 17 fillér az értékük. A szegárdi kasszinóban is dolgoznak a számvizsgálók. Ott is nagy hiányt találtak, amelynek nagyságát azonban még nem derítették ki.

— **Elhagyott gyermekek.** Pár hónappal ezelőtt egy asszony állított be *Vágó* Istvánné versenyutcai lakására s hét éves leánygyermekét otthagyta. Azzal az ürügygel ment fel, hogy kosztba akarja adni a gyermeket, de előbb elhozza majd a keresztlevélét. Akkor hiába kereste a rendőrség az anyát. Tegnap aztán ésavargásért letartóztattak egy *Paffka* Erzsébet nevű 40 éves napszamosasszonyt, akiről kiderült, hogy ő az anyja a gyermeknek, a rendőrtisztviselő megkérdezte tőle: |

— Van még több gyermeke is?

— Igen, négy.

— És hol vannak?

— Valamennyit így helyeztem el.

A rendőrség most nyomozza az elhagyott gyermekeket.

— **Leányinternátus.** A tanügyi bizottság tegnap ülésén szóba került *Farkas* Gyuláné leányinternátusának az ügye s a bizottság — amint megírtuk — az ügyet formai okokból függőben hagyta. Minthogy azonban a folyamodó az alaki hiányokat pótolta, pártóltag terjeszti a kultuszminiszterhez *Farkasné* kérvényét.

— **Sikkasztó bankár.** Berlinben nagy feltűnést kelt *Oppitz* Miksa bankár letartóztatása, akire több letétben kezelt pénzek elikkasztásának vádja bizonnyult be. A bankár cég egyike a legelőkelőbb berlini bankházaknak s a legelőkelőbb körök igazítai számlázta üzletlelei közé. A bankár szédelgéseinek többek közt a császárné fivere, *Günther* schleswig-holsteini herceg vagyónának nagy része is áldozatul esett.

— **Szerelmi dráma.** Ma hajnalban a kis Sváb-hegy oldalán lévő üres telken egy férfi s egy nő holttestére akadt a rendőrorjárat. Mellettük revolver hevert, amelyből három golyó hiányzott. Levelet is találtak mellettük, amelyben azt mondják, hogy közös elhatározással válnak meg az élettől. A rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy a férfi *Hölczl* Viktor építési rajzoló, tartalékos honvédhadnagy, aki az Óriás-utca 42. számú házban lakik, a leány pedig *Schmidt* Irén, aki az Eötvös-utca 34. számú házban lakott. A szerelmi dráma áldozatai a rendőrséghez a következő levelet intézték:

Közös elhatározással mentünk a halálba, én és *Schmidt* Irénke. Kérjük szüleinket értesíteni, kik mindkettőnkéről gondoskodnak. *Hölczl* Viktor, *Schmidt* Irén. U. i. Halálom biztos, kérem testemet föl nem boncolni. Ugyanezt kérem Viktor nevében is. *Schmidt* Irén.

Ezenkívül még öt lepepsett levelet találtak a férfi zsebében a következő címekre: *Glaser* Janka VI., Lovag-utca 15., *Petroczy* Mariska Jász-Szent-László, *Schmidt* Gizella Balassa-Gyarmat és két levél *Hölczl* Móriczné Óriás-utca 42. szám alá.

A rendőrségi vizsgálat a következőket állapította meg: A leánynak a tulajdonképpeni neve *Schmidt* Emma, 22 éves, csinos, jóra való leány volt. Apja *Schmidt* József Balassa-Gyarmaton városi vőlegény. A leány hat évvel ezelőtt került a fővárosba s urí családoknál volt alkalmazva a gyermekek mellett. Később, a mult télen állás nélkül maradt, s hogy a nyomortól szabaduljon, beállott az Óriás-utcában lévő *Vaskapu*-kávéháza pénztárosnőnek. Itt ismerkedett meg *Hölczl* Viktorral. A fiatal ember édes atyjának, *Hölczl* Mór mérnöknél, Óriás-utca 42. szám alatt lakott. Szerelmes lett a leányba és nem nyugodott addig, amíg *Schmidt* Emma, aki a kávéházban, mint kaszirosnó vette fel az *Irén* nevet, ott nem hagyta a kávéházat. Ekkor került *Glaser* Janka varrónőhöz, Lovag-utca 15. szám alá. Itt dolgozott egész mostanig s az ügyes, törekvő leányt nagyon megszerették. Ez alatt az idő alatt a leány *Helettyő* György bankhivatalnok családjánál lakott, az Eötvös-utca 34. számú házban. Többször találkozott *Hölczl*lel, aki bálványozta a leányt. Feleségül azonban még most nem vehette, mert rendkívül el volt adósodva, úgy, hogy nem tudta volna eltartani. Ehhez járult még az, hogy a temérdek adósság híre eljutott az első honvédhadkiegészítő parancsnoksághoz is, amely azután felszólította az adósságainak a rendezésére. Mára harmincöt napi fegyvergyakorlatra behívták *Lugosra* s attól félt, hogy esetleg ez alatt az idő alatt adósságai miatt lefokozzák. Még szombaton elhatározták, hogy együtt halnak meg. *Schmidt* Irén elbucsuozott *Glaser* Jankától.

— Isten vele! Azt hiszem, hogy nem látunk többé!

Azóta nem is mutatkozott. Héttől eltávozott *Helettyő*knél levő lakásáról is és ugyanezok ott is kijelentette, hogy öngyilkossá lesz. Hozzá tartozók már a rendőrségen is be akarták jelenteni az eltűnését, amikor ma holttestére akadtak. A két holttestet az orvostani intézetbe vitték.

— **A belügyminiszter és a pestis.** *Szék* Kálmán belügyminiszter rendeletet küldött az ország valamennyi törvényhatóságához a pestis ellen való védekezés ügyében. A rendelet a legszigorubb óvintézkedésekre utasítja a hatóságokat. Elősorjában a szűkebb teendőket, melyek be nem tartása szigorú büntetést von maga után.

— **A Linzer gyár öngyilkosa.** A külső váci-uton levő Linzer-féle szeszgyárban öngyilkossá lett *Antschel* Albert holttestét tegnap boncolták fel a törvényészri orvostani intézetben. A boncolás feladást állapított meg. A szerencsétlen embert ma délután temették.

— **Vitriolmérénylet.** *Pisch* János és *Sinkó* András napszamosok már régóta haragosok voltak. Együtt dolgoztak a külső váci-uton lévő szódagyárban, ahonnan *Sinkó* lopásért elbocsátották. *Sinkó* azt hitte, hogy *Pisch* jelentette fel s ezért bosszút forraít ellene. Tegnapelőtt megleste *Pisch*et a Gizella-uton és mikor közel ért hozzá, vitriollal leöntötte. Ekkor ért oda *Brecher* György művelősegéd, aki meg akarta akadályozni a mérényletet, de vesztére, mert *Sinkó* őt is arcoltötte a vitriollal, sőt ráadásul össze is szurkálta. A vitriolos legényt a rendőrség letartóztatta, a két sebesültet pedig bezsallították a kókusba. *Pisch*nek a jobb szemét teljesen kimarta a vitriol és az arcát teljesen elékteleltette. *Brecher* sérülése is súlyos.

— **Megszűnt forgalmi akadály.** Az államvasutak igazgatóságának értesítése szerint a nagyszabású fogarasi h. é. vasút Olthid — fogarasi vonalrészén fennállott forgalmi akadályokat elhárították és az összes forgalmat újból megnyitották.

— **Jótekönyvelő ünnepség.** A fővárosi szegény gyermekekert egyet folyó hó 17-én, rendkívül fényes jótekönyvelő ünnepélyt rendez *Ös-Budavárbán*. Az estélyen közreműködnek: *Szojcs* Ilonka a Magyar Színház primadonnája *Németh* József, *Sziklay* Kornél, *Sziklay* Szeréna, *Bülky* Irén, *Almássy* Izabella és *Szentcs* János.

— **Az osztályorszákter huzása.** Az osztályorszákter mai huszán huszeder koronát nyert 6641 tizenöt ezer koronát 77089, tizezer koronát 44611, ötezer koronát 4064, kétezer koronát 11189, négyezer 24035, ezer koronát 11694, 9464, 28359, 24085, 88575, ötszáz koronát 61365, 97311, 66326, 90788, 93293, 20218, 81811, 96222, 70091, 5276, 24334, 39350, 7041, 80705, 27180, 76708, 66264, 67733, 92789, 5942, 66983, 39389, 62256, 26235, 9579, 54878, 49128, 17166, 64697, 34929, 64473, 55836, 76493, 32761, 94039, 52573, 44690.

— **Katona- és cigányzene a Telefon Hírműködésben.** A Telefon Hírműködés ma Nagy Boldog Asszony napján előelőtti szórakoztatásra délután katonazenét, este pedig cigányzenét fog közvetíteni lakásaira. A katonazene hangverseny, melyet az Erzsébet-terti kisközből közvetít a Hírműködés műszaki osztálya, 4 órától 7-ig tart, míg este 8-11 óráig cigányzene átvétel lesz hallható a kagylókön keresztül, melynek közvetítése az Emke és Elite kávéházból történik, ahol *Zöldy* Marci, illetve *Koczi* Antal játszik.

(x) Ha öszül a haja, használja a Stella-vizet. Ára 2 korona. Zoltán B. gyógyszerésztárban, Budapest, V., Szabadság-ter.

A vasuti tisztviselők mozgalma.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, augusztus 14.

A vasuti tisztviselők akciójának betetőzése, a végleges memorandum amelyet a *Budapesti Napló* bőven ismertett, egyesíti magában a tisztviselői kar összességének törekvését. Tömérdek elismerő méltatást kaptunk ma, valamennyi megelégedéssel hangoztatja, hogy a mozgalom vezetője érdemes munkát végzett, dicsérik *Szamaszka* Ernő elnököt, *Sócs* Miklós jegyzőt és bizalmomat néznek *Margulit* Kálmán zrágrábi ellenőr nagyfontosságú működése elé. Az új memorandum alaki munkálatai idejekorán elkészülnek és szeptemberre már beadhatják a tisztviselők kodifikált kívánásait a miniszternek. Hogy a kétszázharminckettes bizottság augusztus 20-ikára kitűzött ülését később fogják megtartani, az legkevésbé sem hátráltatja a mozgalom sikerét, hiszen a halasztás csak azért történik, hogy *Margulit* Kálmán kiváló közreműködése mennél eredményesebb legyen. A halasztásban lehetőleg megnyugszik a nagybizottság minden tagja és csak az első fölleülésben nyilatkozhatott meg némely részről a türelmetlenkedés. A sok elismerés között ugyanis több bizottsági tag aláírással ilyen vélemény is érkezett hozzánk:

— Az államvasuti hivatalnokok fizetésrendezésének ügyében egy budapest-balparti 15-ös bizottságnak azt az ajánlatát, mint a szegedi 15-ös bizottságnak hozzájárulását, hogy az augusztus 20-iki és a 25-iki bizottság ülése szeptember hóra elodáztassák, annál inkább helytelenítjük, mivel a 23-ös bizottság ülése után (azaz az eddigi megállapodás szerint augusztus 20. után) is még elegendő idő kell ahhoz, hogy a felterjesztendő memorandum szövege a kellő formájában feldolgoztassék. A folytonos ide-oda való halasztás az ügy menetére hátrányos s a memorandum kellő időben az illetékes körökhöz nem lesz benyújtható. A 23-ös bizottság ülését kérjük augusztus 20-án okvetlenül megtartani!

Komoly megfontolás után a nagygyűlés elhalasztását senki sem fogja hibáztatni. Hiszen nagy munka nem vár már a kétszázharminckettes bizottság plénumára, a lapunkban közölt végleges memorandum

tárgyilag, a célnak megfelelő, világos és szabatos összefoglalása a vasuti tisztviselők törekvéseinek.

Ebbe a rovatba tartozik most már az államvasuti alkalmazottak mindennemű mozgalmá, miután a végleges memorandum felől a tisztviselők és a szolgák érdekeit is.

Az állomásfelügyelők és előjárók ismert mozgalmára vonatkozólag ma is tömördek felszólalást kapunk. A méltánylást érdemlő akcióit újabb oldalról ezek a vélemények a következőkben világítják meg.

I.

Minden altiszt tudja, hogy kétféle állomásfelügyelő van. Az egyik távírda-, forgalmi és kereskedelmi vizsgát tesz és önálló forgalmi vagy kereskedelmi szolgálatot végez, a másik pedig csak az úgynevezett állomás-felügyelő vizsgát teszi le. Az utóbbiak önálló távírda és forgalmi szolgálatra, valamint pénztár kezelésre be nem oszthatók. Többnyire a bejárati váltónál és toronyban tesznek szolgálatot. Ezekből látható, hogy az állomás-felügyelő elnevezés az idő szerint — mint közös elnevezés — nem célszerű. Szerény nézetem az, hogy ezek az állomásfelügyelők, akiknek csak egy, esetleg két vizsgájuk van: *váltó-felügyelő* vagy ehhez hasonló elnevezést nyerhetnek. Az állomás-felügyelő szolgálat ugy a kezdő fizetés, mint az előléptetés tekintetében is egyike a leghátrébb szolgálatoknak, mert addig, míg más altisz egy szakvizsgával 520 frt. kezdő fizetést élvez s a II-ik rangfokozatba is előléphet: az állomásfelügyelő csak 480 forint kezdőfizetéssel lesz kinevezve és a III-ik rangfokozatnál tovább nem mehet. (Kivéve az állomás-előjárókat.) A raktárnoki vizsgát mi is letesszük, még pedig az áru- és személypénztár kezeléssel megtoldva és még sem érhetjük el azt, amit a raktárnokok.

Ezen visszás helyzetnek oka csak az lehet, hogy a felsőbb hatóság nem tesz különbséget állomás-felügyelő és állomáselőjáró között; s nem veszik tekintetbe a három szakvizsgát, s az ezzel járó több oldalú szolgálat képességet, hanem még mindig egy rangba, illetve egy érdemvonalba helyezik a régi — egyvizsgás — állomásfelügyelőket, az újabb generációval; holott ezek szerény nézetem szerint mégis csak érdemlegesebb szolgálatot tehetnek — tekintettel szakképzettségükre.

Méltán kérjük tehát a többi állomásfelügyelőktől való elkülönítést (a segédtiszt rangra nem reflektálunk) és olyan fizetést, mint amilyen a kocsmistereknek van. Nem szenvedünk mi bizony rangkörütségben.

II. F. állomásfelügyelő.

II.

Nekünk állomás felügyelőknak és előjáróknak a pályá- és távírda-felügyelőktől minden tekintetben igen elütő, felelősségterhesebb és nehezebb hivatásunk van, olyanvagyra, hogy azt a mérvadó felsőbb elűt hangoztatni igazán fölöslegesnek tartom. Mi a forgalom lebonyolítását vezetjük egyetemben a hivatalokkal, akit sok esetben helyettesítünk, felelősek vagyunk annak rendes menetéért, az idők pontos betartásáért, a vonatok minden mozdulatáért és így az utazó közönség és a szállított javak épségeért. Vagy vontak-e már felelősségre balesetért távírda- vagy pályafelügyelő?

Nekünk minden kiklott kocsisért minden vonatkésedelemért felelnünk kell. Létünk, állásunk, jövőnk egy pillanatra áll, mert egy tévedés, amelynek valamely következménye van és az állomásfelügyelő jövőjével állásával, de sőt becsületével is eléri.

De a távírda- és pályafelügyelő urakat azért sem vonták felelősségre, hogy a szél egy távíró oszlopot döntött el, vagy egy huzalt szakított meg, avagy mert a zápor az aléptiményt mosta alá. OK éjszakáikat bátran szentelhetik nyugalmuknak, bármint ostromolja is a vihar a távíróvezetékét, vagy a víz az aléptiményt, a munkásait a következő nap rendbehozni mindent, mintha semmi sem történt volna. A mi pillanatnyi tévedéseinket, amelyektől óvjon Isten bennünket és embertársainkat, nagy ritkán, vagy még a legkritikáiban sem lehet jóvátenni és hordereűktől s a véletlentől függ mindenünk. Mindezekből továbbra is bátorságot merítünk arra nézve, hogy kérelmezzük az állomásfelügyelőknak és előjáróknak egy magasabb rangba való beosztását és ami elmaradhatatlan, de természetes is, fizetésünk javítását és rendezését.

W. J.

III.

A Budapesti Naplóban egy távírda- és egy pályafelügyelő az állomás-előjárók és felügyelők ellen olyan véleményűt irt, mely nem csak az illetőket, de az intézetet is sérti. A távírda-felügyelő állásban levők vagy mechanikusok, de legalább lakatosok voltak és ezért nem 420, hanem 520 forint kezdőfizetéssel lesznek kinevezve, tehát 100 forinttal több kezdőfizetést kapnak, mint a többi altisztek. Ez így van a pályafelügyelőknél is, noha az előbbieknél jogos, de az utóbbiaknál még nem is méltányos, hogy többet élvezzenek, mint a többi altisztek.

IV.

A vasuti altisztek mozgalmát figyelemmel kísérve örömmel tapasztalhattuk azt a férfias, önzetesen higgadságot, melylyel fizetésrendezésünk ügyét mindnyájan vállalva előbbre vinni igyekeztünk. Kérve kérem tehát kollégáimat, hagyják el kicsinyes torzalkodásukat oly ok miatt, mely még csak még sincs. Hagyják azt teljesen föllebbvalóknak belátására, hogy kik érdemlik meg az altiszi és kik a segédtiszi elnevezést, ha ilyen tárgyú javaslat egyáltalán szóba jöhet. Mert van ugyan alapja az állomáselőjárók ké-

relmének, kik tényleg hivatalnokai teendőket végeznek, ha némi megkülönböztetést kérnek. Így van ez a postánál is. Holott az állami távírda felügyelők és építők a postánál is altiszi rangban vannak.

Minden szakmában van és lesz is tanultabb és kevesebb tanult egyén; e fölött vitakozni legalább nem szép dolog. S ne vegyük elejét föllebbvalóknak jóakaratainak kicsinyes torzalkodásokkal. Legfőképp ne kicsinyítsük magunk-magunkat.

Vasuti altiszt.

V.

A Budapesti Napló egyik számában egy előjáró panaszkodik, hogy nincs mellékjövedelme és segéd-tiszt akarva lenni. A tegnapi lapban pedig már azt olvastam, hogy a távírda- és pályafelügyelők szintén igényt tartanak arra a vilás címre. Holnap meg már talán azt fogom olvasni, hogy a mozdonyvezetők szintén címváltoztatást kérnek, olyanok lévén mint a hajós-kapitányok, mozdony-kapitányok akarva lenni, a vonatvezetők vonatkapitányok. — A raktárnokok, minthogy sok áru van rájuk bízva, megérdemlik, hogy raktári segéd-tisztek legyenek és így tovább. De hát uraim, az volt a mi célunk, hogy cím, meg esetleg színör-változtatást kérjünk? Dehogy is! A mi célunk az volt, hogy nyomorult fizetésünkön, rossz előléptetési viszonyainkon változtassunk. Ha már éppen valami mást is akarunk, kérjük azt, ami méltányos, amit megérdemlünk, hogy engedjék meg az altiszteknek, hogy a III. osztályu szabad-jegyükre ráfesszenek. Ez méltányos és okos kérés. De a kérésekkel is csimján kell bánni, mert könnyen úgy járhatunk, mint az a bizonyos állat, amely nem tudott választani a széna és a szalma között... Mondom, hogy első és legfőbb dolgunk legyen az anyagi helyzetünk javítása, aztán majd megátjuk, mit kell tennünk.

Egy altiszt.

Az első bicikli.

Tegnap a velencei szent Márk-téren egy amerikai ember biciklizett. A rendőrök azonban földözbe vették és letartóztatták.

Az óratörny bronzharangja Kongotta, hogy már itt az éjféli,
A bűgő hangot tovább adja
Lágy szellő ezüst színű fényűnél,
Betér sőtét kis csatornába,
Ismerős út az mind neki,
És hangját viszi szellő szárnya:
Itt az éjféli,
Itt az éjféli,
Kongva-bongva hirdeti...
S mikor a városon keresztül
Kier a sötét lagunákra,
A hangja halkán végstördöl...
És csöndbe vész a tenger árja.

S ahogy beállt a csönd,
Főnt
A két szomszédos oszlopon
Mégmozdul két szoboralak,
Lelkük rokon:
Márk oroszánja,
Bágyadatan csüng le a bronz szárnya
S szent Teodor...
— A mai napnak krónikája
Szomorú úgy-e csak megint?
S szent Teodor márványfejével
Igent int...
— Láttad megint, hogy kar a karba
Hogy sétáltak a boldog párok?
S szent Teodor szól, bús a hangja:
— En so'sem járok...
— Láttad, árnyán az árkdoknak
Titkon ahogy sok esőket lopnak,
S szemükben mennyi fűz ragyog?
— En szent vagyok...
— Te szent vagy? Mégis miért nézed,
Hogy ez a nagy, szerelmes fészék,
Mennyi öröm találkozója?
— Mindegyiküknek út az óra...
— Láttad, és ah, még se lepett tón,
Hogy ott a széles Piazzettán
Egy hőbortos, örült alak,
Két kerekén hogyan szaladt?
Szent Teodornak mosolyra kél ajka
S úgy sóhajtja:
— Ah Istenem, nem lep meg semmi,
Ugy kell lenni,
Hogy kivész innen a poézis
S ócska lom leszünk: te is, én is...
S megrázta erős, nagy sörényét
Márk oroszánja:
— Ördög bánja!
De ez ma szép volt,
Jól mulattam,
Itt alattam
Rég nem történt ily eset
S a nevetés — már nagyon régen,
Nem jutott osztályrészem nékem —

Jól esett!
Láttad, a rendnek sok-sok óre,
Hogy tört előre,
Hogy megfogják azt a bolondot?
— Nem okoz nékem semmi gondot...
— No jó, öreg ne légy mogorva...
Láttad, hogy egymás után sorba,
Hogy buktak el... de jót nevettem...
Míg végre ketten
Lefogták szegény biciklistát,
Mily jó, hogy szemünk ilyet is lát!...
S szent Teodor megszólal újra:
— En nem tudtam biz' rajt' mulatni,
Bár meg kell adni,
Hogy bolondos egy tréfa volt!
De ki e csöndet megzavarja,
Az a mi végünk is akarja,
A kerékpárnak száguldása,
A csöndnek örök sirját ássa...
Mert a csöngő berregő hangja,
A poézis haálharangja...

Szent Teodor elhallgatott...
S az oroszán komoly maradt,
Feleletet nem adott...
Még egyet-kettőt sóhajtottak,
Aztán helyükre igazodtak...
S az óra búgva egyet üt:
Csend mindenütt...

Pónt.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Az Uránia színház kapunyitása. Salamon Ödön Monte-Carlo és a Riviera című darabjának olvasópróbatát ma délelőtt tejezték be. A darabnak mind a 3 felvonása éppen két órát vesz igénybe, úgy hogy a 1/8 órák kezdődő előadások pontban 1/10 órák végződnek. A Monte-Carlói szülő utolsó felvonása a leghosszabb, amit a közönség bizonyára szívesen fog fogadni. Salamon Ödön a harmadik felvonásban személyes tapasztalásai révén szigorú tárgyilagossággal és éles megfigyelő tehetséggel bírálja a játékbank intézményét, amelyet megdöbbenő hűséggel tár elénk a maga közönségével együtt. Pompás és élénk leírásban bemutatja a titkos rendőrt, a croupiert és a tarkabarka monte-carlói társaság legérdekesebb típusait; a harmadik felvonásban igen érdekes egy mozgó-fénykép, mely a Nizzából Monte-Carlóba induló vonat mutatja be, amint arra a játékosok sokasága felugrik. A szerföltött tanulságos darab első előadása szombaton, augusztus 17-én este 1/8 órák orok lesz s ez alkalommal a kifűnő szerző, akinek már nagy sikere volt az Urániában, maga fog felolvasni. Jegyek ez előadásra elővételi díj nélkül már pénteken kaphatók az Uránia pénztáránál.

** Schrátt Katalin Amerikában. Schrátt asszonyt Engadin völgyi nyaralása alatt fölkereste egy Amberg nevű amerikai színházigazgató s rábírta arra, hogy amerikai kőrutra szerződést kössön vele. A művésznő a szerződést alá írta. Még ma is élénk emlékezetében lehet mindenkinek, hogy milyen nagy föltűnést keltett tavaly az a hír, hogy Schrátt asszony megváltik a bécsi Burgszínházról, melyben legnagyobb diadalait aratta, közte és Schlenther igazgató közt győgyithatatlan konfliktus tört ki, mely végre is Schrátt asszony szerződésének fölbontásával végződött, de már akkor világos volt mindenki előtt, hogy a művésznő nemokára vissza tér a színpadra s hogy a Burgtól való elszakadása nem jelenti egyuttal művészi pályájának befejezését. Most tehát egy amerikai színházigazgatónak sikerült Schrátt asszonyt visszaszólítani a színpadra s nem valószínű, hogy Amberg igazgatónak sikerülni fog az is, hogy Sonnenhalt is meghódítja színháza számára.

** Egy görbe nap. A Népszínháznak nagyérdemű ujdonsága lesz a közelgő színházi évadban. Agai Adol és Almásy Tihamér, mint Csicseri Bors és Társa, Egy görbe nap címmel háromfelvonásos bohózatot irtak, amely már teljesen elkészült és a Népszínház könyvtárában várja az életrevivást. Az új bohózatban a Borszem Jankó közszeretében álló alakjai szerepelnek, akik előreláthatólag élő szóval is meg fogják nevetetni a közönséget. Tekintettel az alakok kiváló népszerűségére, kétségtelen, hogy ez a premiére egyik nagy eseménye lesz a jövő színházi évadnak.

** Zasa. A budai színkör társulata nagy ambícióval készült Berton és Simon szenzációs színművére, melyet Párisban is több mint ötszázszor adtak egymásután. Pénteken tartják meg az utolsó főpróbát és este lesz a premiére. Az igazgatóság szerződtette egy kis nyolc éves gyerek szerepére Kubi Terkát, akinek a Nemzeti Színházban már sok sikere volt a gyermekszerepekben. A darab írást az érdeklődés olyan általános, hogy már a második előadáshoz is történt számtalan előjegyzés.

** Főfelvételi vizsgálatok a Színész-Egyesületben. Az Országos Színész-Egyesület ez évi felvételi vizsgálatát augusztus 31-ikén délelőtt fél 10 órakor lesznek. A kérvények legkésőbb augusztus 15-ikéig nyújtandók be.

** A Musikverein válsága. A bécsi Musikverein kebelében az elmúlt napokban olyan nagyfokú válság tört ki, hogy az egyesület fennmaradása is kétségessé vált. Az egyesület legrégebb tanulója Door, Fischhoff és Epstein lemondtak állásukról, mert Sauer Emil hívta meg az egyesülethez, akinek tanári címet és az övéknél jóval nagyobb fizetést ajánlottak föl. A többi tanítók szolidaritást vállaltak Doorral és társaival s most új intézet felállítását tervezik.

** A debreceni színház bérbeadása. E hónap 20-án dönt a debreceni színházi bizottság a színház bérbeadása ügyében. Eddig Komjáthy János, a debreceni színház jelenlegi igazgatója, Abonyi Gyula, a Nemzeti Színház tagja és Makó Lajos, a buda-temesvári színház igazgatója adtak be pályázatokat. A debreceni sajtó és a közönség hangulatából ítélve, valószínű, hogy a színházat Makó Lajos kapja meg, akinek az ambícióját, jeles kvalitásait, a színtügy terén szerzett kiváló érdemeit a debreceni közönség is ismeri és méltányolja.

SPORT.

Nyári lóversenyek.

— A Budapesti Napló tudósítójától —

Budapest, augusztus 14.

Holnap kezdődik meg a hosszú sportbójt után az augusztusi meeting, de már ma egészen a turf jegyében áll Budapest. A vonatok vagonszámra hozták a lovakat a különböző magyar és osztrák Newmarketek felől; az utcákon flanel cappys angol legények és végig kivasalt amerikai yankeek hirdetik közeledtét a nyári finisheknek, míg a kávéházi tippanyák totalizátor- és ringhiénákkal s holtbiztos tippelkell vannak tele. Hogy Billa-e vagy Davensberg indul-e holnap az Igazgatósági díjban a rémséges Milne-istállóból, még csak Péchy Andor tudja, de hogy a nagy Tural lesz nyerdeje a 11.000 koronának holnap délután, ezt valija, erre esküszik minden sportiféri, akinek Budapestben fogalma van telivérről.

A nyári meeting különben hoz egynehány kisebb-nagyobb változást is, nyilván öröme a sportsmanvilág legkülönbözőbb rétegeinek. A hajdan egy napos, tavaly tíz napos meeting ez idén újra megnyulik egy nappal, ebből valószínűleg a bookmakereknek lesz öröme. A forintos hely áldozatkész publikumának az a kiváltságos öröm jut, hogy az összes 1400 méteres versenyeknek a célpontját a forintos tribünnel szemközt állapították meg, aminek tulajdonképpen az az oka, hogy a crackek ne közvetlenül a fordulóban, hanem száz méterrel előbb startoljanak. Végre öröme éri a külföldi laptudósítókat s velük az egész civilizált külföldet a Lovar-Egyesületnek abból az intézkedéséből, hogy lehetővé tette a külföldi laptudósítóknak a telefonon való érintkezést a művelt nyugat minden nagy városával. Vagyis ha holnap Davensberg 4 óra 10 perccor megnyeri az Igazgatósági díjat, 4 óra 15 perccor Bécs, Berlin, Prága minden turbiénája zengeni fogja Tural dicsőségét.

De amit a holnapi program és az eddigi nevezések mutatják más változás is lesz ezen a meetingen. Legalább a turmanek úgy jövedőinek hogy az augusztusi meeting új torduóhoz jutott a mostanival. Az ideérkezett lovak tömege és klasszisa olyan sportot ígér, aminőt csak egy Derby-meeting szokott nyújtani nagy mezőnyivel s a letérésnek indult bookmakerek vagyva-vágyott outsideraival. Mindjárt megint holnap az Igazgatósági-díj szép finisbét mintegy tíz telivér részvételével s nem tudjuk, nem-e éppen valami nagy outsider fogja bevezetni az augusztusi meetinget? Tural ugyan derék legény s Billa és Davensberg és kiváló telivérek, de hátha nem alszik az ördög s a piros vagy a sötétkék-fehér pettyes dressz helyett a fekete és piros sapkás dresszet fogja bevinni a célhoz Garázda vagy Magasan. A papír ékesen dicséri Billa-t is, Davensberget is, talán még inkább az előbbit, de nagy optimizmus s a favoritokba vetett rendületlen hit kell hozzá, hogy valaki Haiderosét kilátás nélkül induló gebének tekintse. Ez a szép sárga kanca mely annyi keserű meglepetésnek vala már okozója a sportsman-világban, nehányszor ugy szaladt, hogy aránylag óriás terhével is a legszámottevőbb ellenfél lesz. Ha Royal Flush, Róssi vagy Montezuma találna nyerni, biztosan szomorú esete lenne holnap a foga-

dóknak, de már a készségesen, mindig hűen futó Charmernek, mely tavaly második volt ugyane díjban, bizonyosán lesz nehány barátja.

- A többi verseny sem ment érdekesnél-érdekesebb eseményektől. A Dunai díj, melylyel a nap kezdődik, a tavaly óta nagyot hanyatlott Frangepánnak foghatja végre egy diadalt Esticsillag távollétében. Jól fog vele futni Sobri és Verita. A handikap már talán nezebb ügy. A Rohonczy-istállót Szomorú és Völegény igen jól képviseli, de a terhek kedvezően nyilatkoznak Philosoph és Rose S. mellett is, míg a tudomány Kozmaöcsésőtől sem tagadhat meg tekintélyes chanceot. A nyereiden kétévesek versenyre már ugynevezett „jó dolgoknak“ látszik Blaskovich Ernőnek, aki Hazafi és a nervozus, kiszámíthatatlan Csókosasszonyt küldheti ki Kiseme, Zsupánka és társai ellee. Az eladóversenyt aligha fogja kiengedni a kezéből Szemere Miklós, melynek istállóját Béza és Széllő is igen jól képviselheti, s minthogy a kétéves eladóversenyben sem indul kilátás nélkül az ezüstszürke dresszes Quitt, a napról-napra jobban előtérbe nyomuló Bonavista fiatal csikója, Lagzi és Autocrat mindenesetre kemény ellenfele lesz. Az utolsó futás a régen látott Aranyeső győzelmeivel végződhetik, de azért Donna Agnes és Gaudriole sem indul kilátás nélkül. Összegezve véleményünket, holnapra ez a jövendőléünk:
- I. Frangepán—Sobri—Verita.
  - II. Rohonczy-istálló—Kozmaöcsés—Philosoph.
  - III. Haiderosé—Tural-lovaglás—Springer-ist.
  - IV. Blaskovich-ist.—Dreher-ist.—Gyalár.
  - V. Szemere-ist.—Maestro.
  - VI. Lagzi—Autocrat—Kezdő.
  - VII. Aranyeső—Donna Agnes—Gaudriole.

* Corelli II. állva maradt a baden-badeni nagy gáthandikapban, Eins ins andere pedig ugyancsak elfogadta terhét a nagy akadályversenyben, amelyet tavaly megnyert.

* Ignatieff favorit a St. Legerre 2:1 odsszal, Carrasco odssa 2 1/2:1

* A budapesti lóversenyek eredményét mindazok, akik nem mehetnek ki a versenyterre, leghamarabb a Telefon Hirmondó utján tudhatják meg, mert a Hirmondó kiküldött tudósítójának telefonjelentése alapján két futamonként közvetlenül a futamok után részletes eredményt olvastat fel a versenyek eredményeiről. A versenyeredmények felolvasására kétszeres riadójellet hívja fel előzetői figyelmét a beszélő újság.

Nyitlér.

Weiner és Grünbaum, Budapest, Váci-utca 2.

Egyéves önkéntesek

részére kült díjtalanul árnyékosok.
részére készíti a legelőgánsabb egyenruhákat.
részére sorozati kérvénymintákat díjtalanul küld.
részére legelőgánsabb készíti az egyenruha-felszerelést.
részére minden katonai ügyben díjtalanul ad felvilágosítást.
részére újabb, kiadott újságainak díjtalanul küld.

Weiner és Grünbaum, Budapest, Váci-utca 2.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új eredeti gyógymód rendkívül sikeresen lesz alkalmazva köhvény, asthma, szív-, vesze-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűtés és emelvar ellen. 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalkotójának és egyedül képviselőjének egyet. orvosának (Hemopatia) rendelésintézte van

Dr. KOVACS J.

Budapest, V. ker., Váci-körút 18. szám alatt.

Rendelés naponta 9—11-ig és 3—6-ig. Dújjazott levélre válaszol.

Betegeket intézetben kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymóda.

Rohitsi Póráktár

Hoffman József-féle

Bathory-utca 8. szám.

A Rohitsi savanyúvíz mint gyógyszer felléphetetlen hatás gyomor- és bélhurutnál, az ivarszervek hurutjainál máj- és lépbaajoknál, de különösen váltakozó.

A Tempel forrás borral vegyítve kitűnő ödítő ital.

A Szt. István forrás ellenbe kizárólag ivókúrára használatik.

TEMPEL FORRÁS

SZENT ISTVÁN FORRÁS

Savanyúvíz

MÁR MESSZIRŐL

öröszöl az izádt testreáz, lábak, kezok. Amellett vizket a test, vagy aómról, vagy bőrkütozes, vagy kipállott és kibesodott. Minden bajok teljes megszuntetésére elég egy téglly

Erényi-féle ICHTIOL-SALICYL

Ar. 8 korona utastállónál. Szétküldi:

Erényi gyógyszerész, Szabadszállás. Főraktár: Török József, Király-utca 12. szám.

(Az e rovat alatt közöltteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Nem szabad politizálni... Ezelőtt két esztendővel Rosenberszki Janos napszámos egy Szabolcs-utcai pálinkamérésben együtt ivott két cimborájával. E közben szóváltás támadt közte és Siket György között, ami azzal végződött, hogy poharával néhány-szor fejbevágta. A kereskedő erre kiutasította őket az utcára, ahol folytatták a verekedést. Nemokára oda-jött Havlicsek Mihály rendőr s be akarta kísérni Rosenberszkit, de ez nem ment könnyen, mert Rosenberszki és társa, Gyöngyösi Pál, biokát rántott s megtámadták a rendőrt, aki kénytelen velt a védelem hevében kardját használni. Rosenberszki megsérült a fején s csak ezután vihették a rendőrségre, ahol lecsukták, hogy társával egyetemben kialudja mámorát. A budapesti törvényszék hatóság ellen való erőszak és súlyos testi sértés vétségéért Rosenberszkit nyolc hónapi, Gyöngyösit két hónapi börtönrre, továbbá hivatalvesztésre és politikai jogainak a felfüggesztésre ítélte, amit megerősített a tábla is. Amikor kihirdették Rosenberszki előtt az ítéletet, megkérdezte:

— Mi az a felfüggesztés?

— Nem gyakorolhatja három évig a politikai jogait, — világosította föl az elnök.

— Ezt nem fogadom el. A hivatalvesztést nem bánom, üsse a kő, de azt, hogy nem szabad politizálni, nem állok ki, — szólt a vádlott és semmisségi panaszát jelentett be az ítélet ellen.

A kuria Sálley Sándor tanácselnök vezetésével tárgyalta ma a dolgot s Hammersberg Jenő korona-ügyész indítványára elutasította a semmisségi panasz; de megemmisítette az ítéletnek azt a részét, amely a politikai jogok gyakorlásának a felfüggesztését mondja ki, mert a testisérteseknél a törvény csak a hivatalvesztést ismeri mellékbüntetésnek.

§§ Előadás után. Salzberger Rezső kereskedő az idén, január huszonhatodikán a Magyar Színházban volt. Az előadás végével a színház előcsarnokában várta meg a szolgát, akit a ruhatarba küldött a téli-kabátjáért. Ekközben Schmidt Henrik cukor-üző mel-léje lurakodott s a tolongás közben kirántotta zsebé-ből rövid tuszlancon függő aranyóráját. Salzberger azonban észrevette s rendőrt kiáltott amire a zsebtolva eldobta az órát s futásnak eredt, de az ajtóban elfogták. Utközben két cimborája és a nővére, akik szintén a színházban voltak, csatlakoztak hozzájuk s a nővére igazolni akarta. A rendőr a kapitányságra utasította. Amikor a kerületi kapitányság felé közeledtek, Schmidt hirtelen mellé lökte a rendőrt s elfutott, de vele rohant két cimborája is. A sötétben a rendőr nem ismerte föl az igazi tolvajt s hosszas üldözés után miközben a jómadarak különböző irányba futottak, elfogta az egyiket, de ezt a kapitány szabadon bocsátotta, míg Schmidt csak néhány hónap mulva került kézre. A budapesti törvényszék, figyelemmel a vádlott rovott múltjára, májfélt évi börtönrre ítélte, amit a tábla egy évre szállított le. A legelső bíróság Szent-Imrey Jenő bíró előadásában ma vissza-utasította a vádlott semmisségi panaszát.

§§ Hűtlenség. Szakács József budapesti kőműves, régebb idő óta közös háztartásban élt Pekári Juliánával. Tavaly azonban Szakács elment a vidékre munkát keresni. Nielőtt elhagyta volna a főváros, fölkereste Herbst Péter nevű barátját s megkérte, hogy vigyázzon a Julcsára. Szakács erre nyugodtan távozott, de annál nyugtalanabb lett, amikor hazajött s úgy találta, hogy barátja igen lelkiismeretesen vette a dolgot, mert nemcsak néha-néha, de minden este einézett Pekári Julcsához, aki hamar megvigasztalódott s ellogadta Herbstnek a tízes udvarlását, Szakács ugy elverte hűtlen szeretőjét, hogy tizednapra meghalt. A buda-pesti esküdttörbírás halálát okozott testi sértés büntetértéért három évi börtönnel sújtotta a vádlottat, kinek semmisségi panaszát ma a kuria szüneti tanácsa Tóth Gerő bíró előadása alapján elutasította.

§§ A oszós fegyvere. A múlt kedden délután véres eset történt Erzsébetfalva határában. Eichenberger György oszós ugyanis észrevette, hogy két fu, egy kisebb és nagyobb, belopódzott a dinnyeföldre. Után-uk iramodott, de a fuk futásnak eredtek. A kisebbiknek sikerült elmenekülni, de a nagyobbikat nem

Az új kornak megfelelő.
E kályhák minden stlyben és különböző új mintákban és színekben készíttetnek.
TELEFON: 108.

PUCHER-féle SZAB. GYORSMELEGÍTŐ

mely a több éven kipróbált és tökéletesített szabadalom folytán, minden javításokat fölölegessé tesz, úgy minőségben, mint tüzelőképességben a legjobb eredményt érte el, minek folytán ezek tartóságukat tekintve a legolcsóbbak.

Köpes árjegyzéknyvan és bérmentve.

CISERÉPKALYHA,
PUCHER ANDRAS TEMESVAR
Józsefváros, Preyer-utca 4. sajtó h.

akarta a császár elereszteni s üldözöbe vette. Már-már utolérte, amikor alig néhány lépésnyi távolságról hirtelen lekapta válláról a puskáját s rálőtt a fiúra, aki halálos sebbel roskat össze. Bevittek a Szent István-kórházba, a császár pedig letartóztaták. A fiút, aki már halálán volt, azonnal kihallgatta a vizsgálóbíró. Tagadta, hogy dinnyét lopott volna, de úgy adta elő az esetet, hogy ő Erzsébetfalvára igyekezve, elítélt s így jutott a dinnyeföldre, a császár, amikor meglátta, rálőtt. Erre a vallomásra meg is esküdött, de alig hogy kimondta az utolsó szót, erős hányóinger fogta el s akkor kiszült, hogy mégis csak lopott dinnyét. Sőt jól is lakott belőle. A vizsgálóbíró erre Eichenberger György császári ideiglenesen szabadon bocsátotta. A véres eset dolgában most folyik a vizsgálat.

A pomázi rémeset.

Budapest, augusztus 14.

Semmiféle sorstragédia nem kerekesebb koncepciójában s nem mélyebb medrű borzalmasságában, mint a pomázi Schiessl-család bűndramája. Ime a keretek: a férj halálba kergeti nejét, hogy a fiatal cselédeleányt, kivel bűnös viszonyt folytatott, feleségül vegesse, — s harminc év után az egykori cselédeleány megöli a férjét, hogy akadálytalanul folytathassa a bűnös viszonyt a kocsisával. A tragikai arányokat jésztően kiszélesíti, hogy ebből a két átkos végzetű házasságból tíz gyermek származott.

A bűnügyi krónikásnak ritkán akad olyan izgalmas tárgya, mint aminőt ennek a boldogtalan sváb familiának a története ad. A Henschl-fuvaros komponált esete hozzája képest nyájás történeteske.

Tegnap künn jártam Pomázon, ott szereztem hivatalos forrásból a hiteles értesüléseket a Schiessl-család rémesétéről. Erdemes megösmerni. Mert nemcsak a bűnügyi szociológusnak, de minden gondolkodó embernek érdekében áll megtudni, hogy az emberi léleknek micsoda feneketlen mélységei vannak, hogy a nivelláltak látszó társadalmi erkölcsök alatt milyen veszedelmes ingoványok lappanganak.

Ime a borzalmas történet:

Mintegy harminc évvel ezelőtt Schiessl Márton már javakorabeli férfiú volt. A kis sváb zsellérházban, bár igen szűk viszonyok között, de aránylag elég csendes házaséletet élt első feleségével. Már három gyermekük volt, mikor a tizenegy éves Stampf Julianna, mint cselédeleány, a házukhoz került. Itt kezdődik a nagy parasztdráma, melynek utolsó felvonása nemsokára az esküdték előtt fog lezajlani.

A buja hajlandósága Schiessl Márton ugyanis mindjárt az első hetekben szemet vetett a csinos cselédeleányra. Ez a Buda-környéki sváb nép általában nagyon sülyedt erkölcsű. A ióváros közelsége megmetyelete a sváb faluk egykor mintaserü erkölcsi életét. Ott Pomázon hallottam, hogy milyen ijesztő züllöttség mutatkozik családi és vallási dolgokban. A sváb telkesgazdák így beszélnek gyermekeikhez: akinek pénze van, annak nem kell imádkozni, imádkozzék a pap, azért fizetjük...

Ebből a fajtából való volt Schiessl Márton, ki a kis, szegényes zsellérházban viszonyt kezdett a cselédeleánnyal. Nem is csinált belőle titkot még a felesége előtt sem. Jaj volt szegénynek, ha csak moccani mert. A durva lelkű ember ökleivel válaszolt a panaszos sóhajásokra. Nos, a szegény asszony, miután lelke nem bírta el ezt a kalváriát, gyufaoldatot ivott és meghalt.

Alig földelték el, Schiessl feleségül vette Stampf Juliannát. Néhány év múlva a második asszony váratlanul nagy örökséghez jutott. Egy anyai nagybátyja halt meg Morvaországban és Schiessl Márton energikusan látott utána, hogy az örökséget megkapja. Hogy mekkora volt ez az örökség, azt hozzávetőleg sem tudják megállapítani Pomázon, mert Schiessl személyesen járt Bécsben az ügyvéddel s az asszonynak 3000 forinttal számolt be.

De Schiessl attól kezdve a legmódosabb emberek egyike lett Pomázon, házakat és telkeket vásárolt s most, hogy meggyilkolták, 80—100.000 koronára becsülük vagyonát.

Az új házasságból hét gyermek született, a legfiatalabb egy kéteszandós leány, ki alig hogy járni tud. Van egy tizenkilenc éves siketnéma leány is, ki most a gazdaságot vezeti, miután az apját az anyja meggyilkolta.

A gyilkosság, mint annak idején megírtuk, a múlt hó végén történt. Ismételen kell röviden az esetet, mert külső szcenarium tekintetében ez a gyilkosság szinte páratlanul áll a bűnügyi rémesetek történetében.

Az asszony két évig folytatott szerelmi viszonyt Engler Ignáccal, a fiatal kocsisal, ki szintén nős ember. Mikor Schiessl megbizonyosodott neje hiütlenségében, nagyhangú fenyegetések és szitkozások között elkergette a háztól a kocsis. Schiesslnek ebbe nem tudott belenyugodni; faluhelyen nem olyan könnyű házon kívül találkozni a szeretovel és Schiessl ökleivel akadályozta meg a szerelmesek közeledését.

Tudnunk kell egyébként, hogy Schiessl 46 éves, a szeretője pedig 29 éves.

Félelgy voltak napirenden a brutális családi szocnák. A nagy, tágas, nyílt udvaru majorházból naphosszat szitkok és lenyegetések hallatszottak. A szomszédok nem gőztek a szörnnyüködést, a szerelmesek pedig már terveztek a gyilkosságot.

A terv az volt, hogy a fiatal Engler elbuvik a pincébe, hová Schiessl mindennap néhányszor ellátogatott, hogy néhány pohár bort telhajtson. Ott már előre meg volt ásva a sirja s a gyilkosság napján Engler tizenkét óra hosszat várta baltával a kezében áldozatát, hogy végezzen vele. Nem tudni, gyáva-ságán vagy azon mult-e, hogy Schiessl csak a pincetorokban időzött, de az bizonyos, hogy az esti órákban Engler elhagyta buvóhelyét és hazament a feleségéhez.

Az est leszállt. Az utca felé eső kis szobában heten tértek nyugovóra, a férj, a feleség és öt gyermek.

Láttam ezt a kis szobát, három ágy van benne. Az egyikben Schiessl Márton aludt, mellette alig három lépésnyire Schiessl két gyermeke között virrasztott. Az egyik gyermek két éves, a másik, a Mátyás kilenc éves. Ugy egy óra tájon az asszony elhagyta az ágyat, nesztelenül kioson az ajtón s kimegy a köcség végére, hogy felzaklassa szeretőjét.

— Kumm, der alte schlaft. (Gyere, az öreg alszik.)

Es Engler jött. Az uton meghányják-vetik a tervet, csak egy nagyjából, mint ahogy a sietős dolgok szokás.

— Meg kell fojtani, mondja az asszony.

— Igen.

— Te a nyakát szoritod, én a lábát tartom.

— Igen.

— Aztán bedobjuk a kutba.

— Igen.

— Majd én azt fogom mondani, hogy maga ölte bele magát, hogy nekem már beszélt róla.

— Igen.

Az együgyű sváb ember vakon engedelmességet a gazdag sváb asszonynak szeretőjének, s ott az öt gyermek között éjjel után egy óraker, rávetette magát a hatvanhat éves, törődött testü emberre s kezdte fojtogatni. A hitves pedig szoritotta a lábát, hogy a halálos tusában ne rugdalózzék.

De a dolog nem ment könnyen, az áldozat nagy ellentállást fejtett ki, nyüzszörögni, kiáltani kezdett, a kilenc éves Mátyás gyerek felneszel, hallja, látja, hogy mi történik.

— Ne nésták az apát! kiáltja a gyermeklélek legkeservesebb hangján.

Az anya rárvill, hogy hallgasson s dunnak, párnákat gyömöszöl a haldokló arcára, ki végre megszűnik vonaglani. Ekkor int Englernek, ki felkapja a hullát, kiviszi az udvarra és beledobja a kutba. Ezt a munkát ügyesen végezte Schiessl Márton friss hullája úgy zuhant alá a mély kutba, hogy még csak egy bőrhörzölása sem esett.

Engler baszaszad, az asszony visszamegy a szobába, hol az alatt Mátyás az ő dadogó, földokló hangján elmondja testvéreinek, hogy mi történt. Csak ketten nem tudják megérteni, a kis két éves s a nagy siketnéma leány.

Schiesslnek belép a szobába, hol egyszerre minden elcsendesül, a gyermekek remegve buzzák össze magukat s csak egy-egy kitörő zokogás sejteti a gyilkos asszonynyal, hogy a rémtett ösmeretes a gyermekek előtt.

Nem tud a szobában maradni, átut a szomszédba, a kereskedőhöz, felzörgeti őket, s kérdi, hogy nem látták-e a férjét, ki éjjel után felugrott az ágyból s azóta nem jött vissza. Majd egy másik szomszédhoz megy s ugyanazt kérdi. A szomszédok osodálkoznak s tovább alszanak.

A gyilkos asszony visszatér a házba, de a szobába nem mor belépni, a küszöbön várja meg a virradatot. Ott gunyasztva a rettenetes izgalmak tompító hatása alatt elalszik. Csak hét óraker riad fel. Kendőt kap magára és rohan a csendőrorökhöz. Arra kéri őket, hogy keressék meg a férjét.

Nyolc óraker már ott van az udvaron az előjáróság, az orvos s a főszolgabíró. Csapó Loránd, Vasmaeskat bocsátanak a kutba és néhány perc múlva kihalászatok a hullát. A kidüldöz szemek s a nyakon látható kék foltok mindent megmagyaráznak. Ez az ember megfojtva került a kutba.

Ki tehetta? A gyanu rögtön az asszonnyra és szeretőjére hárul. Előhozzák a bambaképu Englert, a főszolgabíró vallatóra fogja.

— Te tetted?

— Nem.

— Látod, mondja a főszolgabíró, odabent fekszik a szobába, a szemel öklönyire vannak kidülszítve, a szája látva. Ha nem bántottad, eredj be és maradj ott, míg visszajövök.

Engler nem mozdul, de arca színeket vált.

— Nos, miért nem méssz? Már félsz, ha nem bántottad? Látod, én nem félek tőle... gyere velem be.

Engler lábai megroskadnak, egy esendőr hóna alá kap s tíz perc múlva megvall mindent.

— Az asszony akarta, ő kért...

Odahívják az asszonyt, ki cinikusan mosolyogva, szinte kihívóan mondja:

— Nohát igen, én biztattam, együtt tettük!

A nagy, tágas paraszt udvarban pedig, hogy ott jártam, szépen rendelőzik a gazdálkodás. Az istállóban nyolc tehén áll, az istálló előtt friss széna s a gyermekek ott játszanak az udvarban. A siketnéma leány bamba mosolyal viszonozza az üdvözlést s végzi házi dolgait. Semmi sem sejteti, hogy egy rettenetes tragédia színhelyén áll. A nagyobb fiuk künn a mezőn dolgoznak, mert hiába, most van a nagy munkaidő...

Egyik kisérőm megszólítja az öt éves leánykát németül:

— Tudod, hol van az anyád?

— Tudom, Pesten.

— Szeretnéd, ha már itthon lenne?

— A kis ártatlan gyermek durcásan néz maga elé, majd felemeli szemeit s a legmakacsabb hangon mondja:

— Nem kell! Ne jöjjen haza!

Azzal elsompolyog a két éves hugához, ki elcsesett és megütötte magát. Felemeli és letörli a port az arcáról és ruhájáról.

... Mintha érezné, hogy a gyilkos anyja helyét máris neki kell betölteni.

Luoián.

TÁVIRATOK.

Ischl, augusztus 14. O felsőge ma délelőtt két óráig tartó kihallgatáson fogadta Körber miniszterelőnököt. Azután ő felsőge Kállay közös pénzügyminisztert fogadta. Mindkét miniszter azután részt vett a király családi ebédjén.

Bécs, augusztus 14. Hasslwanter Antal, az osztrák urakházának tagja ma reggel Bécsben meghalt. Az elhunyt az osztrák klerikálisoknak egyik vezére volt.

Morva-Osztan, augusztus 14. Paskau, sziléziai bányatelepen, ma husz szentartalmu területre bukkantak, melyekben rendkívüli nagy mennyiségű szén van felhalmozva.

Homburg, augusztus 14. Az angol királyi pár ma délelőtt ideérkezett és a Park-hotelbe szállt, ahol a király három hétig marad.

Róma, augusztus 14. A római és nápolyi lóvasuti alkalmazottak sztrájkja egyre tart. Ma Milanóban is abban hagyták a munkát a tramway alkalmazottak.

Róma augusztus 14. Sanno-ból és Cassano al Junio-ból gyenge földrengést jelentenek.

Az osztrák parlamentből.

Bécs, augusztus 14. A *Grazer Tagespost* szerint a Reichsrathot október elejére fogják összehívni. Ebben az esetben a csehországi tartománygyűlési választásokat későbbre halasztanák.

Közgazdasági táviratok.

New York, augusztus 14. (Terménytársaság.) (Zárlat.)
Gyapot: New Yorkban hejben 8.—, (8.—), aug.—ra 7.13 (7.11). Novemberre 7.24 (7.24). New-Orleansban helyben 8.1/2 (8.1/2). — *Petroleum*: Stand white New Yorkban 7.50 (7.50). Stand white Philadelphában 7.45 (7.45). Refined in Cases 8.50 (8.50). Credit Balances at Oil City 1.25 (1.25). — *Zsír*: Western steam 9.05 (9.10). Róhe és Brothers 9.10 (9.20). — *Tengeri irányzata bizonytalan*. — Szept.—re 63.1/2 (63.1/2). Októberre 63.1/2 (64.1/2). — Decemberre 64.1/2 (65.1/2). — *Buza irányzata gyenge*. — Píros ószi hejben 79.1/2 (80.1/2). Szeptemberre 78.1/2 (79.—). Októberre 78.1/2 (79.1/2). Dec.—re 80.1/2 (81.1/2). Májusra 83.1/2 (84.1/2). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — *Kávé*: Iair Rio T. sz. 5.1/2 (5.1/2). Aug.—ra 4.80 (4.80). Novemberre 4.95 (4.90). — *Liszt*: Spring Wheat cears 2.80 (2.80). — *Cukor*: 3.1/2 (3.1/2). — *Olaj*: 27.— (27.12). — *Réz*: 16.1/2 (16.1/2). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, augusztus 14. (Terménytársaság.) (Zárlat.)
Buza irányzata gyenge. Szept.—re 73.— (73.1/2). Okt.—re 73.1/2 (74.1/2). *Tengeri irányzata tartott*. — Szept.—re 59.— (59.1/2). — *Zsír*: Szeptemberre 8.72 (8.77). — Októberre 8.80 (8.85). — *Szalonna short clear* 8.50 (8.30). — *Sertészus*: Szeptemberre 14.15 (14.20). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLEK.

Üzenet.

Csillagsugáros, holdvilágos estén,
Mikor a leked álomkai miniat,
És mint az éjjel hófehér tündére
Bejárás faludban minden kis utat:
Úgy-e hogy hallod, amint messze, meszte
Búsul a pásztor édes hangszerén —
Ne hidd, ne hidd, nem is a pásztor bújá:
Messziről szálló síró költemény.

Csillagsugáros, holdvilágos estén,
Mikor már elpihent a jó falu
S az utolsó szerelmes lány után is
Beoskudott a rásos kis kapu:
Úgy-e hogy hallod: száll, száll utána
Panaszos sóhaj, izzó tájfatalom —
Ne hidd, ne hidd, nem is a legény bújá:
Földel sóhajtott sóvárgó dalem.

Csillagsugáros, holdvilágos estén,
Mikor párnádra hajtod szép fejed
És alattónak egy szürke kis madár
Édes dallal szerelmet emleget:
Úgy-e hogy érzed: nyugtalan szivődbe
Álmat varázsoló béke költözött —
Hidd el: ilyenkor az én lekem virraest
Színes, virágos álmaid fölött.

Révész Tivadar.

Boldogtalan milliomosok.

Miss Rockefeller nemrégiben Európában utazott s egy u ság tudósítója beszélgetvén vele, többek között megkérdezte tőle, hogy boldog e.

— Boldog? — felelt a lány. — Hát lehet-e a boldogságot pénzzel megvásárolni? Hát nincs-e egy sereg dolog, ami boldogtalanra lehet bennünket s amit pénzzel nem háríthatunk el magunktól. És nem érzékenyebbek-e az élet túszurásai ellen azok, akik el vannak kényeztetve? Nem, én nem vagyok boldog! Mondja meg ezt mindazoknak, akik irigyelnek!

De nemcsak a milliomos lánya, hanem a ma élő Krózusok között még mások is boldogtalanok. Sokat beszélnek Amerikában Pullmannak, az ismert vasutkirálynak ikreiről, akik örültségekkel és pazarlásokról teszik magukat hirbeidté. Az egyik, aki pedig házas ember volt, nemrégiben elvette egy new-yorki komponistának a leányát, s abból, hogy az apa tízmillió kártérítést kért, kiténik, hogy Amerikában a bigámia kellemetlen helyzetéből pénzzel is meg lehet szabadulni.

Délamerikában van egy vadászklub, amelynek tagjai milliomosoknak a fiai, akik nemrégiben egy lebért embert és egy négért fogadtak fel, s ezeket különös vadászatra használják fel. Kiküldik őket valamerre s véreket küldenek a nyomukba.

Newpostban tavaly egy milliomos fu gyujto-gatott. Bevalotta, hogy a tűzvész látványában akart gyönyörködni. Mayer Amsel Rothschild mindenféle ajtataskodásokat és vezekléseket végzett, hogy gyermekét adjon neki az ég. Mr. Walt Chimay hercegnő fivérét bigamia miatt elválasztották első feleségétől, második felesége pedig iszákosság és természetellenes bánásmód miatt szabadult meg tőle. Gould leányát gyámság alá helyezték borzalmas pazarlás miatt. Három év alatt huszonegy milliónál is több adósságot csinált, pedig hazulról ugyancsak szép életjáradékot kapott.

Beleegés is bántja a milliomosokat s különös, hogy nagyon sok közülük gyomorbeteg. Marcus Daly, a rézkirály ötvennyolc éves korában halt meg, mert nem tudott emésztetni. John Rockefeller irigylő az utolsó munkáit is a jó gyomráért. Az egyik Rothschild a fülbaja miatt egészen visszavonult.

A merényletektől is reszketnek a milliomosok. Rothschild Nathaniel gyilkost kiáltott, úgy megjárd két idegen párisi bankártól. Pedig azok csak a beiső zsebükbe nyitnak, hogy ajánlóleveleiket bemutassák. Mikor pedig valaki így szól hozzá:

— Ön mégis csak boldog ember, báró ur! — Akkor ezt felelte:

— Boldog! Én, és boldog! Hát lehet-e boldog az ember, amikor ebédhez ül s akkor ezt a levelet kapja: „Ha rögtön nem küld nekem ötszáz fontot, agyonlövöm önt. (I will blow your brains out.) En legyenek boldog!

Gould Helén, aki pedig száz meg száz családot ment meg a bukástól s állandóan jót cselekszik, detektívoktól őrizve jár-kei s ha vendég van nála, egy detektív libériába bujva, jól vigyáz arra, hogy gyanus ember be ne surranjon a termékebe.

Egy milliomos megesküdött, hogy soha senki az arcát nem fogja látni, s azóta álarcot visel és dühög, ha valaki be akar hozzá jutni.

Párisban elfogtak egy Fevrot nevű milliomost. Betörésen érték. Gazdag, művelt és mégis ilyen ka-laudos pályára adta magát. Egész betörő szövetekeznek a feje.

— Hogy van? — kérdezte egy német író Rothschild barát.

— Bolond vagyok — felelte a báró.

— Nem hiszem ezt addig, amíg nem szórja ki a pénzét az ablakon — mondta a költő.

Sőhajtvá felelt erre Rothschild:

— Hiszen éppen azért vagyok bolond, mert nem teszem meg ezt soha.

Ezek után csak bizonyos, hogy nem a pénz teszi föltétlenül a boldogságot.

+ **Asszonyismerő zárdafőnök.** A portugál anyakirálynő látogatást tett a „Grande Chartreuse“ zárdában és ez most valóságos eseményszámba megy, mert a Grande Chartreusei szerzetes-rend szabályai a leg-

szigorubban tiltják, hogy a zárda belsejét női szemek lássák, asszonyok megtekintsék. Feljúl ez alkalom-ból Favre-nek, a híres francia államférfinak egy eredménytelen kísérlete, mely néhány év előtt e szigorú zárdaszabály kiállítását előzte. Favre egy hölgy ismerősét férj ruházatban akarta bejuttatni a klastrom falai közé, annál is inkább így, mert a hölgy rendkívül otthonosan és természetesen mozgott a neméhez nem illő öltözetben. Favre azt írta föl a névjegyre, hogy egy unokaöccse társaságában kér beboosáttást, illetőleg látogatási engedélyt. A zárdafőnök rendkívül előzékenységgel fogadta a hírneves államférfit és társával együtt — először is a saját lakosztályába vezette. Itt frissítőkkel vendégelte meg látogatóit s közbe-közbe kémlelő pillantásokat vetett az alítólagos fiatalemberre, aki azonban se modora se testtartása által nem árulta el női voltát. Társalgás közben a zárdafőnök egy narancssal kínálta meg a „fiatal-embert“ és — játszi tréfa révén — nem átadta, hanem fejeje dobta a gőmbőlű gyümölcsöt. A narancs a látszólagos fiatalember ölébe hullott ugyan, de rögtön a földre gurult. A névleges fiatal ember, ugyanis nem szorította össze a terdet, mintahogy ezt a férfiselet hozza magával, hanem úgy akarta megfogni a narancsot, mint ahogy ezt a nők szokták, kissé szétvetett térdekkel: a szoknya segítségével. Ezt az önkéntelen mozdulatot az asszony-ismerő zárdafőnök provokálta és fölismerete.

— Asszonyom! — szólt a férfi ruhába öltözött hölgyhöz — a mi szabályaink szigorúak és én szigorúan őrködöm azok betartásán.

Jules Favre csalafintasága a vállalkozó szellemű hölgy önkéntelen mozdulatán szenvedett hajótörést.

+ **A nitroglicerín szülőföldje.** Södermanland egyik nemesi birtoka Tullinga-Gard. Ennek egyik parcellája Millantorp. Elhagyatott, vadregényes, erdős területen rozoga vaskó. E rozoga vaskóban egy félszázaddal ezelőtt egy orosz származású férfi helyezkedett el családijával együtt. A férfi szerény föltételek mellett béreltben birta a vaskót és az elhagyatott vidék elhanyagolt kis gazdaságát s családijával együtt a világtól elvonultan és — rejteljesen élt. Nem a férfi vezette a kis gazdaságot, hanem az asszony. A férfi, mindazokra a svéd parasztokra nézve, akik kivételesen arra vetődtek, láthatatlan maradt. Neje és gyermekei gondozták a jelent, ő a férfi előkészítette a jövőt. Ez a jövő, már mint a szegény családnak gazdag jövője a férfi vegykamrájában alakult ki, a laboratóriumban. Ott vegyítette Nobel Immanuel az elemeket és ott tanácskozott a benne rejlő kombináló erő: a föld szellemével. A hosszas tanácskozások végeredménye az lett, hogy az emberi szellem ereje kiismerte a föld szellemének erejét és megszülelt — a nitroglicerín.

A nitroglicerín robbantó ereje következtében fegyverré lett az új találmány — vagyis a régóta keresett és

**REGÉNY.
EGY LEÁNY.**

Írta: **MAXIM GORKIJ.**

(25)

Szergejevics Hippolit föllélegzett. Varenka mögött ment, aki a nehéz széket könnyedén tolt maga előtt.

A teát angol módra, sok hideg főlágattal szolgálták föl. Egy óriási rostbeefet különböző boros üvegek vetek körül, ami elégedett nevetésre kényszerítette az ezredest. A medvebőrbe burkolt, félig holt lábai mintha az élvezet előjeleképpen megmozdultak volna. Miközben az asztalhoz tolták, szikár, remegő, szörös kezeivel a boros üveg után nyult, miáltal mozgásba hozta a levegőt az ebédlőben, amelyben köröskörül fonott székek álltak. Az étkezés kínosan hosszú volt. Egész idő alatt az ezredes rekedt hangon katonavégeket mesélt, amikre Radionova Margit mely hangon tette meg a maga megjegyzéseit. Varenka meg halkán, de izgatottan csevegett Szergejevna Erzsébettel.

Miről beszélhet? főprengt bosszusan Szergejevics Hippolit, miközben ő még folyton az ezredes áldozata volt. Ugy érezte, mintha Varenka ma túlságosan kevéssé tisztelte volna. Tettség és talán ez? — kérdezte magában és haragudni kezdett Varenkára.

De ekkor Varenka odapillantott és hangosan kacagott.

Bizonyára figyelmeztette reám a nővérem, — gondolta Szergejevics Hippolit és bosszusan összehúzta a szemöldékeit.

— Szergejevics Hippolit! Megitta már a teát? — kérdezte Varenka.

— Igen...?

— Menjünk sétálni? Mutatok önnek szép helyeket.

— Hát menjünk! Te Erzsébet, jösz velünk? — Nem! Itt akarok maradni Radionova Margitnál és az ezredesnél.

— Hej, be kellemes lehet a sir szélén állni, ahova egy félig holt testet begyömösözik! — szólt mosolyogva az ezredes.

Most majd kiténik, — gondolta Szergejevics Hippolit, miközben Varenkával a szobából kiment — hogy unatkozom-e itt.

A kert felé mentek és Varenka megkérdezte:

— Hogy tetszik magának az atyus?

— O, roppant tiszteletre méltó!

— Ah, mindenki azt mondja! Es rettenetesen bátor! Tudja, soha sem beszél magáról. De Lutsikey néni, aki ugyanaból a regimentből való, meséli, hogy Gorni-Dubusaknál belelőttek az atyus lovának a szájába, mire a ló odarontott a törökökhöz. A törökök rávetették magukat, ekkor egyet lelőtt az atyus s az egész sereg meghátrált, a lovat természetesen agyonlőtték... Ekkor leest az atyus és látja, hogy megint rárontanak... Az egyik fölemelt a puskatusát és rá akar csapni, de atyus, puff... belelőtt a török lábába. Eliesik s most a revolverével belelő az arcába!... Ekkor kihuzza a lábát atyus a ló alul, még hármán rárontanak, utánuk még többen, de ekkorra már megérkeztek a mi katonáink Jakovlevvel... Tudja, ki volt ez a Jakovlev? Atyus a leölt török fegyverét elvette, fölugrott és előre! Rettenetes erős volt, ez csaknem az életébe került, de úgy rácsapott a török fejére, hogy a kardja eltört, neki csak a markolata maradt meg. Egy török éppen belé akart szurni, ekkor atyus megkapta a török fegyvere szíját és szaladt, huzta magával a törököt a miénk felé. Ebben a pillanatban oldalról egy golyó és a nyakán egy szurony megsebezte. Látta, hogy veszve van, visszafordult az ellenség felé, kiragadta a török kezéből a fegyvert és elkialtotta: — Hurrá! Ekkor érkezett meg Jakovlev a katonáival és ezek úgy csatáztak, hogy a török meghátrált. Atyus kiténtetést kapott, érdemkeresztet és haragudott, hogy egy altiszt a regimentben, aki Ja-

kovlevet kétszer és atyust egyszer megmentette, nem kapott érdemkeresztet, ezért ő is visszautasította a magáét. Ekkor az altisztnak is adtak s csak most fogadta el atyus az érdemkeresztet.

— Ugy beszél maga erről a vérengzésről, mintha résztvett volna benne... — szakította félbe Szergejevics Hippolit.

— Igen, igen... — sóhajtott Varenka és behunyta a szemét. — A háborút nagyon szeretem... Kedves testvér, ápolónő leszek, ha háború lesz... —

— Akkor én katona leszek... —

— On? — kérde nyomatékka Varenka és végignézte Szergejevics Hippolit alakját. — Bizonyára tréfál?... On rossz katona lenne... Gyenge és sovány... —

Ez bosszantotta Szergejevics Hippolitot.

— Nagyon is erős vagyok, higgye el... — bizonykodott Szergejevics Hippolit.

— Mit nem mond? — szólt nyugodtan Varenka.

Orült véggyakozás tombolt Szergejevics Hippolitban, hogy Varenkát magához rántsa, aztán minden erejével magához szorítsa, míg a könnyei nem hullanak... Hirtelen körülnézett, vállat vont és szinte szégyenkezett a kívánsága miatt. Almafák szegélyezték az utat a kertben, ahol egymás mellett mentek, mögöttük az ablakok éppen a kerre néztek. A fákról tompa marajjal esett egy-egy alma a földre, a közelből beszélgetés hallatszott. Valaki ezt mondta:

— Bizonyára ez is egy kérdő... —

A másik bosszusan válaszolt valamit.

— Hallgasson csak... — szólt Varenka és visszatartotta Szergejevics Hippolitot — hallgatózunk, mit mondanak magáról... —

Szergejevics Hippolit komolyan ránézett és így szólt:

— Nem szeretem a cselédek beszélgetését hallgatni,...

(Folytatása következik.)

felfedezett titok — az emberiség kezében. E robbantó erőnek birtokában annál inkább furhatta és faraghatta azontul az ember a földteket és annál inkább fokozhatta a háborúk emberpusztító hatalmát. A nitroglicerin vagyonban gazdaggá tette a földtalálót és pusztító erőben még gazdagabbá tette az emberiséget. És a robbantószer földtalálójának fia, Nobel Alfréd, a dinamitgyáros végrendeletkezésében a béke eszményének szolgálatába küldi az ő millióit. Most, hogy a Nobel-élelemzetközi hétkézipiosztása napirenden van, aktuálisá válik a visszajáratás a nitroglicerin születési helyére. A háboru szolgálatában összegyűjtött vagyon az emberszeret szolgálatába szegődik. A dinamitgyáros vezekel — de csak a síron túl.

+ Epilepszia és büntény. John Baker közlése szerint (Journal of the metal Science) 1863 óta a broadwadi tébolydában 2435 bűnöst vettek föl. Ezek közül 139 férfi és 26 nő epilepsziás volt, 66 esetben gyilkosság, 41-szer gyilkossági kísérlet, 28 tolvajlás, 7 gyújtogatás és 6 esetben betörés volt a bűnöslekmény. A férfi-epilepsziások gyakrabban követnek el bűntényt, mint a nők; ezek hajlamosabbak az elbutulásra. Gyilkosságot legtöbbször roham utáni automatikus állapotban vagy ördögében követnek el és gyakran teljesen elfelejtették a történeteket.

KÖZGAZDASÁG.

Az ország termése.

(A földmivélségi miniszter jelentése.)

Budapest, augusztus 14.

A mezőgazdaság augusztus 10-ikén észlelt állapotát ismerteti a földmivélségi miniszter ma közreadott jelentése. Az adatok természetesen most már hitelesebbek és ez adatok alapján az ország ideai gabonatermését pontosabban lehet megbecsülni, mert a próbacseleplesek nagy része már megjejtett. Kétségtelen immár, hogy a gazdasági tudósítók által végzett előzetes termésbecslesek adatait a próbacseleplesek tényleges eredményeire alapított mostani becsléssel szemben alig mutatnak jelentékenyebb eltérést. Kivételt képeznek azok a vidékek, ahol elemi csapások, rovarok, rozsa stb. okoztak kárt, s ahol ennek folytán önként érhetőleg lényegesebb a termésesökkenés. Ez az oka annak is, hogy az ideai terméseredmények általában rendkívül eltérők nemcsak országszerte, de még egy ugyanazon vidéken, sőt egyes községekben, illetve ugyanazon gazdaságokban is. A csaldóság tehát csaknem általános, annál inkább mert számos helyen, ahol legalább is 5—6 métermázsza magot vártak, tényleg alig 3—4 métermázsát, sőt sok helyen ennél is kevesebbet kaptak, a 8—9 métermázsát váró reményeket pedig a valóság többnyire csak alig 5—6 métermázsával s csak kivételesen 6—7 métermázsával váltotta be.

Kétségtelenül meg lehet tehát immár állapítani, hogy az ideai gabonatermés az egy rozsa kivételével jóval kisebb a múlt évinél. Minőségileg azonban, habár tényleg sok a gyenge minőségű mag, az eredmény mégsem annyira gyenge, mint a minőség eleinte ígérkezni látszott. Jócskán található ugyanis az ország minden részén szép színű és jó minőségű gabona. Minőségileg úgy látszik legfőbb kilógás alá esik az árpa, mely csak kivételesen mondható első minőségű árunak. A buza sulykvalitása vidékek szerint igen különböző. Az átlagminőség nagyobbára 75—79 kilogrammra becsülhető; a különböző országrészek szerint pedig mintegy 74—82 kilogrammnyi sulyhatárok között ingadozik az ideai buza suly szerinti minősége. A rozs országos átlagos sulya 70—72 kilogrammra, az árpa átlagos sulya 62—65 kilogrammra és a zab átlagos sulya 43—45 kilogrammra becsülhető. Acélos jó buza leginkább a Duna jobb partján, továbbá az Alföld egyes vidékein és néhol a felsőbb vármegyékben termelt.

A szalmatermés hozama országszerte a normálnál jóval csekélyebb. Ugyanazt lehet mondani a szénatermésről is, ugy, hogy az idén a szénatermésben országszerte mindenütt tetemes hiány fog mutatkozni. Az augusztus. hó 10-én küldött s nagyobbára a próbacseleplesek eredményeire alapított becslési adatok szerint az előző július 30-iki becsléssel szemben a buza- és rozstermés hozama alig változott, ellenben ugy az árpa, valamint a zab is némileg kedvezőbb termésátlagot mutat.

Az ősi és tavaszi búzával bevett terület tett 5,877,378 kat. holdat. A megjejtett próbacseleplesek alapján a gazdasági tudósítók és a minisztérium szakközgei az ideai buzatermést hozzávetőleg valamivel kevesebbre becsülik, mint 35 millió métermázsára, vagyis az ideai buzatermés mintegy negydedmillió métermázsával kevesebb a tavalyinál. Az általános termésátlag kat. holdankint nem éri el a 6 méter-

mázsát, illetőleg valamivel ezen alul marad. Az aratást, hordást, sőt a cséplést is az ország nagyobb részében már befejezték.

Az ősi rozs és a kétszeres cséplése csaknem mindenütt befejeztetett s egyes csak olyan helyeken nincs még befejezve, ahol sok eszések akadályozták cséplését. A terméseredmények az itteni előzetes becsléseket jobbra igazolják. Néhol ugyan a minőségéről is panaszkodnak, mindazonáltal a rozs jobbra meglehetősen jó minőségű, amennyiben az ország tulnyomó részében az átlagos suly eléri a 71 kilogrammot. Egészen aprószemű és hűtött rozs is előfordul ugyan, de leginkább csak a homoki vidékeken és főképp az ország keleti felében, a Tisza vidékén. Rozsszal 2,001,896 kat. hold terület volt bevettve, melynek termésátlagát a próbacseleplesek eredményei alapján mintegy 1155 millió métermázsára lehet becsülni. Tavaly 11,13 millió métermázsza rozs termelt és így az idén mennyiségileg valamivel jobban sikerült a rozstermés. A kat. holdankint mutatókhoz természetesen megközelítőleg 575 métermázsára becsülhető.

A tavaszi árpa aratása még némely helyütt folyik ugyan, másutt, illetve az ország nagyobb részében már befejeztetett, ugyszintén a hordás, sőt több helyen a cséplés is. A terméseredmények országszerte igen eltérők, de mégis tulnyomóan gyengék; habár viszont az is igaz, hogy néhol a remélnél valamivel jobban sikerült a termés; mindamellett az ideai termés egészben véve mennyiségileg mintegy 1 millió métermázsával kisebb; minőség tekintetében pedig jóval gyengébb a tavalyinál és különösen jó sűrűságra tetemesen kevesebb lesz ez idén, mint a múlt évben volt. Ennek oka az, hogy az árpa aratása közben sok helyen megázott és némely helyen a hőség miatt apró, aszott szemű lett. minek folytán sulya is könnyű. Az árpával bevett terület volt 1,790,340 kat. hold, amelyen az eddigi próbacseleplesek eredményei alapján mintegy 10,5 millió métermázsza árpa termelt. Az eddigi becslésekkel szemben tehát a tényleges eredmény különösen némely vidéken valamivel kedvezőbben ütött ki. Különösen jobbnak bizonyult a termés a Felvidéken, habár az eredmény a múlt évit itt sem éri el.

A zab aratása még csak a hegyi vidékeken folyik, egyebütt már mindenütt befejezték az aratást, sőt már be is hordták és el is cséplették a termést. A zab termésátlaga a várakozásnak sehol sem felelt meg s a terméseredmények általában jóval kisebbek a múlt évinél, bár viszont az is igaz, hogy némely vidéken a kiváló minőségű a termésesökkenést némileg ellensúlyozza. Az ország egyes részeiben ugyanis a zab minőségű jobb lesz, mint remélték, különösen szép minőségű zab termelt az Alföldön, továbbá a Dunántul és egyes felvidéki vármegyékben. Kevésbé jó azonban a minőség azokon a vidékeken, ahol a hőség és a sok eső is megrontotta a termény minőségét.

A zabbal bevett terület 1,738,227 kat. hold, melyen országos átlagban kat. holdankint mintegy 5,87 métermázsza zab termelt, vagyis az összes országos eredmény közel 10 millió métermázsza. Tavaly termelt 10,30 millió métermázsza és ugy az ideai termés még a múlt évi szinten csak gyöngye természetnek is mőgötte maradt.

A kukorica fejlődését az ország nagyobb részében előfordult eszések kedvezően befolyásolták. A burgonya fejlődését részint szárazság, részint tulnedvesség hátráltatta, ehhez képest a gumók néhol aprók maradtak, másutt rohadásnak indultak.

Kerti vetemények, hűvelyesek és káposztafélék az eszéstől nagybörészt telidűltek és az őz szárazság okozta elmaradásukat részben helyrehozták.

A len és kender nyűvése jobbra folyamatban van és itt-ott az aztatás és kikészítés is megkezdődött. Az eredmény a száraz rövidsége miatt többnyire csak közepes.

A dohány az esőtől szépen javult.

A cukorrépa és takarmányrépa-velések általában kielégítően állanak.

A szőlő terméskialtása helyi jégesektől étektintve változatlanul kedvező. A korai fajták érni kezdenek. Az utóbbi esők után a peronospora több helyütt nagyobb mértékben mutatkozik.

A gyümölcs-termelés az ország északi és nyugoti részében szilva, alma és dióban bőséges, az ország többi részében jégverés, viharok és lérgesedés folytán apadóban van.

A jelentés főbb adatai számokban kifejezve a következők:

	Várható termés aug. 10. július 30. métermázsákban	1900. évi termés
Buza	34,782,950	34,835,500
Rozs	11,551,500	11,507,200
Árpa	10,523,400	10,128,400
Zab	9,866,600	9,852,800

Ipar és kereskedelem.

Osztrák-Magyar Bank. Bécsből telegrafálák, hogy Pranger József, az Osztrák-Magyar Bank vezérirtkára visszatért szabadságáról és hivatalos ügyeit ma átvette.

Ülés az Ipargyűlésben. Az Országos Ipargyűlés végrehajtó-bizottsága tegnap Matlekovits Sándor elnöklele alatt ülést tartott. Dr. Soltész Adolf titkár bemutatta a kereskedelmi miniszternek azt a leiratát, amelyben értesíti az egyesületet, hogy a Magyar Iparművészeti Társulat felhívja, hogy az egyházi szerek kiállítását és versenytárgyaknak hazai műtőcsök által való készítésének előmozdítása ügyében javaslatot dolgozzon, ki az iparegyesület meghallgatásával. Egyszermind felkéri az iparegyesületet, hogy az iparművészeti társulatot törekvésében megfelelően támogassa. A bizottság a miniszter leiratát örvendest

tudomásul vette, készen nyilatkozott a közreműködésre és a továbbiakra nézve az iparművészeti társulat értesítése után fog intézkedni. A kereskedelmi miniszter egy a lényképeszethez való kartont készítő ipartelep állami segítségére vonatkozó kérévnyét elutasított, amit a bizottság az érdekelteikkel közölni fog. Ugyanezt határozta el a bizottság a nyakendőkészítés meghonosítása ügyében küldött miniszteri leiratára vonatkozólag is. A védjegyörvények novelláris módosítására vonatkozó törvényjavaslat elődóit tervezett, amelyet a kereskedelmi miniszter véleményadás végett az egyesületnek is megküldött, a bizottság megvitatása végett az ipari jogvédelmi szakosztályhoz tette át és egyáltalán véleményadásra dr. Deutsch Izidor kérte föl. A kereskedelmi miniszternek egy finombörgyárnak állami segítségére ügyében intézett leiratát, a bizottság tárlás végett a bórpari szakosztályhoz tette át. Az aradi férfi- és nőisbábok szakosportja meghívta az egyesületet az Aradon augusztus hó 18-án és 19-én tartandó országos szabóiparos-gyűlésre. A bizottság az egyesület képviselőivel dr. Soltész Adolf titkár bízta meg. A budapesti pincérek szak- és munkaközvetítőnek egylete beküldött egy lapnak, az állásokvetítőknél a pincérek és kávéházi pénztárnokok kárára üzött visszaeséseiről szóló cikkét, amelyet a bizottság tanulmányozás végett Neuschloss Marcel bizottsági tagnak adott ki. Gelleri Mór igazgatónak az éremplázati ielteleknek az igazgatóság legújabb határozataihoz képest leendő módosítása iránti javaslatát, a bizottság a legközelebbi ülés napirendjére tüzte ki. Egy budapesti asztalos kérévnyét, amelyben a királyi várpálota belső berendezési munkálataiban való részvételét kéri, a bizottság pártolólag teszi át a várpálota építészeti osztályához. Több folyó ügy elintézése után az ülés véget ért.

A ragadós tüdőlob ellen. A budapesti marhavására e hó 8-án 720 darab szarvasmarha Zimonyon keresztül érkezett Szerbiából. Mikor itt Budapesten a vasuti kocsiból kibocsátották az állatokat, egy közülök betegesnek látszott. A marha nem volt ugyan felűvödve, de a külső tünetek után az a gyanu támadt, hogy az állat tüdőlobos. A boncolás azonban kezdetben pozitív eredményre nem vezetett, de a későbbi tüzeteles vizsgálat megerősítette a diagnózist. Erre az összes 720 darab marhát, amely csordából ez a beteg marha való volt, itt Budapesten levágták. De ereket valamennyit kifogástalanul egészségesnek találtak. Miért is a legosekélyebb aggodalom nem forog fenn az iránt, hogy ezt a fertőző betegséget szétvitték volna az ország egyes részeibe. Miként a boncolás kiderítette, a többi együtt érkezett marha sem volt megfertőzve. Sőt a beteg állatban is mintegy csirgá lappangott csak a ragadós tüdőlobnak. A földmivélségi kormány azonnal a legmesszebbben állategészségügyi óvintézkedéseket tette meg. Darányi Ignác földmivélségi miniszter távirati intézkedésére a belgrádi kerületből a szarvasmarhák behozatalát eltiltották. Ugy a zimonyi, mint a mitroviczi, belobreskai, báziai és orsvoi belépő állomások ez irányban a legszigorubb utasítást és parancsot kapták. Most folynak a további tárgyalások a többi szerbiai állategészségügyi kerületre nézve ioganatosítandó óvintézkedések iránt. Ez a gyors és szigorú intézkedés bizonyára megnyugtatta gazdaközönségünket. Fenyegető veszélytől különben sem kell tartani.

A dunagőzhajózási társaság július hónapról a következő kimutatást közli:

	1901-ben K o r o n a	1900-ban K o r o n a	1901-ben K o r o n a
Bevételek július 1-től			
31-ig	1,503,377	1,531,470	— 78,093
Ehhez a bevételek a hajózás kezdetétől június végéig	6,447,526	6,047,633	+ 399,903
Összesen	7,950,913	7,629,103	+ 321,810

A mohács—pécsi vasut az elmúlt hónapról a következő kimutatást közli:

	1901-ben K o r o n a	1900-ban K o r o n a	1901-ben K o r o n a
Bevételek július 1-től			
31-ig	137,739	156,242	— 18,503
Ehhez a bevételek január 1-től június végéig	819,479	752,386	+ 67,093
Összesen	957,218	908,628	+ 48,590

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt hatósági közvetítők (állomás Budapest Központi Vásárosarnok) üzleti jelentése). A mai nap forgalma némileg élénkebb volt, mint a tegnapi. Ez érdeklődés az idénynek megfelelően természetesen a gyümölcsielemek felé fordult. Nagy üzlet fejlődik ki szőlőben. A hozatalok nagyok, mindazonáltal az áru gyors elhelyezésre talál. Ma „mézédes szőlő” 86 fillér, „chasselas” 40—56 és „oportó” 36 fillérről kelt el kilogrammonként minőség szerint. Szép, száraz, jól beérett áru mielőbbi beküldést ajánljuk. (A csomagolás gondosan végezendő.) Őszi barackot kilónként 40—60, almát 10—16, körtét 10—60, duránót szilvát 11, piros ringlított 40 fillérről fizettek kilogrammonként az áru minőségére szerint. Görögdiinnye 100 darabonként 30—86 fillér, turkesztán 140 korona 100 kilogramm. Elő baromti-árak a következők voltak: sovány liba 3,40, bizott 9.—, 11. Rántani való csirke 1—1,20, sütni való 1,60—1,80 korona páronként. — Marhahas prima hátulja 108—200 korona, vidéki 96—80 korona, eleje prima 94—96, vidéki 60—72, korona 100 kilónként. — Tejtérmekek és vajban az üzlet lanyha, árak változatlanok. — Ma jár le a nyulak tilami ideje, hamarosan a piacra kerülő árunk valószínűleg jó ára lesz. Ajánljuk a beküldést.

bank 269.—. Bécsi bankjegyesület 444.50. Osztrák-magyar bank 1667.—. Déli vasút 91.50. Dunagőzhajózási részvény 789.—. Dohányrészvény 286.— Császári és királyi arany 11.34. Német bankváltók 117.15. 4 2/3-os ezüst járadék 98.25. Osztrák koronajáradék 95.85. 1864-iki sorsjegyet 207.—. Osztrák hitelintézeti részvény 643.—. Unionbank 530.—. Osztrák Länderbank 403.25. Osztrák-magyar államvasút 639.—. Elbavölgyi vasút 480.—. Alpesi bányarészvény 421.—. 20 frank. arany 19.04. Londoni váltóár 239.65. Bécsi Tramway Lít B. —. Bécsi Tramway Lít A. —. Lipót kohó —. Az irányzat tartott.

Bécs, augusztus 14. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a záratok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 643.50. Magyar hitelrészvény 650.—. Angol-Osztrák bank 269.50. Bécsi bankjegyesület 444.50. Union bank 530.50. Länderbank 403.—. Osztrák-magyar államvasút részvény 639.—. Déli vasút 91.50. Elbavölgyi vasút 480.50. Északnyugati vasút részvény 471.—. Dohányrészvény 286.—. Rimamurányi vasút 447.—. Alpesi bányarészvény 421.—. Májusi járadék 99.—. Magyar korona járadék 98.25. Török sorsjegyet 100.50. Német birodalmi márka 117.22—31. Napoleon d'or —.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, augusztus 14. (Törzsei tudósítás.) A tőzsde megnyitáskor nagyon szilárd volt és pedig részint London kedvező irányzatára, részint a médió-likvidáció kedvező lefojtására és a tartós pénzbeségre, részint a tegnapi new yorki borszá szilárdaságára. Az emelkedésben előjártak a bank- és bányáértékek. Utóbbiakra különösen kedvezően hatottak az angol vaspánc helyzetéről szóló jó hírek. A járadékpia csendese volt, spanyol járadék gyöngébb. Vasutak elhanyagolva. Kanada-Pacific-részvények 3 százalékkal emelkedtek New Yorkra, kapcsolatosan a kedvező forgalmi kimutatásra. Hazajósi részvények csöndek. Később vasutak és bányák részben kissé gyengültek, de aztán megszilárdultak. Magán-észámítási kamatláb 2 1/2 %.

Berlin, augusztus 14. (Zárlat.) 4 2/3-os papírjáradék 99.10. 4 1/2-os osztrák aranyjáradék 101.10. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajáradék 94.40. Osztrák-magyar államvasút 136.80. Asa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 85.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.90. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 174.50. Általános vállamossági Edison 173.50. Gelsenkircheni 178.25. Laura-kohó 181.40. 4 2/3-os ezüstjáradék 99.25. 4 1/2-os magyar aranyjáradék 100.—. Osztrák hitelrészvény 202.75. Déli vasút 22.25. Károlyi Lajos vasút —. Orosz bankjegyek 216.25. 4 1/2-os új orosz kölcsön 95.80. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 97.75. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 151.25. Harpeni 154.50. Az irányzat szilárd.

Berlin, augusztus 14. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. 4 1/2-os magyar aranyjáradék 100.—. Magyar koronajáradék 94.70. Osztrák hitelrészvény 202.60. Osztrák-magyar államvasút 136.30. Déli vasút 22.25. Északnyugati vasút 206.—. Elbavölgyi vasút —. Orosz bankjegy középső 218.05. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard —.

Frankfurt, augusztus 14. (Zárlat.) 4 2/3-os papírjáradék 99.25. 4 1/2-os osztrák aranyjáradék 101.20. Magyar koronajáradék 94.40. Osztrák-magyar bank 119.20. Déli vasút 22.30. Elbavölgyi vasút 123.50. Londoni váltóár 204.27. Bécsi bankjegyesület 112.—. Villamos részvény 122.—. 3 1/2-os magyar aranykölcsön 84.75. 4 2/3-os ezüstjáradék 99.10. 4 1/2-os magyar aranyjáradék 100.20. Osztrák hitelrészvény 202.30. Osztrák-magyar államvasút 137.75. Északnyugati vasút 119.—. Bécsi váltóár 852.20. Párisi váltóár 810.66. Uno bank —. Alpesi bányarészvény 212.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, augusztus 14. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Arólyomok januárja. Esti forgalom Osztrák hitelrészvény 202.75. Német bank 193.60. Disconto 174.60. Berlini kereskedelmi bank 136.75. Gelsenkircheni 164.90. Harpeni 155.80. Laura-kohó —. Olasz járadék —. Csendes.

Hamburg, augusztus 14. (Zárlat.) 4 2/3-os ezüstjáradék 99.—. 1890. sorsjegy —. Déli vasút 22.—. 4 1/2-os osztrák aranyjáradék 100.85. Osztrák hitelrészvény 203.25. Osztrák-magyar államvasút 136.50. Olasz járadék 97.40. 4 1/2-os Magyar aranyjáradék 100.90. Az irányzat szilárd.

Páris, augusztus 14. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút —. 4 1/2-os osztrák aranyjáradék 102.—. Osztrák Länderbank —. 3 1/2-os francia járadék 101.55. Ottomanbank 326.—. 3 1/2-os francia járadék 101.75. Alpesi bányarészvény —. Déli vasút —. 4 1/2-os magyar aranyjáradék 101.55. Párisi bankrészvény 104.60. Olasz járadék 97.30. Francia törleszt. járadék 100.—. Osztrák földhitelintézeti részvény 1214.—. Török dohányrészvény 316.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 14. A szerződészet irányzata kellemesebb. A) Híttel sertések ára: I. A nagy és a kis óra: Oreg nehez (párónkint 400 kilogramm felüli súlyban) 82—83 fillérig. Oreg közep (párónkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehez (párónkint 320 kilogramm felüli súlyban) 89—90 fillérig. Fialat közep (párónkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 89—90 fillérig. Fialat könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 89—90 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehez (párónkint 250 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közep (párónkint 240—280 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Románia: Nehez (párónkint 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közep (párónkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — IV. Rómánia: eredeti (Stachl). Nehez (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — V. Szerbia: Nehez (párónkint 280 kilogramm felüli súlyban) 88—90 fillérig. Közep (párónkint 240—280 kilogramm terjedő súlyban) 87—88 fillérig. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 87—88 fillérig.

Séri és létszám 1901. augusztus 12. napján volt készlet 45.692 darab. — 1901. augusztus 13. napján elbajtott 57 darab. 1901. augusztus 13. napján elszállított 415 darab. 1901. augusztus 14. napjára maradt készletben 45.334 darab.

Napirend.

Napló. Csütörtök, augusztus 15. — Róma: katolikus: Nagy Bold. Asszony. — Protestáns: Nagy Bold. Asszony. — Görög-orosz: (augusztus 2.) Istv. erekly. — Zsidó: Ab. 30. Rosch. Ch. — Nap két: 4 óra 41 percek. — Nyugszik 6 óra 54 percek. — Hold két: reggeli 5 óra 55 percek. — Nyugszik: este 6 óra 59 percek.

A művésztér nem fogadnak. A nyári lovasny első napja délután 3 órakor. Nemzeti Múzeum. Természettörté. tár. Nyitva van d. e. 9 órától 1 óráig. Többi társi i. korona belépődíjjal tekinthetők meg.

Országos Keptár az Akadémiában zárva. Iparművészeti múzeum az Üllői-úton nyitva 9—1-ig. Technológiai Iparmúzeum. Nyitva délelőtt 9—1-ig. Mezőgazdasági Múzeum d. e. 9—1-ig. Földtani Intézet múzeuma (Stefánia ut. 14.) nyitva délelőtt 10 órától délután 1 óráig. Az Akadémia Goethe-szobája zárva. Az összes könyvtárak zárva. A többi könyvtárak zárva. Állatheti a Városgazdálkodásban nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakgyűjtő és keleti miniatúr. V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-10 délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történelmi gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árustásokat is eszközöl) a városi iparcarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kiállítások központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körút 32. szám alatt.

TAJÉKOZTATÓ.

Szenásy, Hoffmann és Társa

párisi és lyoni seiyemgyári raktára Budapest, IV., Bécsi-utca 4. szám. Tízta seiyem, sima liberty, minden színben mintre 90 kr. Lyoni foulard és nyomatott pingis 95 krtól följebb. Tízta seiyem nyomatott liberty 110 krtól följebb. Louisiana, popeline-sóless egész ruhákra minden színben. Louisiana-chino, sateen-chino és sorszeu-chino a legújabb kirakásban kész és egész ruhákra. Minták vidékre kívánatra pontosan küldetnek.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 14. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Somogyi Imre kecskeméti áll. segélyezett közösi polgári iskolai segéd-tanítót, Papp Pál és Zelliger Etelka okleveles tanítót, illetve tanítóként az alvín-borbereki állami elemi iskolához rendes tanítót, illetve tanítóként Zoltányé szől. Kovács Jolán kisdudovónót a medgyes-bodzás állami kisdudovódhoz kisdudovónóvé nevezte ki. A győri itélőtábla elnöke Pécsvárdy Sándor szilas-bahási lakos végzett joghallgatót a győri itélőtábla kerületébe díjaz joggyakorokká; a marosvásárhelyi itélőtábla elnöke Szobonya Béla végzett joghallgatót a marosvásárhelyi itélőtábla kerületébe díjaz joggyakorokká; a szegedi főügyész Zsembery Márton nagyváradi törvényszéki díjnokot és igazolványos altisztet az ügyvédszékhez irnokká kinevezte.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Völgyi István nógrádmegyeyi és Várhelyi György lipótvármegyeyi tanfelügyelői tolnokokká kölcsönösen; Andrássy Gyula löcsői állami felsőbb leányiskolai segéd-tanítót, jelenlegi minőségében, a máramaros-szigeti állami felsőbb leányiskolához; Valkovszky Viktorine máramaros-szigeti állami felsőbb leányiskolai segéd-tanítót a kecskeméti állami segélyezett közösi polgári leányiskolához; Róza Károly IV. gyeberkúti állami elemi iskolai tanítót a melinci állami elemi iskolához, jelen minőségében; Márion Gergely zernesti állami elemi iskolai tanítót a dobrai állami elemi iskolához, jelen minőségében; János László beregázi állami főgimnáziumi helyettes és Gspann Károly rózsabéthy kat. főgimnáziumi rendes tornatanítókat kölcsönösen Áthelyezte. — A lugosi és temesvári törvényszéki elnökök Silva József buzási és Imre István németborsányi járásbírói hivatászolgálat kölcsönösen Áthelyezték. — A földmívelésügyi miniszter Kertész Lajos alvinci járási állatorvost Gyeryó-Tölgyesre Áthelyezte s a járási állatorvosi teendőket, valamint a Völgyesi belépő állomás vezetésével megbízta.

Nemmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Schaffer Trivadar, Schaffer Imre és Schaffer Erzsébet budapesti lakos vezetőknévének Dére, Fencsán János ókánizai lakos, pénz-

győri vigyázó vezetőknévének Fehérvári, Mahler Andor budapesti lakos vezetőknévének Órieire, Kohn Lajos gépálatos, szombathelyi lakos vezetőknévének Keletire, Engländer József tatabi lakos vezetőknévének Erdősre, Frombold István losonci lakos vezetőknévének Mészárosra, Fischer Antal, valamint kiskoru gyermekei Menyhért és Erzsébet salgó-tarjáni lakosok vezetőknévének Halászra, kiskoru Markbreiter József nagy-kiszai lakos vezetőknévének Madarászra, Kubisár Kálmán ikldi lakos vezetőknévének Erdősre, Izsákovits Sámuel kassai lakos vezetőknévének Sziklaira, Frankel Rezső kassa-oderbergi vasuti főellenor, valamint kiskoru gyermekei: Irén és Hugó vezetőknévének Földvárra, Tausik Frda budapesti lakos vezetőknévének Telkesre kört átváltoztatását megengedte.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Szentiványi Ede szentesi járásbírósi aljegyzőt a szentesi és Marsovszky Lajos nagy-tapolcsányi járásbírósi aljegyzőt a nagytapolcsányi járásbírósi mellett alkalmazott ügyészéi megbízott állandó helyettesül rendelte ki.

Pályázatok. A máramaros-szigeti pénzügyigazgatóságú végrehajtói állásra tizenegy nap alatt; — a nagy-nyedvi pénzügyigazgatóság kerületéhez tartozó balázsfalvi adóhivatalnál adószli állásra tizenegy nap alatt; a kolozsvári Ferencz József tudomány-egyetemen betöltendő magyar közjog és magyar közigazgatási jog tanszékére szeptember 1-ig.

UTMUTATÓ.

Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyár központi főraktárban Kerepesi-út 36. címbalomb. hegedűk, fuvolák s minden más hangszert juttatás árban szereshető be. Kétféle zongoratermek a Kossuth Lajos-utca-ban (a Károly-körút sarkán), hol zongorák és pianók kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zölcökölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: B. Nke Gynla. Központ: VI., Andrassy-út. 5. Magy. kir. szob. osztály-sorsjárték főeljárás helye: IV., Koronaherceg-utca 11. Kézi zálogdíjek: IV., Károly-körút 18.; IV., Koronaherceg- és Zsibarszék-utca sarkán; VII., Király-utca 57.; VIII., József-körút 2.; VIII., Üllői-út 6. sz.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Leány- és felelőstől-intézet, Budapest, VI., Tere-körút 40—42. (az intézet saját palotájában.) Az intézet vagyonja 1900. december 31-én 6,717,255.21 korona. Eddig kifizetett biztosított tőke több mint 6,000,000 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtételek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosíthatók.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, augusztus 14. A légnymás európaszerte emelkedett ugyan, de viszonylagos eloszlása nyergében változatlan maradt, amelynyben északkeletit és délnyugati Európát ma is maximumok, északnyugati és délkeleti Európát pedig depressziók borítják.

Az idő európaszerte változókéony és helyenkint esős vagy zivataros volt. A hőmérséklet viszonylagos eloszlása változatlan. Nálunk a Tengeremelőken és az északkeleti feloldón voltak esőzések, többnyire zivatarokkal kísérvé. Az eső mennyisége általában sekély volt. A hőmérséklet normális, vagy kevesse normális alatt van. Kitérés: Emelkedő hőmérséklettel változókéony idő várható, helyenkint zivataros esővel.

Vizállás.

Table with columns for location (Inn, Duna, Körös, etc.), date (Aug. Aug. 14, 15, 16), and water level (méter). It lists water levels for various rivers and locations across Hungary.

Waldsteiner F. BUDAPEST, IV., Mária Valéria-utca 5. szám. üveg-porcellán és Christoffe-ezüst nemekben. Christoffe & Co. cég. Páris, dusan ezüstpótló és aranyozótt gyártmányai egyedül rakta; Cie des Cristalleries de Baccarat, Páris (kristályüveg készítő) Benedikt testvérek Keszthely, Móriföldi porcellán-gyára (háztartási cikkekben). Eladás gyári áron!

Tan- és nevelő-intézet nyilvánossági joggal Budapest, Hold-utca 19. sz. Az intézet 23 év óta áll fenn. Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumban és nevelőintézetben, mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások szeptember 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyezni. A növendékek lehetnek bennlakók, felkosztosok és bejárók. Értésítővel kívánatra készséggel szolgál az igazgatóság. Dr. László Mihály, igazgató.

Dr. Farkas Gyuláné felsőbb leánynevelő-intézet és internátusa Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 7. Magasabb tanfolyam a polg. vagy felsőbb leányiskola tananyagát már elvégzett leányok részére. Magyar német, francia, angol irodalom, esztetika, műtörténet, nevelés tan, történelem, természet-tudományok stb. Kezd. szeptember 5-én. Kiváló tanterv. Előleki szivonlat. Felvételenk bennlakók, félbennlakók és bejárók. Teljes ellátást, ismételt órákat, zene- és nyelvtanítást oly leányok is nyervehetnek, kik más tanintézetet látogatnak, valamint magántanulók is. Beiratás naponta d. u. 3—4-ig. Felvilágosítással levélileg is szivonlatunk.

Színházak, szórakozó helyek.

FOVAROSI NYARI SZINHÁZ.
Csütörtök, 1901. augusztus hó 15-én.
D. u. 3 órákor mérsékelt helyárakkal.
Egy szegény ifjú története.
Színmű 4 felvonásban. Irta Feuillet Oktáv.
Este:
A gésák
vagy: **Egy japán teaház története.**
Énekes játék 3 felvonásban. Irta Owen Hall. Fordította Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerzette Sidney Jones.
Kezdeté 7 órákor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Csütörtök, 1901. augusztus hó 15-én.
Délután 4 órákor fél helyárakkal.
Svíhákok.
Vig operette 3 felv. Zenéjét szerző Ziehrer C. M. Magyarosították Feld Aurél és Mérei Adolf.
Este:
Óeska brigadéros.
Látványos bohóság énekekkel és táncokkal egy prologgal és 4 felvonásban. Irta Feld Mátyas. Zenéjét összeállította Barna Izsó.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

KISFALUDY SZINHÁZ.
Csütörtök, 1901. augusztus hó 15-én.
Eszter.
Bibliai melódrama 3 felvonásban. Irta Zöldi Márton. Zenéjét szerzette Singer Nándor.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

Fővárosi Orfeum
(Nagymező-utca 17.)

Betépdíj ..... 2 kop.
Ereklényítés ..... 1 kor. 60 fill.
Kiszámlált hely ..... 1 kor.

Kitűnő műsorral
ma, csütörtökön, nyílik meg.

ŐS-BUDAVARA
Ma csütörtökön f. év augusztus hó 15-én
d. u. 3 órától reggel 4 óráig fényes világítás mellett
a nagy színpadon két előadás
a délutáni félárakkal. A nagyszerű variété-műsorban
Remek! Érdekes!
The Louisiana Amazon Guard
az országod 6 néger énekes és táncos, Angelo fellmulhatatlan előadó. Sisters Morden és a többi kitűnő különlegesség.
Nagy Coriandoli-corso és serpentin.
Holnap pénteken új műsor világhírű számokkal.
— A m. kir. bpesti honvédkerületi zenekar hangversenye. —
A „Folies-Caprice” vendéglátéka.
BEN-ALI-BEY varázsszínháza
Nagy amerikai tűzijáték.
Bajepődy 60 fillér. Gyermeknek 12 éven alól 20 fillér. A kedvesemre jegyek minden fűzőben.
A földalatti villamos éjjel 1/2 óráig közlekedik.
Társasoknál egész éjjel.

Orth. izr. hitközség iskolaszéke, Pozsony.
A kereskedelmi szakmunkások tanításával, valamint a helyi külföldi tanítványokat látogató izr. növendékek megbízható ellátására berendezett
fiu internatussal
egybekapcsolt
polgári fiúiskolánál
a tanulók felvételre augusztus 20-án, a r. oktatás szept. 8-án kezdődik. Előzetes órákat: Születési-, iskolai- és utazási bizonyítvány. Alapos előkészítés különösen feladók, kérekek, iskolák és üzleti irodák számára. Vallás-erkölcsi és hazafias szellemű nevelés.
Bővebb felvilágosítással az internatus, valamint egyéb okairól és megbízható elhelyezésre nézve is készségesen szolgál.
Oesterreicher M.
Igazg. tanár
Pozsony, hosszú-utca 25. sz.

Dr. Renner vizgyógyintézete
bejáró betegek számára.
Budapest, VII., Valeró-utca 4. (Telefon).
Az intézet 34 év óta áll fenn, meg teljesen újja alakítva, a legmodernebb gyógyeszközökkel szereltetett fel.
Alkalmazásban levő gyógyszerkészítők
A tudományos vizsgálatok összes eljárásai, masszázsa, villamos áramterápia (elektroforézis), az elektroforézis minden faja (galvanizáció, faradizáció, franklinizáció, elektroforézis), légtömegszűrők (Psychrophor stb.).
SZÉNSAVAS FÜRDŐK
(Kaphatók előzetes, szelvényekkel). Kiszámlált vételre. Különleges ideg-és gerincbajok, ideggyógyászati állapotok, általános, szédülés, a gyomor-és belek rosszillaga, látható és láthatatlan betegségek. Propaganda kártyák. Árak mérsékeltnek.

Saison vége miatt
rendkívül
LESZÁLLÍTOTT ÁR
Szent-Lőrinci
Porcellán fest. ipartelep
Teréz-körút 32. sz.
Dusan aranyozott és remek festésű (6 szem.)
Tea-készlet 3 fnt 60.
Moeca service platauval 3 fnt 75 kr.
Függő lámpa 1 1/2 m. magas 4 fnt 80 kr.
Roppant nagy raktár (6 szem.) díszes
Étkező-készlet 6 forint.
Étkező, magas faon elegáns 8 fnt 50 kr.
Étk., Rococo, hólya virág 10 fnt 60 kr.
Étkező, modern, mint a nélk.
kül csak szél. arany szeg. 12 fnt 50 kr.
Étkező 12 személyre 20, 30 és 35 fnt.
Vidéki megrendelésnél kérjük a mintavirág-ját vagy színezetét megnevezni.

Üzletmegnyitás!
Tisztelt vevőimnek és a t. c. közönségnek tisztelteljesen jelentem, hogy a VII., Erzsébet-körút 12. sz. alatt évek óta létező
keztü- és kötszer-gyáramat
augusztus 1-én
VI., Andrássy-ut 37. szám
alá helyeztem, és eddigi üzletemet esonkittatandul tovább vezetem. Kéve a cégem iránt eddig tanúsított jóakaratt tovább fennmaradását, igyekezni fogok továbbra is szolid és figyelmes kiszolgálás által a beélem helyzetét bizalmat megérdemelni.
Tisztelettel
Lápter M.
keztü- és kötszer-gyáros.
Raktár valamennyi francia és angol gummi-különlégekben VI., Andrássy-ut 37. és Erzsébet-körút 12.

Graz. Graz.
Hotel „zur goldenen Birne“
a város központjában, a meráni parkkal szemben, a legszebb fekvésű szálló, újonnan kényelmes berendezve. Villanyvilágítás.
HUTTEN J., tulajdonos.
Dr. Szegő Kálmán
gyermekszanatóriuma és vizgyógyintézete
Abbeziában.
Ezidei és erőteljes egész éven át. A tanulmányok legjobb helye.
Gyermekek 6 éven túl kiseret nélkül is elfogadhatnak

Diszes ingaórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
óra- és ékszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
Vidékre árjegyék bérmentve.

LIPIK
SZLAVONIÁBAN
I. rangú fürdőhely.
Egyetlen jótartással alkalmas hőforrás (64° C) a kontinensen.
A lonjavégyi vagy Állomás (Dugaonion 40) Arankivül Pakrac-Lipik dalváltat Állomás (Zemundariffa) közvetlen közelségében áll. május szeptember Szeget-Lipik. d. u. 4 34 és vissza Lipik-Szeget d. e. 38.
Külföldi utazók: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel. Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és vendéglő, nagy szabású park, fűtött szennyvíz, kitűnő gyógyállandók, gyermek gyógyintézet, pompásan berendezett fürdőépületek Villanyos világítás.
Fellmulhatatlan hatása, gyomor-, bél- és gégéhurttal, köszvény és csuozabajokkal, lehasznált, csontbajokkal, mindennemű hurotos bántalmakkal, valamint minden migrig-és vérbetegségekkel.
Hivatalos fürdőorvos: Szemerény Bertalan dr.
Jódhévíz szűrlődése egyenesen a forrástól, továbbá Edes-kút L. cégtől Budapesten.
Jóforrásról közvetlen a fürdőigazgatóságnál rendelkezés.
Bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság.

GMEHLING HERMANN
csász. és királyi udvari szállító
bőr- és bőrbutor-gyára
BUDAPEST, VII-ik kerület, Damjanich-u. 6
Bőrszékek,
Támlányok,
Happák,
Papirkosarak,
Kályhaellenzők
..... stb.
Régi nádszékek bőrrel bevonatnak.

Atlanti történetek.
(Tizennégy elbeszélés)
írta:
VIRTER FERENC.
Ára: 2 korona.
Kapható a „Budapesti Napló” kiadályváltásában. Két korona és 40 fillér beklődése után portmentesen elküldjük.

OLCSÓ
arany és ezüst eladás
veszünk
régii és új arany és ezüst tárgyakat, gyémánt briliánt és drágakövet
eladunk
12 lites ezüst evőeszközöket 6 személyre 65 fnt, 12 személyre való 142 fntól kezdve 6 fnt feljebb. Arany-füzlécek fazon nélkül, masévi aranygyűrűk forint 40 krtól kezdve 6 fnt 40 kr. továbbá mind a szakmába vágó cikkek a legolcsóbb áron megkell.
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Grünberger A. Béla
örökösöl
Budapest, IV. Váci-utca 30 I. em. 23. Hársházár.

GAMBRINUS
Erzsébet-körút 27. szám,
az ország legnagyobb sörcsarnoka a nagyközönség legkedveltebb találkozó helye, fényes átalakítás után ismét megnyílik
augusztus 17-én, szombaton este.
kittűnő konyha — Párisban „Grand prix”-vel kitüntetett Szt.-István sör.
Katonai zene. Szabad bemenet.

Olcsó iskolakönyvek!
Bármely gymnasium, reál, polgári, kereskedelmi iskola és tanítóképzőben előírt tan- és segédkönyv szől és hivatalosan jóváhagyott kapható a „TANKÖNYV ADTQARHUMILAN” Budapest, VII., Erzsébet-körút 33. szám. Árjegyzékot kívánatra ingyen és bérmentve küld.
Van szponzorál igen tisztelt vevőimtel értesíteni, hogy 1840. évben alapított
férfiszabó-üzletemet
IV. Ferenciek-tere 2. sz. (félemelet)
alá helyeztem át.
Egyben nem mulasztom el kiváló ízű nagy angol szövet rakításra és elsőrangú munkaerőimre b. figyelmel felhívni.
Magyar díszruhákat a legújásabban készíték. Előnyös ruhabérlés feltetelem iránt kérem szives érdeklődésel.
Bővebbi nagybecsű bizalma fantáziát és nagybecsű látogatásait kerre, vágyok kiváló tiszteltetni.
Kálai Mór, férfiszabó
IV. Ferenciek-tere 2. (félemelet).

LAHNE-féle TAN- és NEVELŐINTÉZET
6-13 éves fiúk részére **SOPRON.**
Elemi iskolával, nyolc osztályú gimnáziummal, hat osztályú reáliskolával. Előkészítés katonai iskolákra. Szegény diákok, családias nevelés, egészséges lakás. Szilveszterkorval államverenysek. 11 növendéknek hátréskor felvételenek. Az igazgató: ...

Ügynökök
kerestetnek sorsjegyek havi részletfizetésre való eladására
MERCUR
váltóüzleti részv. társaság
Budapest, V., Arany-lánc-u. 31.

! Magyar tollal írjon minden magyar ember! !
SCHULER JÓZSEF Első magyar acéllíróttól és tollszár gyárának kittűnő gyártmányal

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felmulmulthatatlanok és jószágunknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.
Különösen ajánlhatók: Dániel Ernőé 554 szám, 590 szám, 592 szám, 408 szám, 490 szám, 155 szám, 255 szám, 1896 szám.
Minden papírkereskedésben kapható.

Páratlan a Sávolj-féle

FOG-KRÉME. Mindenképp kapható 1 tubus 60 fillér. Gyár: Danjánház-utca 22. szám. Főszékhely: V. Lipót-körút 5. DOBÓ és FEHÉR.

Csőd-tömeg-eladás.

Alulírott mint közadós Feldmár Mihály nagygyeri cég tömeggondnoka a komáromi kir. törvényszék mint csődbíróság 5398/901. cs. sz. végzése folytán ezenel közhírré teszi, hogy nevezett közadós csőd-tömeghez tartozó és a csődleltár 1-146. tétel alatti leltározott 5088 kor. 54 fillérre becsült rőfös és rövidruka, üzleti berendezés, stb. árak egy tömegben szabad kézből eladának. Felhívatot venni szándékozik, hogy a becsült érték 10 százalékkal ellátott zárt irásbeli ajánlatokat alulírott tömeggondnokhoz legkésőbb

1901. augusztus 26-án d. u. 5 óráig nyújtsák be.

A tömeggondnok fentartja jogát, hogy a beérkezett ajánlatok bármelyikét elfogadhassa, esetleg valamennyit visszautasíthatja. A verő az ajánlatának elfogadásáról szóló tömeggondnoki értesítéstől számított 3 nap alatt tartozik a tömeggondnoknak jelentkezni és a megvett tárgyakat a vételár és vételi illeték készpénzben lefizetése ellenében ugyanattól átvenni, különben bánatpénzre elvész és az 5 veszélyre és költésére fognak az árak újból eladatni. A tárgyak minőségé és netáni hiányaiért a tömeggondnok szavatosságát nem vállal. A csődleltár valamint az eladás tárgyat képező áruraktár a kitűzött határidőig 2-5 óráig bármely napon megtekinthető Nagymegyeren a helyszínén.

Kelt Komáromban, 1901. augusztus 10-én.

Dr. Weisz Miksa ügyvéd, mint közadós Feldmár Mihály tömeggondnoka.

Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában VIII., József-körút 18.

660,000 korona nyerhető! a következő 7 db eredeti sorsjeggyel: 1 magyar vöröskereszt-sorsjegy, 1 olasz vöröskereszt-sorsjegy, 1 Bazilika-sorsjegy, 1 3%-os osztrák fűtőhiteles-nyerem-jegy, 3 József-sorsjegy. ÉVENKINT 14 HUZÁS, Legközelebbi húzás már augusztus 16-án. A fentnevezett hét darab eredeti sorsjegyet eladunk 36 havi 60 filléres részletfizetéssel. Az első részletnek postai utalvánnyal való beiktatása után azonnal megküldjük a sorsjegyek sorozatát és számtal tartalmazó törvényen rögzített, melyek után az összes nyeresemények a verőé lesznek. Két részlet beiktatása esetén három részletet nyugdírnak, tehát egy részletet ingyen. A teljes beiktatás befejeződését fenti sorsjegyek a verőhatalmas bírókban vannak át, a ki sokra még körülbérelt 40 évig járunk, mely 100 alatt minden sorsjegy ötvenötöd nyer. SZALAI ÉS TÁRSA bank-és váltóiroda Budapest, VII., Erzsébet-körút 12. (Dohány-utca sarok.) Pénzkölcsön mindenekelőtt sorsjegyekre és értékpapírokra. Helyi ügyünkök az ország minden vidékén felvételnek.

Az angol Premier Helical kerékpárok 27 év óta legjobb hírnevük a világon. Kifűtása anyag és munka tekintetében felülmehatatlani! A délafrikai tábori csendőrség évek óta a Premier kerékpárokat használja, mert azok a legrosszabb területeken beváltak! Gyárak (Angolország): Coventry, Nürnberg-Doos és Eger. Kaphatók az eredeti gyári árakon, csomag igen előnyös fizetési feltételekkel a magyarországi főraktárban. Láng Jakab és Fia kerékpár nagyraktárában Budapest, József-körút 41. (Egyik-azület: Rottenbiller-u. 1. Árjegyzék ingyen. Használt kerékpárok legmagasabb árban becsoréíthetnek. Saját szakértői javító-műhely.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PÁP, PÁP, PÁP. GICHNER JANOS paplan, matrac és kárpitosági gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. Árjegyzék kivantra ingyen es bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközölhetők, nem téselő árak kísérletnek, vagy a pénz visszadátok.

Titkos betegségek elca 20 évi, részben katonasorvos (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legelőlegben ajánlható DR. KAJDACS, v. ca. és kir. ezredorvos és kórházi orvos. Electrotherapiai rendelő-intézete IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klottid-palota (Átjáróház és lift használható). A legelőhanyagoltabb húgyúti betegségeket, legulyosabb húgyúti betegségeket, bonyolultabbakat, gyphilit, az onforórtétés utóbajait Elgyengült férfierőt az orvosi világ által legelőjában olysannyira felkarolt és hatásában páratlan sikorú Electro-Massage vagy Psychrophor által, magómléseket, nőknél fehérfolyást befoescondozás nélkül, a legmákosabb bóróbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és emok utókövetkezmények előletozóját hátrgerinebajokat gyógyít a legelőjában gyógyimódszerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: delőlőt 9 órától 4 óráig; este 7-8 óráig Nőknék egy mint férfiaknak külön be és kijárat Külön váróterem. Levelekre díjtalanul azonnal válaszolnak; esetleg gyógyszeréről is gondoakodva lesz.

Akar Pesten jól mulatni! Ugy jóllon hozam Szentistván napra. Hogy igen tiszelt veivőimk kedveskedhosek akövetkező előnyöket biztosítom. Minden 1 löverseny belépő-jegy a nagy díjra egy biztos tippel 1 álláskerti belépő-jegy. 1 ós-budavári belépő-jegy. Minden alpből 1 évi irásbeli jóllálat levelet. 1 legelőj gúzikondosít, mely a bór repedését kizárja. Végül az alant árban 1 pár elegáns gavallér cipőt. Vidéki rendelésnél csak 30 kr. porto fizetendő, mörteknék eleget, ha harisnyába egy papírra írta a láb talpát lerajzoljuk. Kérje képes árjegyzékem ingyen. Magyarok pártoljotok, miután kizárólag magyar gyártmányú kéziköveket. Férő sima víx cipő ... 3.20 Elegáns víx botok ... 3.20 Gavallér víx fűzős ... 3.20 Elegáns lak fűzős ... 4.- Párizsi divat feltűnés elegáns, könnyű, fűzős v. gombos 4.00 Női szegélyű csugor v. fűz. 3.- Elegáns zergo gombos ... 3.50 Férő bagyri caizma egy darab ... 3.50 Férő vízmentes, erős talppal, halálgyógyás bűlénye, 3 évi jóllálat a fűzős bórnek ... 7.- Budapest, Deák-tér 6. Király-utca sarok.

Párizi kiállítás: Arany érem, FERNOLENDT elpő-fényezés, a világ legjobb fényezése, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bór tartósságát fenntartja. Alapítástól 1893-ben. Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 21. Kapható mindenütt. Raktár Budapeston, V. Lipót-körút 24. sz.

Leánynevelő- és tanintézet nyilvánossággal joggal felruházva, Rákos-Palotán nyilvánossággal joggal felruházva. Áll 4 elemi és 4 polgári osztályból. Kitanó tanerök. Elfogad bennlakó növendékeket (felvételték is). Kiállít államérvényes bizonyítványokat. A nevelési díj igen mérsékelt. Rákos-Palotán Budapesthez csak 15 pernyi távolságban fekszik, egésszéges, falusi levegővel. Tágas, árnyékos kert. Kivantra ismeretével szolgál. Özv. STETTNER AUGUSTA, igazgatónő.

ÁLLAMI FELÜGYELET ALATTI Gerő Ferenc katona előkészítő-iskolája az egyéves önkéntességi képesítő vizsgára. VI., Nagy János-utca 3. szám. Ezen több év óta fennálló és szép sikerrel működő iskola előkészít 6 és 10 hónapra terjedő tanfolyamon az önkéntességi vizsgára kíváló középiskolai tanterv szerűmódúval olyan ifjakat, kik az önkéntességre jogosító érettségi bizonyítvánnyal nem bírnak. Részletes ismertető kivantra küldeték. - Beiratás naponként déntán 4-7 óráig. Vidékiek részére internatus.

Középiskolai internatus. Gerő Ferenc állami főügyelet alatt álló középiskolai internatusában VI., Nagy-János-utca 3. a főváros bármelyik nyilvános iskolájába járó növendék helyezhetk el iskolán kívüli idejére, hol teljes ellátáson kívül korrespondenciában, továbbá szakiszertő főügyelet s céltudatos bánásmód mellett jó családi nevelésben részesül. Ezen intézet vidéki, nemkülönbön nagyon elfoglalt fővárosi szülőknek igen jó szolálatot tesz, mint azt az intézet több évi fennállása óta számos szülő elismerése igazolja. Előjegyzések a szeptemberben kezdődő tanévre naponként déntán 3-6-ig eszközölhetők. Részletes ismertető kivantra küld az Intézet igazgató-tulajdonosa.

Kassay Adolf. Legelőjbelevő, szőgyvéd és bútí títkar. A közéneges életben előforduló mindenféle levelek, meghívások, ajánlatok, szerződéseik stb. mintárral. Ár: fűző 2 kor., köve 2 kor. 40 fill. Az öszeg előzetes beiktatás esetén bérmentve küldeték meg. Megrendelések: Langner Róbert (Wodianer F. és Fia) Budapest, Király-utca 21. szám.

A NAGYKANIZSAI Felső Kereskedelmi Iskolánál, melynek érettségi bizonyítványa az egyévi önkéntes katonai szolgálatra jogosít, a tanulók beírása szeptember 1. és 8. napján eszközölhetők. Az 1-1 osztályba felvethető tanulók száma korlátozott lévén, kivantra, hogy külföldben az első és közepep osztályba belépni óhajotk már eszt. 1-én jelentkezzenek. Bővebb felvilágosítást káezzegetal ad, és az intézet évi érettségi kivantra küldi az igazgatóság.

EMKE-levelepapír mindenütt kapható! EMKE dala! EMKE-papírt, levelepapírt vegyetek! Ha rá néztek, feldobok a szivetek. Magyar fiúk, magyar lányok, tudjátok, Hogy én nektek magyar papírt kínálok. Magyar földön, magyar kezek csinálják; Magyar földön, magyar népek kínálják; Nem hagyhatk ez magyar szívet hidegen, Úgy is nálunk anny: minden idegen. Kűföld helyett a hazában maradjunk, A magyar pénzét idegennek ne adjuk! Hadd tudja meg ebből is a nagy világ, Hogy a magyar előre tör, s tenni vágy. EMKE-papírt adjatok a kezembe! Édes anyám, neked írok én erre! Van-e ennél szebb papír a világon? Boltos uram, csupán EMKE-t kínáljon.

VALÓ. di francia külőlegességgek (gummi és halhólyag, ugyszintén összes női övszerek) F. Bergerand figs legelőhnyosabb párizsi gyáros-tőlegelőnyös-sobben beszeresethetők. POLGÁR SANDOR-nál BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. Részletes képes árjegyzék ingyen, zár-borítékban. Fűző hirdetés beiktatása esetén 10% engedmény. Kivágotat: a Budapesti Napló-ból.

Szabadalmozott! Szabadalmozott! Nincs többé poloska! A „Poloska villám“ a legelőjbe és legbiztosabb szer a poloskák ellen es ezért minden verőnek, kinek utasításom szerinti használat után es szer nem hozza meg a várt eredményt, a pénzt visszazogzálatatom. Egyszeri bekenés után, nem csak a fereg, de annak minden petéje is elpusztul s ezért tanácsos a szobák befostéséről vagy meszeléséről a festőké szeremhől keverni. Csakis Benne Árpád-féle „Poloska villám“ tes-sék kérni. Védjegyemre es aláírásomra kérem figyelni! Nagy ávveggel 3 korona. Cim: Benne Árpád, Leibicz, Szepesmege, Felsőmagyarország.

Minden szó egyzari beiktatása... naponapreille betűkből 4 fill. Vastagabb betűkből 8 fillér.

APRÓ HÍRLETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegzet kell mellékelni.

Apró hirdetések... Minden hirdetés... 1000-10000 literig szállít...

Brener nővérek... Teréz-körút 84. szám alatt.

Engelmann Mór... Győr városi tanácsa, IV. ker., Kálvin-utca 2. szám.

Frank Pál... Könyveskereskedés, V. ker., Górf Csabky-utca 16. szám.

Jambor János... Kereset-utca 50. Takarékp. épület.

Eckstein Bernát... Birtokos iróda, V. ker., Fűrdő-utca 4. szám.

Fischer J. D. Birtokos iróda, IV. ker., Zöldbánya-utca 7. szám.

Goldberger A. V. Birtokos iróda, IV. ker., Váci-utca 9. szám.

Haasenstein és Vogler Birtokos iróda, V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Leopold Gyula Birtokos iróda, VII. ker., Erzsébet-utca 56. I. em.

Mosse Rudolf Birtokos iróda, VII. ker., Karoly-körút 9. sz.

Mezei Antal Birtokos iróda, V. ker., Gizi-utca (Haza-palota).

Schwarz József Birtokos iróda, V. ker., Maroktölve-utca 4. sz.

Teczer Gyula Birtokos iróda, IV. ker., Szerviz-utca 3. szám.

Sikráy Samu Birtokos iróda, Budapest, Váci-utca 31. szám.

Kernézy Rozália Birtokos iróda, VIII. ker., Museum-körút 18. sz.

Uj Nagel Ottó Könyveskereskedés, Museum-körút 2. sz. (Nemzeti Színház hátszája).

Nemetsek A. J. Birtokos iróda, Pest-utca 7. szám.

Robozni Honn Színház, Andrássy-utca 48. szám.

Szabó Mór Birtokos iróda, IV. ker., Kelemen-utca 14. szám.

Sopronyi V. Birtokos iróda, VIII. ker., Kerepesi-utca 1. szám.

Schönwald Ferenc Birtokos iróda, Ferencliget 22. szám.

Toldi Lajos Könyveskereskedés, I. ker., Fő-utca 2. szám alatt.

Goldgruber Mór Birtokos iróda, Buda III. Fő-utca 10. szám.

Deutsch Miksa Birtokos iróda, Andrássy-utca 32. szám.

Weitzend Jakab Birtokos iróda, Király-utca 1. szám.

Zipper és König Birtokos iróda, Andrássy-utca 4. szám alatt.

Benda József, Andrássy-utca 30. szám.

Freged Birtokos iróda, Kerepesi-utca 10. szám.

Parisienne Birtokos iróda, Kerepesi-utca 10. szám.

Az Országos Magyar Gyors-Érdeklet... Magyar Gyors-Érdeklet... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

15 koronát... naponta hárki fűzés megkezdésére... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Vidéken... napszálló birtokos iróda... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Tanuló... lányok azonnal felvételnek... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Keresők... puzsára egy zsidó nevelés... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Veszek ocsón... 1 pár ruházat újabb... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Okl. tanítónő... ki a magyar és német nyelvet... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Bank- és tőzsdé... bizonyságok, a központi... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

1000 koronáig... tiszteletdíjban részben... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Perfect német le... ki a magyar nyelvet... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

1000. korona... óradíjjal egy vidéki... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Közvetítő... állat kereső... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Házmesteri... állat kereső... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

KINÁLAT... gyermek cseré... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Gyermek cseré... hallandó volnék... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Parisienne... Birtokos iróda... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

BERESLET... Raktárnoki... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Raktárnoki... felügyelő... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző jövő... találmány... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Tisztes... szegény asszony... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Cimbalom... pedálos... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Karócai eseme... szőlő... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Csemegeszőlőt... 5 kilós... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Idel akadém... előadó... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Valód Echo-Pho... gram... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Gazdásznyak... vagy szakács... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Jogi alap... vizsgára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Kitűnő ruhavarró... munkát... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Ügyes... fűző... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Első erdélyi... gróf... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Butorok u... valamint... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Alkalmi vétel... Üzleti... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

1510 k... X. kerület... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Gyakornok... könyvelő... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Vadászgyerekek... 7 darab... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Fűszerkereskedés... kávé... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Privát kutató... Ireda... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Zongora... fekete... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

A ki hegedt... cimbalom... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Előző család... 13 háztól... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Teljesen új hordókat... 1000-10000 literig... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Émléknek... ajándékok... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Szépírási tanfolyam... Lelek... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Urasági butort... oladok... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Fogakat... olcsóbb... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Butor... minden... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Pollák N. Ignác... Budapest, VI. ker., Teréz-körút 23. szám.

Csillárok... legeszes... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Legszesz és villamos csillárokat... gyári... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

DÉNES és TARSÁ... magyar... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

Stumpf Károly... Kocsigyára... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.

En Csillag Anna!... 185 cm... Budapest, Erzsébet-körút 8-11. New-York palota.